
BUDGET 2016

Lemvig Kommune

Lemvig Kommune

BUDGET 2016

- samt budgetoverslagsårene 2017-2019

Vedtaget af Kommunalbestyrelsen på 2. behandlingen den 7. oktober 2015

Indholdsfortegnelse:

Hovedoversigt	4
Generelle bemærkninger	7
Specielle bemærkninger:	20
Økonomi- og Erhvervsudvalget	21
Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget	43
Social- og Sundhedsudvalget	51
Teknik- og Miljøudvalget	73
Familie og Kulturudvalget	81
Anlæg 2016	98
Ændringer i forhold til basisbudget	101
Oversigter:	110
Bevillingsoversigt	111
Bevillingsregler	118
Investeringsoversigt	126
Brugerbetaling	127
Opgørelsen af serviceudgifter	131

HOVEDOVERSIGT

Hovedoversigt til budget 2016 – 2019

Budgetår	2016	2016	2017	2017
(1.000 kr.)	Udgifter	Indtægter inkl. refusion	Udgifter	Indtægter inkl. refusion
	DKK	DKK	DKK	DKK
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)				
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	29.474	-5.433	29.157	-5.402
Heraf refusion				
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	0	0	0	0
2. Transport og infrastruktur	44.583	-2.527	43.093	-2.527
3. Undervisning og kultur	257.867	-20.663	245.232	-20.775
Heraf refusion	-413	-675	-413	-675
4. Sundhedsområdet	107.964	-51	104.606	-51
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	917.006	-272.332	896.153	-273.509
Heraf refusion	-2.064	-112.376	-2.064	-113.910
6. Fællesudgifter og administration	139.087	-3.246	135.482	-3.351
Heraf refusion				
Driftsvirksomhed i alt	1.495.981	-304.252	1.453.723	-305.615
Heraf refusion	-2.477	-113.051	-2.477	-114.585
B. ANLÆGSVIRKSOMHED				
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	24.411	0	4.599	0
1. Forsyningsvirksomheder mv.				
2. Transport og infrastruktur	7.733		4.533	
3. Undervisning og kultur	6.550			
4. Sundhedsområdet				
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	3.000			
6. Fællesudgifter og administration	900		12.868	
Anlægsvirksomhed i alt	42.594	0	22.000	0
PRIS-/LØN-STIGNINGER	0	0	28.117	-5.552
C. RENTER	11.324	-2.820	12.314	-2.600
D. BALANCEFORSKYDNINGER				
Forøgelse i likvide aktiver	0	0	3.102	0
Øvrige balanceforskydninger	-15.764	-150	-5.764	-150
Balanceforskydninger i alt	-15.764	-150	-2.662	-150
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASING-FORPLIGTELSE	24.028		25.830	
SUM (A + B + C + D + E)	1.558.163	-307.222	1.539.322	-313.917
F. FINANSIERING				
Forbrug af likvide aktiver	0	-3.534	0	0
Optagne lån		-16.872		
Tilskud og udligning	-5.120	-315.396	-6.440	-325.708
Refusion af købsmoms	200		200	
Skatter	575	-910.794	577	-894.034
Finansiering i alt	-4.345	-1.246.596	-5.663	-1.219.742
BALANCE	1.553.818	-1.553.818	1.533.659	-1.533.659

(+ = udgifter, - = indtægter)

Hovedoversigt til budget 2016 – 2019

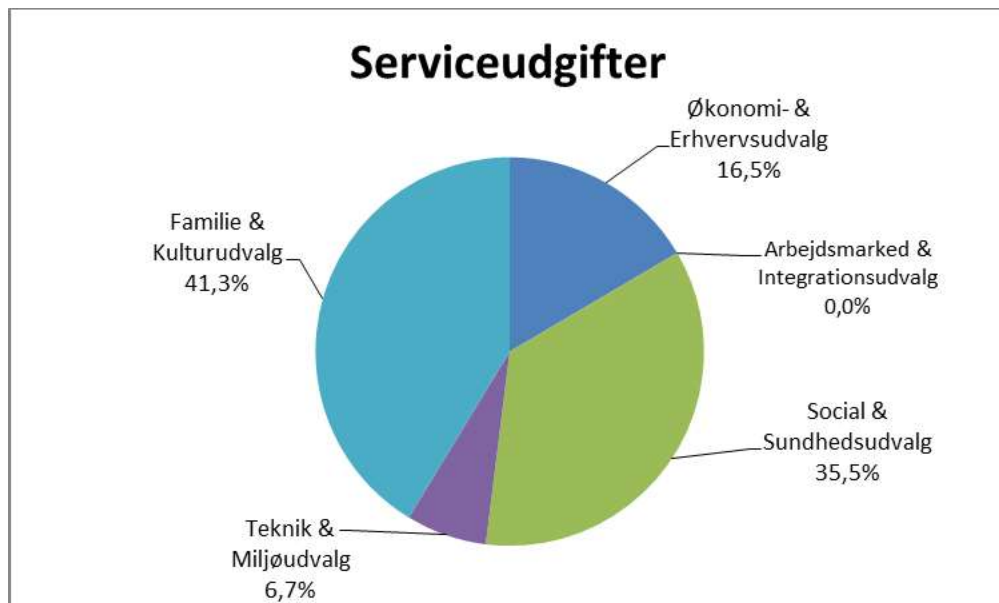
Budgetår	2018	2018	2019	2019
(1.000 kr.)	Udgifter	Indtægter inkl. refusion	Udgifter	Indtægter inkl. refusion
	DKK	DKK	DKK	DKK
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)				
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	29.157	-5.402	29.157	-5.285
Heraf refusion				
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	0	0	0	0
2. Transport og infrastruktur	42.974	-2.527	42.854	-2.527
3. Undervisning og kultur	236.113	-20.998	227.279	-20.998
Heraf refusion	-413	-675	-413	-675
4. Sundhedsområdet	104.806	-51	104.983	-51
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	887.076	-273.036	881.936	-274.522
Heraf refusion	-2.064	-113.800	-2.064	-115.286
6. Fællesudgifter og administration	134.417	-3.350	130.669	-3.351
Heraf refusion				
Driftsvirksomhed i alt	1.434.543	-305.364	1.416.878	-306.734
Heraf refusion	-2.477	-114.475	-2.477	-115.961
B. ANLÆGSVIRKSOMHED				
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	4.463		2.139	
1. Forsyningsvirksomheder mv.				
2. Transport og infrastruktur	4.533		4.533	
3. Undervisning og kultur				
4. Sundhedsområdet				
5. Sociale opgaver og beskæftigelse				
6. Fællesudgifter og administration	13.004		15.328	
Anlægsvirksomhed i alt	22.000		22.000	
PRIS-/LØN-STIGNINGER	54.868	-10.987	81.570	-16.579
C. RENTER	13.026	-2.373	13.126	-2.166
D. BALANCEFORSKYDNINGER				
Forøgelse i likvide aktiver	0	0	0	0
Øvrige balanceforskydninger	-5.764	-150	-5.764	-150
Balanceforskydninger i alt	-5.764	-150	-5.764	-150
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASING-FORPLIGTELSE	27.109		28.145	
SUM (A + B + C + D + E)	1.545.782	-318.874	1.555.955	-325.629
F. FINANSIERING				
Forbrug af likvide aktiver	0	-6.615	0	-14.599
Optagne lån				
Tilskud og udligning	-6.759	-302.985	-7.000	-278.224
Refusion af købsmoms	200		200	
Skatter	581	-911.330	586	-931.289
Finansiering i alt	-5.978	-1.220.930	-6.214	-1.224.112
BALANCE	1.539.804	-1.539.804	1.549.741	-1.549.741

(+ = udgifter, - = indtægter)

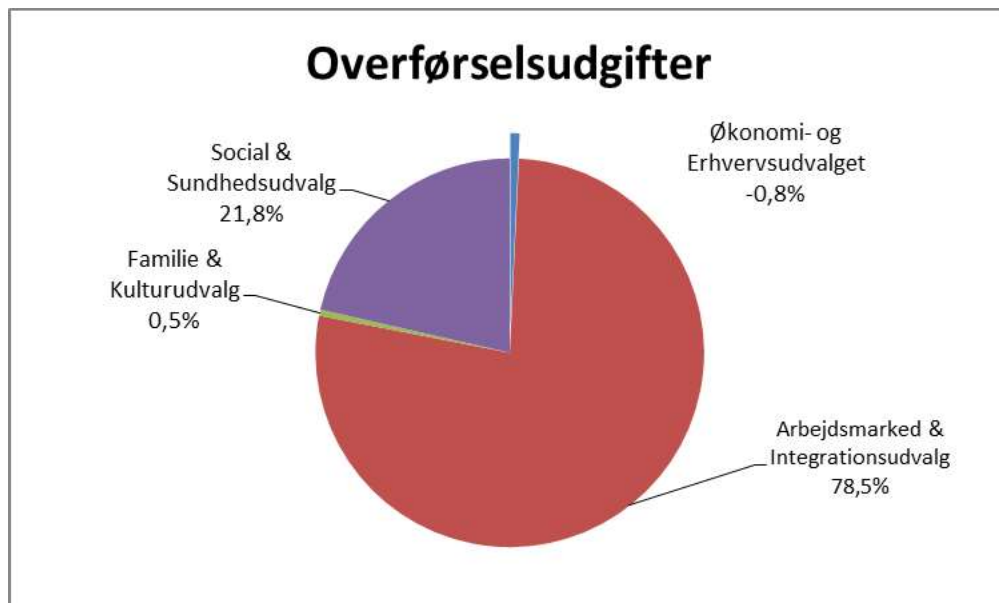
GENERELLE BEMÆRKNINGER

Generelle bemærkninger

Fordelingen af serviceudgifter på udvalg

Fordelingen af overførselsudgifter på udvalg

1. Lemvig Kommunes økonomi i perioden fra 2016-2019

Nedenstående resultatopgørelse blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 7. oktober 2015.

Table 1: Resultatopgørelse for Lemvig Kommunes budget 2016-2019

Resultatbudget	(1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Indtægter					
Skatter		-910.219	-893.457	-910.749	-930.703
Tilskud og udligning		-308.964	-320.596	-298.192	-273.672
Finansieringsbidrag		-11.352	-11.352	-11.352	-11.352
Driftsudgifter					
Serviceudgifter		865.955	852.344	852.565	852.582
Overførselsudgifter		325.774	317.525	320.658	323.977
Effektiviseringer					
Omprioriteringsbidrag (2,5 mia.kr.)			-8.988	-17.976	-26.964
Effektiviseringer 1,5 % årlig			-12.773	-26.068	-39.451
Pris- og lønstigninger			22.565	43.881	64.991
Renter		8.504	9.714	10.653	10.960
Resultat af den ordinære drift		-30.302	-45.018	-36.580	-29.632
Anlæg		42.594	22.000	22.000	22.000
Resultat efter anlæg		12.292	-23.018	-14.580	-7.632
Lån					
Afdrag		24.028	25.830	27.109	28.145
Nye lån		-16.872	-	-	-
Lån og afdrag i alt		7.156	25.830	27.109	28.145
Resultat af det skattefinansierede område		19.448	2.812	12.529	20.513
Forsyningsvirksomhed		-	-	-	-
Finansforskydninger		-15.914	-5.914	-5.914	-5.914
Forbrug(+) af kassen		3.534	-3.102	6.615	14.599

Budget 2016 indeholder følgende:

- Budgetkataloget - udvidelser og effektiviseringer for ca. 14,5 mio. kr. i 2016, jf. tabel 2.
- Anlægsprojekter for i alt 42,6 mio. kr., hvoraf 16,9 mio. kr. kan lånefinansieres, anlægsinvesteringerne fremgår af tabel 3.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Forud for budgetforhandlingerne blev der udarbejdet et administrativt budgetkatalog på ca. 37,2 mio. kr. Desuden var der forslag om generelle besparelser på 500.000 kr. på mobiltelefoni på baggrund af seneste udbud, 406.000 kr. på trepartsmidler og 3 mio. kr. på prisfremskrivningen fra 2015 til 2016.

I budgettet for 2016 – 2019 er der vedtaget generelle besparelser for 3,906 mio. kr. samt nedenstående besparelser fra budgetkataloget.

Tabel 2: Vedtagne besparelser og udvidelser fra budgetkataloget (i 1.000 kr.)

Budgetkatalog	Bespar. 2016	Udvide. 2016	I alt 2016	I alt 2017	I alt 2018	I alt 2019
Økonomi- og Erhvervsudvalget	-765	284	-481	-480	-590	-590
Social- og Sundhedsudvalget	-3.410	-	-3.410	-3.663	-3.922	-3.922
Teknik- og Miljøudvalget	-1.225	100	-1.125	-1.125	-1.125	-1.125
Familie- og Kulturudvalget	-7.697	2.043	-5.654	-9.208	-11.531	-12.531
I alt	-13.097	2.427	-10.670	-14.476	-17.168	-18.168

Forud for budgetforhandlingerne var der fremsendt anlægsønsker for 45,1 mio. kr. Nedenstående anlæg indgår i det vedtagne budget for 2016.

Tabel 3: Anlæg 2016 (i 1.000 kr.)

Anlægsprojekt	Anlægsinvestering	Lånefinansiering	Nettoanlæg
Kystsikring	4.533		4.533
Områdefornyelse Bøvling (95 % lånefinansiering)	262	-248	14
Energipulje	400		400
West Coast Center	1.500		1.500
Genanvendelse af den tidligere Handelsskole, etape 2	11.600	-5.300	6.300
Svingdør - trægener	500	-	500
Naturprojekt Gjellerodde	100	-	100
Lemvig Dyrepark	75	-	75
Naturpark Nissum Fjord	300	-	300
Ordinær bygningsforbedring	8.074	-7.024	1.050
Områdefornyelse Lemvig på bagsiden	2.000	-1.900	100
Anlæggelse af cykelstier	1.500		1.500
Landarealer Lemvig Marina	1.000	-200	800
Renovering ved de røde fiskehuse på Lemvig Havn	200	-200	-
Offentlige toiletter	500		500
Sti Christinelyst-området	500		500
IT-plan på Børne- og ungeområdet.	6.000		6.000
Lemvig Bibliotek - Renovering af elevator	550		550
Degneparken - Lokaler på Nr. Nissum Skole	3.000	-2.000	1.000
Anlæg i alt	42.594	-16.872	25.722

Der er opnået låneadgang til investeringer med effektiviseringspotentiale på 2 mio. kr. vedrørende Degneparken. De øvrige lån er omfattet af den automatiske låneadgang jf. lånebekendtgørelsen.

1.2 Tekniske forudsætninger for resultatopgørelsen:

- Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2016 er anvendt til at beregne skat, tilskud og udligning.
- Der er indregnet følgende fra økonomaftalen for 2016:
  - Et finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. Finansieringstilskuddet er hævet med 0,5 mia. kr. i forhold til 2015. Lemvig Kommune har modtaget 11,4 mio. kr.
  - Der er indarbejdet et omprioriteringsbidrag på 2,4 mia. kr. samtidig er der tilbageført 1,9 mia. kr. til kommunerne. Lemvig Kommunes andel af de 0,5 mia. kr. udgør ca. 1,8 mio. kr.
- Særligt omkring refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet:
  - Refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet bevirker, at refusionssatserne er nedsat og at der i stedet kompenseres via udligningen, som er hævet fra 58 % til 61 %.
  - KL har vurderet, at Lemvig Kommune vil have en merudgift på 18,8 mio. kr. i 2016 primært på grund af mistet statsrefusion.
- Ændringer i forhold til basisbudgettet for 2016:
  - Der er indregnet merudgifter som følge af tekniske og demografiske ændringer samt lov- og cirkulæreprogrammet på 12,1 mio. kr.

2. Udviklingen i kassebeholdningen i 2016

Ovenstående forudsætninger for økonomien i 2016 giver følgende likviditet ved udgangen af 2016.

Tabel 4: Kassebeholdningen i Lemvig Kommune pr. 31. december 2016

mio. kr.	
Kassebeholdning pr. 31. december 2014	112,9
Forventet forbrug i 2015	-30,9
Kassebeholdning pr. 31. december 2015	82,0
Lån pr. 31. marts 2016	52,7
Forbrug i 2016	-3,5
Kassebeholdning pr. 31. december 2016 inkl. overførsler	131,2
Overførsler drift	-58,3
Overførsler anlæg	-52,6
Kassebeholdning pr. 31. december 2016 ekskl. overførsler	20,3
Ældreboliger m.m.	-43,8
Kassebeholdning ekskl. ældreboliger	-23,5

Det bemærkes, at kassebeholdningen på 131,2 mio. kr. ved udgangen af 2016 er på betingelse af en samlet overførsel af drifts- og anlægsmidler på 110,9 mio. kr. fra 2015 til 2016. Samtidig er det på betingelse af hensættelser på 43,8 mio. kr., som i de kommende år skal anvendes til renovering af ældreboliger. Korrigeres der for hensættelser til ældreboliger, samt for den forventede overførsel fra 2015 til 2016, vil der være en negativ kassebeholdning på 23,5 mio. kr.

3. Skat, tilskud og udligning i perioden 2016 - 2019

Nedenstående tabel 5 viser en samlet opgørelse af skatter, tilskud og udligning i perioden 2016-2019.

Tabel 5: Skat, tilskud og udligning i 2016-2019

I 1.000 kr. (- =indtægt og + = udgift,)	2016	2017	2018	2019
Indkomstskat	-846.071	-828.907	-843.675	-860.385
Medf. af det skrå skatteloft	575	577	581	586
Selskabsskat	-7.630	-5.950	-5.950	-5.950
Grundskyld	-56.033	-58.787	-61.315	-64.564
Andel af dødsboskat	-670	0	0	0
Øvrige skatter og afgifter	-390	-390	-390	-390
Skatter i alt	-910.219	-893.457	-910.749	-930.703
Nettoudligning	-220.128	-218.363	-207.206	-192.538
Statstilskud	-16.188	-16.114	-6.606	2.572
Betinget balancetilskud	-10.788	-10.589	-10.397	-10.209
Betinget balancetilskud (anlæg)	0	-3.530	-3.466	-3.403
Tilskud til ugunstigstillede kommuner	-22.320	-32.134	-31.796	-30.862
Udligning af selskabsskat	-7.752	-9.091	-9.422	-9.675
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	9.744	9.645	9.553	9.458
Ældre tilskud (styrket kvalitet)	-4.284	-4.371	-4.454	-4.538
Ældre tilskud (generelt løft)	-3.204	-3.261	-3.323	-3.386
Beskæftigelsestilskud	-32.460	-32.460	-32.460	-32.460
Tilskud bedre dagtilbud	-1.428	-1.451	-1.478	-1.506
Skøn for tilskud omstilling folkeskolen	-3.552	-1.776	0	0
Refusionsomlægning	564	48	0	0
Finansieringstilskud	-11.352	-11.352	-11.352	-11.352
Tilskud og udligning i alt ex bidrag	-323.148	-334.799	-312.407	-287.899
Momsudligning	200	200	200	200
Kommunalt udviklingsbidrag	2.632	2.651	2.663	2.675
Tilskud og udligning i alt inkl. bidrag	-320.316	-331.948	-309.544	-285.024
Skat, tilskud og udligning	-1.230.535	-1.225.405	-1.220.293	-1.215.727

Indtægtsgrundlaget for Lemvig Kommune kommer fra skat, statstilskud og udligning mellem kommunerne. Lemvig Kommune kan budgettere disse indtægter på to måder:

1. **Selvbudgettering**, hvor indtægterne budgetteres ud fra kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal mv. og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger.
2. At basere budgettet på et **statsgaranteret udskrivningsgrundlag** og dertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb.

Kommuner, der vælger at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget i 2016, får efterreguleret skat, tilskud og udligning i 2019, på basis af den faktiske opgørelse af udskrivningsgrundlaget for 2016 i maj 2018.

Lemvig Kommune har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2016.

Forudsætningerne vedrørende indkomstskatter og grundskyld fremgår af tabel 6.

Tabel 6: Skatteforudsætninger 2016-2019

Beløb i mio. kr. (- = indtægt)	2016	2017	2018	2019
1) Budgetteret udskrivningsgrundlag	-3.357.425	-3.289.315	-3.347.915	-3.414.225
2) Udskrivningsprocent	25,2 %	25,2 %	25,2 %	25,2 %
3) Skatteprovenu	-846.071	-828.907	-843.675	-860.385
4) Budgetteret grundværdi ex. landbrugsejendomme	-1.579.895	-1.668.560	-1.740.308	-1.832.544
5) Budgetteret grundskyldspromille	28,000	28,000	28,000	28,000
6) Provenu af grundværdi ex landbrugsejendomme	-44.237	-46.720	-48.729	-51.311
7) Budgetteret grundværdi af ejendomme	-1.638.351	-1.675.997	-1.748.065	-1.840.712
8) Budgetteret grundskyldspromille	7,200	7,200	7,200	7,200
9) Provenu af grundværdi landbrugsejendomme	-11.796	-12.067	-12.586	-13.253
10) Samlet grundskyldsproveneru	-56.033	-58.787	-61.315	-64.564

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2016 er 3.357.425.000 kr., med en skatteprocent på 25,2 % giver det et proveneru på 846.071.000 kr.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2016 er det faktiske udskrivningsgrundlag for 2013 fremskrevet til 2016.

Det faktiske udskrivningsgrundlag for 2013 er i forhold til forventninger til 2013 steget med ca. 170,0 mio. kr. svarende til et skatteprovenu på (170,0 x 25,2 %) 42,8 mio. kr. Ændret skøn fra KL over væksten for 2013 til 2016 giver en samlet ændring på 43,5 mio. kr.

Ændringen af indkomstskatten på 42,8 mio. kr. skyldes hovedsageligt følgende:

- Virksomhedsindkomsten efter virksomhedsskattelovens § 10 stk. 2 er steget med ca. 110 mio. kr. Det er beskatningen af det overskud, som ejeren vælger at lade stå i virksomheden.
- Virksomhedsoverskud og medarbejdende ægtefælle er steget med 30,7 mio. kr. Det er beskatningen af det, som ejeren trækker ud af virksomheden til sig selv og en evt. medarbejdende ægtefælle.
- Anden kapitalindkomst er steget med ca. 29,0 mio. kr. – ifølge SKAT skyldes det primært gevinster på aktiehandel.

De første udmeldinger omkring skatteindtægterne for 2014, som danner grundlaget for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2017 viser, at stigningen vedrørende virksomhedsoverskud ikke kan forventes at være vedvarende.

Udskrivningsgrundlaget for overslagsårene 2017-2019 er selvbudgetteret på baggrund af Kommunernes Landsforenings forventninger til dels væksten i udskrivningsgrundlaget på landsplan(1) og dels skattesammensætningen og indkomsttyperne i Lemvig Kommune(2) i perioden 2013-2019. Udgangspunktet for fremskrivningen er opgørelsen for 2014 pr. august 2015.

Tabel 7: Udviklingen i udskrivningsgrundlaget 2013- 2019

År	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
1) Landsplan	2,3	3,6	3,2	3,1	2,8	2,9
2) Lemvig Kommune	-1,8	2,4	2,3	2,0	1,9	2,0

Grundskyldspromillen for den almindelige grundskyld er på 28 promille og for landbrug på 7,2 promille i 2016. Væksten i grundværdierne for Lemvig Kommune i perioden 2016-2019 forventes at ligge på niveau med den landsgennemsnitlige vækst, som er beregnet af Kommunernes Landsforening.

Selskabsskatten 2014-2019

Ifølge Social- og Indenrigsministeriets seneste opgørelser af selskabsskatten i 2015 forventes Lemvig Kommune at modtage 7,6 mio. kr. i selskabsskat i 2016 samt en udligning af selskabsskatten på 7,7 mio. kr. Der forventes således en samlet selskabsskat på 15,3 mio. kr. i 2016 jf. tabel 8.

Tabel 8: Udviklingen i selskabsskatten i perioden 2014-2019

Beløb i 1.000 kr.	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Selskabsskat	-7.860	-6.112	-7.630	-5.950	-5.950	-5.950
Udligning	-5.208	-7.729	-7.752	-9.091	-9.422	-9.675
I alt	-13.068	-13.841	-15.382	-15.041	-15.372	-15.625

Selskabsskatten er steget med ca. 2,1 mio. kr. i forhold til forventningerne i budget 2015. Dette skyldes især en efterregulering af selskabsskatten vedr. tidligere indkomstår, og formodes derfor at være en engangsindtægt.

Nettoudligning for alle kommuner

Udligningsystemet er baseret på den såkaldte nettoudligningsmetode. Det betyder, at udligningen beregnes ud fra en kommunes beregnede, strukturelle overskud eller underskud. Det strukturelle overskud eller underskud opgøres som forskellen mellem en kommunes beregnede udgiftsbehov og kommunens skatteindtægter beregnet ud fra en gennemsnitlig skatteprocent. Det strukturelle overskud eller underskud er udtryk for en kommunes samlede økonomiske situation, hvor der er taget hensyn til både udgiftsbehov og beskatningsmuligheder. Det strukturelle overskud eller underskud viser således, om en kommune er i stand til at finansiere sit udgiftsbehov ved opkrævning af skat med en gennemsnitlig skatteprocent.

Hvis en kommune har et strukturelt underskud, vil den i landsudligningen modtage et tilskud svarende til 61 pct. af det strukturelle underskud. Hvis den har et strukturelt overskud, skal den betale 61 pct. heraf til ordningen. Hovedparten af udgifterne til ordningen finansieres af staten via bloktilskuddet, idet de strukturelle underskud i væsentlig grad overstiger de strukturelle overskud. Lemvig Kommune modtager 220,1 mio. kr. i udligning i 2016, nettoudligningen falder til 192,5 mio. kr. i 2019.

Fordeling af bloktilskuddet efter folketal

En del af bloktilskuddet går til finansiering af landsudligningen samt tilskud til ugunstigt stillede kommuner. Den resterende del fordeles til kommuner i forhold til kommunernes indbyggertal, så kompensationen for nye opgaver i højere grad afspejler kommunernes faktiske udgifter ved de nye opgaver. Lemvig Kommune modtager 27,0 mio. kr. i statstilskud i 2016, og det falder til 11,0 mio. kr. i 2019.

Ekstra udligningstilskud til ugunstigt stillede kommuner

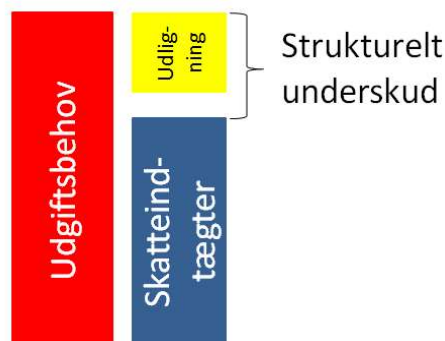
Der tages et særligt hensyn til ugunstigt stillede kommuner, men ligesom i den generelle landsudligning tages der hensyn til kommunens samlede økonomiske situation, det vil sige at udligningen ligeledes sker i forhold til en kommunes strukturelle underskud. Kommuner, som har et strukturelt underskud, som er højere end landsgennemsnittet, får udlignet 32 % af det, som ligger over landsgennemsnittet.

Lemvig Kommune modtager ca. 22,3 mio. kr. i nettoudligning for ugunstigt stillede kommuner i 2016, som stiger til 30,9 mio. kr. i 2019.

Den før nævnte skattestigning har en negativ indflydelse på landsudligningen og tilskuddet til ugunstigt stillede kommuner, da skatteindtægterne indgår i beregningen af disse.

Som hovedregel fordeles tilskuddene til kommunerne efter indbyggertallet, men udligningsordningen forsøger at udligne forskellene imellem kommunerne. Udligningen tager udgangspunkt i kommunernes strukturelle over- eller underskud.

Det strukturelle underskud er forskellen mellem kommunes beregnede udgiftsbehov, og de beregnede skatteindtægter jf. ovenstående figur. Kommunerne bliver udlignet med 61 % af det strukturelle underskud.

Kommuner, som har et strukturelt underskud pr. indbygger, som er højere end landsgennemsnittet, bliver udlignet med yderligere 32 % af forskellen, således den samlede udligning bliver (61+32) 93 %.

Når skatteindtægterne stiger, falder det strukturelle underskud og dermed også udligningen. Stiger udgiftsbehovet bliver det strukturelle underskud større, og dermed øges udligningen.

Lemvig Kommune har en skattestigning på -43,3 mio. kr., hvilket betyder, at det strukturelle underskud bliver mindre, dermed falder udligningen med (43,3 x 93 %) 40,4 mio. kr.

Det aldersbestemte udgiftsbehov og det socioøkonomiske udgiftsbehov er steget fra budgetvedtagelsen for 2015 og til budget 2016 med samlet 40,4 mio.kr., hvilket giver et højere strukturelt underskud og dermed en større udligning svarende til -29,5 mio. kr.

Ændringen af det aldersbestemte udgiftsbehov hænger sammen med, at befolkningstallet har ændret sig. Ved budgetvedtagelsen for 2015 blev beregninger foretaget med et befolkningstal på 20.295 indbyggere på baggrund af indbyggertallet pr. 1. januar 2014 fratrukket et forventet tab på 225 indbyggere pr. år, som er det gennemsnitlige fald over de seneste to år.

Befolkningstallet, som KL har skønnet i forbindelse med statsgarantien for 2016, er 20.488 indbyggere. Denne ændring og ændringer i enhedsbeløbene pr. indbygger får det aldersbestemte udgiftshov til at stige med 21,8 mio. kr.

Social- og Indenrigsministeriet har udregnet et socioøkonomisk udgiftsbehov for 2016, men udarbejder ikke skøn for det socioøkonomiske udgiftsbehov i overslagsårene. Både antal og det gennemsnitlige tillæg holdes konstant.

Samtidig er kommunernes udligning hævet fra 58 til 61 % på grund af refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet, hvilket giver Lemvig Kommune -19,2 mio. kr. mere i landsudligning og tilskud til ugunstigstilte kommuner.

Statstilskuddet er faldet med 17,2 mio. kr., hvilket primært skyldes, at en større andel af bloktilskuddet fordeles via landsudligningen og via tilskud til ugunstigt stillede kommuner, hvilket er en fordel for Lemvig Kommune.

4. Gæld i perioden 2015-2019

Udviklingen i kommunens gæld i perioden 2015-2019 fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 9: Kommunens restgæld inkl. ældreboliger, ekskl. finansielt leasede aktiver:

	2015	2016	2017	2018	2019
Restgæld primo	413.393	418.736	453.118	447.109	439.821
Låneoptagelse (eff. året efter)	25.680	58.500	20.000	20.000	20.000
Afdrag	-20.337	-24.118	-26.009	-27.288	-28.324
Restgæld, ultimo	418.736	453.118	447.109	439.821	431.497

Restgæld ekskl. ældreboliger	213.550	257.913	262.111	265.326	267.792
------------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

5. Anvendt skøn for befolkningsudvikling.

På grundlag af den seneste befolkningsprognose fra Danmarks Statistik, forventes kommunens indbyggertal at udvikle sig på følgende måde:

Tabel 10: Indbyggertal i Lemvig Kommune

1. januar 2014	20.933
1. januar 2015	20.657
1. januar 2016*	20.443
1. januar 2017	20.247
1. januar 2018	20.067
1. januar 2019	19.904

Kilde: Danmarks Statistik (FRKM115)

6. Anvendt pris- og lønfremskrivning

Tabel 11: Gennemsnitlig stigning i pct. 2015 til 2016

	KL (*1)	LK (*2)
1. Løn (vægt 68,6 %)	1,62	1,62
2. Varer (ekskl. energi, 5,3 %)	1,07	0,00
3. Fremmede tjenesteydelser:		
Entreprenør- og håndværkerydelser (2,4 %)	1,50	0,00
Øvrige tjenesteydelser (20,9 %)*	1,60	0,61
4. Energi (el/varme/olie/benzin, 2,8 %)	3,70	0,00
Sammenvejet pris- og lønstigning	1,60	1,20

*1) Kommunernes Landsforenings forventninger til prisstigningen

*2) I forbindelse med budgetforliget blev der vedtaget en besparelse på 3,0 mio. kr. vedr. prisfremskrivningen/indkøb fra 2015 til 2016. Det betød, at prisfremskrivningen blev nulstillet på art 2,2 til 4,5. På art 4,9 blev prisfremskrivningen reduceret til 0,61.

7. Økonomaftalen for 2016

Økonomaftalen for 2016 indeholder følgende hovedelementer:

- Fastsættelse af rammer for service- og anlægsudgifter og for det samlede kommunale skattetryk.
- Fastsættelse af lånerammer.
- Puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner.
- Ekstraordinært balancetilskud i 2016 på 3,5 mia. kr.
- Omprioriteringsbidrag på 1 % svarende til 2,4 mia. kr. i 2016 heraf er 1,9 mia. kr. tilbageført til kommunerne.

7.1 Rammer for service og anlægsudgifter og for det kommunale skattetryk

Den tekniske serviceramme for Lemvig Kommune er 878,3 mio. kr. Det er aftalt, at 3 mia. kr. af statstilskuddet er betinget af, at kommunerne samlet set overholder servicerammen.

Desuden er der aftalt en samlet anlægsramme på 16,6 mia. kr. i 2016, svarende til 59,7 mio. kr. for Lemvig Kommune.

Der er afsat en ramme til, at kommunerne kan hæve indkomstskatten, grundskylden og dækningsafgifter af forretningsejendomme med 200 mio. kr. samtidig med, at andre kommuner nedsætter skatten tilsvarende, således at det kommunale skattetryk under ét ikke hæves.

Samtidig er der etableret en tilskudsordning til de kommuner, som nedsætter skatten i 2016. Tilskudsordningen finansieres af staten.

Lemvig Kommune bliver straffet økonomisk, hvis kommunen sætter skatten op i 2016, og der ikke er andre kommuner, som sætter skatten tilsvarende ned. Hvis Lemvig Kommune eksempelvis sætter skatten op med 0,3 % svarende til et skatteprovenu på ca. 10 mio. kr., vil Lemvig Kommune miste 75 % af skatteprovenuet i det første år, 50 % i de efterfølgende to år, og endelig 25 procent af skatteprovenuet i det 4. år. I det 5. år vil Lemvig Kommune, opnå det fulde provenu af skattestigningen. Det betyder, at Lemvig Kommune vil få et provenu på 2,5 mio. kr. i det første år, 5 mio. kr. i de næste to år, 7,5 mio. kr. i det 4. år og endelig 10 mio. kr. i det 5. år jf. tabel 12.

Tabel 12: Konsekvenser af skattesanktion

Konsekvenser af skattesanktion					
	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
	75/25	50/50	50/50	25/75	
Lemvig Kommunes provenu	-2,5	-5	-5	-7,5	-10

7.2 Fastsættelse af lånerammer

Der er afsat lånerammer på 1,5 mia. kr. i 2016 jf. nedenstående tabel.

Tabel 13: Lånerammer i aftalen for 2016

Mio. kr.	
Små kommuner med behov for større strukturelle investeringer	600
Investering med effektiviseringspotentiale	200
Styrkelse af likviditeten i vanskeligstillede kommuner	500
Den ordinære låneramme	200
Lånerammer i alt	1.500

Lemvig Kommune har sendt låneansøgninger på i alt 20,5 mio. kr. i 2016:

- Små kommuner med behov for større strukturelle investeringer
  - Degneparken – lokaler på Nr. Nissum Skole 3 mio. kr.
- Lånerammen til investeringer med effektiviseringspotentiale
  - Degneparken – lokaler på Nr. Nissum Skole 3 mio. kr.
- Den ordinære låneramme
  - Renovering af svømmehaller 10 mio. kr.
  - IT-plan på Børne- og Ungeområdet 6 mio. kr.
  - Projekt "De røde barakker" på 1,5 mio. kr.

I forbindelse med tildelingen af lån, ser ministeriet blandt andet på kommunens økonomiske og likviditetsmæssige situation. Lemvig Kommune fik en lånedispensation på 3 mio. kr. til Degneparken fra puljen til investeringer med effektiviseringspotentiale. Der er fri låneadgang til anlægsinvesteringer til kommunens havne, færger og til energibesparende foranstaltninger.

7.3 Puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner

Puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner er fastsat til 500 mio. kr. i 2016, mens den nye aftale om tilskud og udligningssystemet indføres. Puljen kan som hidtil søges af kommuner med store økonomiske udfordringer, men det er især kommuner, som har fået et tab ved den nye justering af tilskud- og udligningssystemet, som kommer i betragtning til tilskud fra puljen. Ved vurderingen af kommunernes ansøgninger vil der blive lagt vægt på bl.a.:

- Demografiske udfordringer.
- Aktuelle økonomiske udfordringer.
- Vedvarende økonomiske udfordringer.
- Særlig lav udvikling i enhedsudgifterne på kernevelfærdsområder (dagpasnings-, folkeskole- og ældreområdet) samt anlæg.

Lemvig Kommune har ikke ansøgt om tilskud fra puljen, da Lemvig Kommune med udgangspunkt i ovenstående kriterier ikke forventes at komme i betragtning. Lemvig Kommune har ikke modtaget tilskud fra puljen siden 2011.

7.4 Finansieringstilskud

Kommunerne får, som i 2013, 2014 og 2015 et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. Heraf fordeles de 1,5 mia. kr. til alle kommuner efter indbyggertal, derudover fordeles 1 mia. kr. til kommuner med et strukturelt underskud højere end landsgennemsnittet. Den resterende 1 mia. fordeles til kommuner med et beskatningsgrundlag pr. indbygger under 170.000 kr.

Lemvig Kommunes beskatningsgrundlag er 174.549 kr. pr. indbygger, og får derfor ikke andel i den sidste milliard.

Lemvig Kommune modtager 11,3 mio. kr. i finansieringstilskud.

7.5 Omprioriteringsbidrag

Der er aftalt et omprioriteringsbidrag på 1 % svarende til 2,4 mia. kr. Samtidig er det aftalt, at tilbageføre 1,9 mia. kr. til kommunerne. Det vil sige, at samlet set er serviceudgifterne reduceret med 0,5 mia. kr. svarende til 1,8 mio. kr. for Lemvig Kommune.

Økonomaftalen indeholder ikke en konkret binding af ressourceanvendelse og heller ikke særlige krav til dokumentationen for anvendelsen af de 1,9 mia. kr. Det skal derfor alene ses, som en reduktion af servicerammen på 0,5 mia. kr.

Der er ingen udmelding omkring omprioriteringsbidraget i 2017 til 2019, men reduktionen på 1 % er indarbejdet i bloktilskuddet, og indgår derfor i tilskud og udligningen i overslagsårene.

Det er meget usikkert om omprioriteringsbidraget bliver tilbageført til kommunerne i overslagsårene, idet Regeringen har tilkendt givet, at den vil prioritere Sundhedsvæsnet.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER

Økonomi- og Erhvervsudvalget

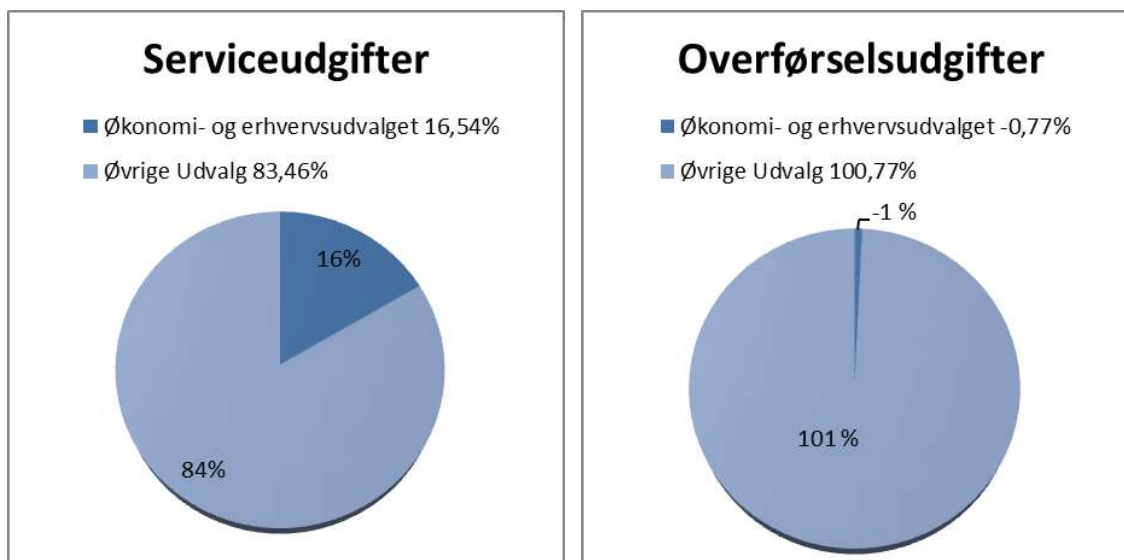
Økonomi- og Erhvervsudvalgets opgaveområder er opdelt i 4 politikområder.

1. **Kommunalbestyrelse og Administration** omfattende ældreboliger, politisk organisation - herunder kommunalbestyrelse og valg, administrationsbygninger, selve administrationen og diverse puljer.
2. **Erhverv og Turisme** omfattende redningsberedskabet, områder forbundet med turisme, erhvervsservice og iværksætteri og udvikling af yder- og landdistriktsområder.
3. **Borgerservice** omfattende særlige sygesikringsydelser, boligydelse til pensionister, boligsikring og tinglysning.
4. **Økonomi** omfattende hovedkonto 7 og 8. Hovedkonto 7 dækker over renter, tilskud, udligning og skatter m.v., mens konto 8 dækker over balanceforskydninger, såsom lån og forskydninger i de likvide aktiver).

Samlet set er der budgetteret med driftsudgifter på 140.705.000 kr. på Økonomi- og Erhvervsudvalgets område, hvoraf 143.210.000 kr. hører under kategorien serviceudgifter, og de resterende -2.505.000 kr. hører under kategorien overførselsudgifter m.m.

På Økonomi- og Erhvervsudvalgets område er der i forbindelse med overførselsudgifter, og øvrige der ikke er indeholdt i serviceudgifterne, tale om boligydelse til pensionister (8,5 mio. kr.), boligsikring (2,8 mio. kr.) og ældreboliger (-13,8 mio. kr.) hvilket medfører, at overførselsudgifterne i nedenstående fremstår som værende negative.

Andel af driftsbudgettet

Oversigt over driftsbudget 2016 fordelt på politikområder under Økonomi- og Erhvervsudvalget:

Politikområder	Budget 2016
I alt drift, Økonomi- og erhvervsudvalget	140.705.000
Kommunalbestyrelse og administration	116.677.000
Erhverv og turisme	11.376.000
Borgerservice	12.652.000
Økonomi (Hovedkonto 7 og 8/9)	-1.234.323.000

(+ = udgifter - = indtægter)

Kommunalbestyrelse og Administration

		Budget 2016
Kommunalbestyrelse og Administration		116.677.000
053230	Ældreboliger	-13.824.000
064240	Fælles formål	88.000
064241	Kommunalbestyrelsesmedlemmer	6.546.000
064242	Kommissioner, råd og nævn	165.000
064243	Valg m.v.	347.000
064550	Administrationsbygninger	4.159.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	58.182.000
064552	Fælles IT og telefoni	13.013.000
064553	Jobcentre	15.269.000
064554	Naturbeskyttelse	372.000
064555	Miljøbeskyttelse	1.076.000
064556	Byggesagsbehandling	1.155.000
064557	Voksen-, ældre- og handicapområdet	3.450.000
064558	Det specialiserede børneområde	8.328.000
064559	Administrationsbidrag til UdbetalingDanmark	3.109.000
065270	Løn- og barselspuljer	3.686.000
065272	Tjenestemandspension	11.306.000
065274	Interne forsikringspuljer	250.000

(+ = udgifter - = indtægter)

I forbindelse med budgetlægningen for 2016-19 er der indarbejdet tre generelle besparelser:

- Mobiltelefoni – en besparelse på 500.000 kr. som følge af udbud
- Reduktion af udgifter til 3 partsaftalen på 406.000 kr.
- Ingen prisfremskrivning – prisfremskrivningen er nedreguleret med 3.000.000 kr.

Besparelsen på mobiltelefoni er fordelt efter samtlige enheders forbrug, og placeret på de enkelte enheder. Reduktion af 3 partsaftalen er placeret under fælles udgifter og indtægter på konto 06.45.51, hvor budgettet ligeledes er placeret. Besparelsen på de 3.000.000 kr. vedr. prisfremskrivningen er ligeligt fordelt efter arterne over hele organisationen – kontrakter og anlæg er dog udeholdt.

Driftssikring af boligbyggeri (Lejetab ved fraflytning 00.25.18)

Da de forventede udgifter i 2016 vedrørende lejetab i fm. ældreboliger forventes at vedr. boliger under funktion 05.32.30, er hele budgettet vedr. lejetab placeret på funktion 05.32.30 – Ældreboliger.

Ældreboliger (05.32.30)

Driften af kommunens ældreboliger, det vil sige indtægter og udgifter inkl. afdrag på lån på ældreboliger, skal over en årrække hvile i sig selv. Der forventes huslejeindtægter på i alt 25.139.000 kr.

Der betales desuden ydelsesstøtte vedrørende private ældreboliger og lejetab på denne konto. Disse udgifter er budgetteret med 3.355.000 kr. i 2016. Der er budgetteret med drift- og vedligeholdelsesudgifter for ældreboliger på 7.960.000 kr.

I forhold til lejetab skal det nævnes, at det i forbindelse med budgetlægningen er besluttet, at indarbejde en besparelse på 228.000 kr. idet bygningerne på Klinkbyvænget 4-14 nedrives. Ved budgetvedtagelsen 2014-2017 blev det besluttet at sælge ældreboligerne i Østergade, og derfor blev der indarbejdet en besparelse på 548.000 kr. fra 2015 og frem. Boligerne er solgt pr. 15. november 2014.

På trods af indsatsen for at nedbringe tomgangsleje/lejetab udvises der en stigning i udgifterne til lejetab vedr. ældreboliger. Det har derfor været nødvendigt, at indarbejde yderligere 961.000 kr. til lejetab i budgettet for 2016 og frem.

Samlet er der budgetteret med indtægter på 13.824.000 kr.

Fællesudgifter og administration m.v. (hovedkonto 06)

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter vedrørende kommunens politiske virksomhed, herunder kommissioner, råd, nævn, valg, den centrale administration og planlægningsvirksomhed, diverse udgifter og indtægter samt lønpuljer.

Politisk organisation (06.42)

Udgifterne til politisk organisation omfatter primært følgende områder:

- Tilskud til politiske partier.
- Vederlag og godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste til kommunalbestyrelsesmedlemmer, samt øvrige udgifter til bl.a. møder, kurser og rejser m.v. for kommunalbestyrelsen.
- Kommissioner, råd og nævn.

Fælles formål (06.42.40)

Her er der afsat et budgetbeløb på 88.000 kr. til støtte efter gældende regler til politiske partier.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer (06.42.41)

I 2016 er der budgetteret med 6.546.000 kr. til området. Budgettet er opdelt således, at hvert udvalg har sit eget budget til møder, rejser og repræsentation.

I forbindelse med økonomiaftalen blev det vedtaget at hæve vederlaget for kommunalbestyrelsesmedlemmer. Der er derfor foretaget en teknisk ændring fra 2015 og frem med 390.000 kr.

Kommissioner, råd og nævn (06.42.42)

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende kommissioner, råd og nævn, herunder valg af disse. Udgifter vedrørende skole- og institutionsbestyrelser, vederlag, og mødediæter registreres ligeledes her.

Lemvig Kommune har følgende kommissioner, råd og nævn:
Skolebestyrelser, Radionævnet, Ungdomsskolebestyrelse, Huslejenævn, Bevillingsnævn, Ældreråd og Beboerklagenævn.

Der er i 2015 budgetteret med en samlet udgift til kommissioner, råd og nævn på 165.000 kr.

Valg (06.42.43)

Denne funktion indeholder udgifter og indtægter vedrørende valg til Folketinget, EU-parlamentet, kommunalbestyrelse samt folkeafstemninger m.v.

Der er i budgettet for 2016 afsat 347.000 kr. til afholdelse af valg.

Administrativ organisation (06.45)

Der er i 2016 budgetteret med 108.113.000 kr. til den samlede administrative organisation.

Funktionen vedrører udgifter til administrationsbygninger og administrativt personale. Området indeholder udgifter til den samlede opgavevaretagelse i de tværgående linjefunktioner, som betjener og understøtter arbejdet i fagområderne og i de forskellige politiske udvalg samt administrationen af fagområderne.

Administrationsbygninger (06.45.50)

En stor del af det administrative personale er samlet på Rådhuset i Lemvig, men for at kunne huse alle kommunens administrative medarbejdere, er der stadig behov for andre lokaliteter i Lemvig by.

Der er i 2016 budgetteret med 4.159.000 kr. til drift af de administrative bygninger.

Der er i forbindelse med administrationsanalysen indarbejdet en besparelse på 102.000 kr. fra 2015 og frem.

Sekretariat og forvaltninger (06.45.51)

		Budget 2016
Sekretariat og forvaltninger i alt:		58.182.000
064551	Borgerservice	9.052.000
064551	Bygge- og Erhvervsservice	2.327.000
064551	Direktionen	5.357.000
064551	Direktionssekretariatet	3.144.000
064551	Fagsekretariat, Familie & Kultur	2.610.000
064551	Fælles udgifter og indtægter	13.292.000
064551	Kantinen	716.000
064551	Plan & Projekt (kt.6)	3.135.000
064551	Sekr. Social, Sundhed og Arbejdsmarked	3.917.000
064551	Udviklingsafdelingen	936.000
064551	Vejafdelingen	892.000
064551	Økonomiafdelingen	12.864.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Fælles udgifter og indtægter

Her bogføres fælles udgifter for hele kommunen, som for eksempel udgifter til tjenestemandspensioner, personforsikringer, fælles kontorhold, porto, kopiering, IT-udgifter, sundhedsordningen m.m.

Der er i forbindelse med budgetlægningen for budget 2016 vedtaget en reduktion på 406.000 kr. vedr. udgifter til 3 partsaftalen, der er placeret under fælles udgifter og indtægter. Samtidig har budget 2016 medført følgende besparelser:

Område:	Beløb:
Schultz lovinformation	77.000
Kopiering	50.000
Nedlæggelse af tidligere pulje til hjemtagelse af lønadministrationen	41.000
Porto	200.000
Lukning af borgerservice i Thyborøn	71.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Der er indarbejdet en udvidelse af budgettet på 50.000 kr. til et medieovervågningssystem.

Endelig er der i forbindelse med type 3: Konsekvenser af lovændringer sket en tilretning på 3.238.000 kr. i 2016, og 3.324.000 kr. i 2017 og frem. Lov- og cirkulæremidlerne er samlet under Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Der er under konto 6 placeret lov- og cirkulære midler på i alt 4.994.000 kr. i 2016. Når der forelægges beregninger fra de berørte områder, vil midlerne blive frigivet efter behandling i fagudvalg og slutteligt i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Se evt. bevillingsreglerne afsnit 1.3 Procedure for beregning af merudgifter som følge af lov- og cirkulærepragrammet, for yderligere uddybning.

Direktionssekretariatet

Sekretariat for Direktionen, Kommunalbestyrelsen og Økonomi- og Erhvervsudvalget. Herudover kommunikation – Facebook, hjemmeside, presse mm, journal, information, viser, administration af ældreboliger, salg af grunde m.m.

Der er i 2016 budgetteret med samlede driftsudgifter på 3.144.000 kr. til Direktionssekretariatet. Der er i forbindelse med administrationsanalysen indarbejdet en besparelse på 224.000 kr. fra 2015.

Kantinen

Kantinen står for tilberedelse og servering af mad i forbindelse med kantineordningen samt møder på rådhuset.

Der er i 2015 budgetteret med udgifter på 1.198.000 kr. til drift af kantinen, og indtægter på 542.000 kr. i forbindelse med kantineordningen m.m.

Fagsekretariatet for Familie & Kultur

Sekretariat for Familie & Kultur består af en fagchef for læring og fire medarbejdere.

Sekretariatet varetager blandt andet opgaver indenfor sekretariatsbetjening af Familie- og Kulturudvalget, Direktøren for Familie & Kultur samt kulturkonsulenten.

Sekretariatet varetager også tilsyn med skoler og daginstitutioner, og har et tæt samarbejde med Børne- og Familiecentret omkring det forebyggende arbejde for børn og unge.

Desuden sker al administration omkring folkeoplysningsloven i sekretariatet, ligesom bevilling og administration af befordringsordninger, fortrinsvis til specialklasser.

Der er i 2016 budgetteret med samlede driftsudgifter 2.610.000 kr. til fagsekretariatet Familie & Kultur

Der er i forbindelse med administrationsanalysen indarbejdet en besparelse på 112.000 kr. fra 2015.

Bygge- og Erhvervsservice, herunder Plan og Projekt

Herunder hører bl.a. følgende opgaver:

Administration vedrørende veje og kommunale arealer, genbrugspladser og renovation.

Der er budgetteret med samlede driftsudgifter på 2.327.000 kr. til Bygge- og Erhvervsservice, mens der er budgetteret med 3.135.000 kr. til opgaver under Plan og Projekt.

Der er i forbindelse med administrationsanalysen indarbejdet en besparelse på 337.000 kr. fra 2015.

Fagligt sekretariat for Social, Sundhed og Arbejdsmarked

Det faglige sekretariat udfører blandt andet sekretariatsbetjening for Social- og Sundhedsvalget, Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget, herunder LBR. Derudover løses der blandt andet opgaver indenfor udarbejdelse af beskæftigelsesplaner, udførelse af ledelsestilsyn og administrativ servicering af områderne.

Sekretariatet omfatter blandt andet en fagchef for arbejdsmarkedsområdet, samt en fagchef for Handicap & Psykiatri.

Der er for 2016 budgetteret med et samlet budget på 3.917.000 kr.

Udvikling

Opgaver i forbindelse med turisme og erhvervsfremme, herunder løbende dialog med KB-medlemmer, erhvervsenheder, iværksættere m.m., administration af tilskud, løbende indsats med henblik på tiltrækning af virksomheder, etablering af iværksætterhuse m.m.

Der er for 2016 budgetteret med 936.000 kr. på området

Økonomi og HR

Herunder hører bl.a. følgende opgaver:

Budgetlægningen, budgetproceduren, den fremadrettede økonomiske planlægning, økonomistyring og økonomiske strategi samt regnskabsaflæggelse med naturligt tilknyttede opgaver. Indkøbsfunktionen og forsikringsområdet er ligeledes en af hovedopgaverne.

Ud over budgetlægning og den økonomiske planlægning, skal der være stor fokus på udvikling og anvendelse af relevante styringsmetoder og redskaber til opfølgning og dokumentation af opnåede resultater.

Lønadministration herunder rådgivning vedr. overenskomst og personalespørgsmål.

HR - herunder kompetenceudvikling, lederevaluering, trivselsmål, Lean, coaching, rekruttering og projektudvikling m.m.

Der lægges vægt på, at afdelingen arbejder projektorienteret og medvirker ved gennemførelse af analyser, udviklingsinitiativer m.m. i tæt samarbejde med fagforvaltningerne og decentrale institutioner.

Der er i 2016 budgetteret med samlede driftsudgifter på 12.864.000 kr. til Økonomi og HR. Der er i forbindelse med administrationsanalysen indarbejdet en besparelse på 699.000 kr. i 2014 stigende til 754.000 kr. i 2015 og frem.

Borgerservice

Borgerservice varetager følgende opgaver:

Folkeregister, skatteekspeditioner, opkrævning, pladsanvisning, folkepension, boligstøtte, sygesikring, pas og kørekort, information og omstilling m.m.

Borgerservice administrerer ydelser vedrørende folkepension og særlige tillæg som f.eks. Helbredstillæg, personlig tillæg og varmetillæg.

Ydelseskantor er placeret under Borgerservice, og derfor er opgaver så som sygedagpenge, ledighedsydelse, revalideringsydelse og kontanthjælp ligeledes at finde under Borgerservice.

Det er udelukkende administrationen omkring ovenstående, der ligger i Borgerservice, mens selve budgettet til ydelserne hører under Arbejdsmarked- og Integrationsudvalget. Der er i 2016 budgetteret med samlede driftsudgifter på 9.052.000 kr. til Borgerservice inkl. rammebesparelsen på aftaleenheder jf. tabel side 24.

I forbindelse med Udbetaling Danmark, er opgaver vedrørende folkepension, førtidspension, boligstøtte, barseldagpenge og børnetilskud og -bidrag overgået til Udbetaling Danmark. Administrationsbidraget til Udbetaling Danmark opkræves på funktion 06.45.59. Jobcentret og Borgerservice ses som en aftaleenhed hørende under en leder. Enheden betegnes som Job- og Borgerservice. Der er dog tale om placering under to funktioner, hvorfor der findes en beskrivelse både her og under jobcentre (06.45.53).

Under Job- og Borgerservice er der indregnet en besparelse i forbindelse med administrationsanalysen på 186.000 kr. i 2013, stigende til 322.000 kr. i 2014 og 337.000 kr. i 2015 og frem.

Direktionen

Herunder konteres lønninger og personaleudgifter til kommunens kommunaldirektør samt de øvrige tre direktører. Der er i 2016 budgetteret med i alt 4.495.000 kr. til drift af direktionen, mens der desuden er oprettet en række puljer med et tværgående formål:

Puljer under direktionen	2016
Pulje til organisationsudvikling	316.000
Pulje til personalepolitiske tiltag	316.000
Uddannelsespulje	230.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

I forbindelse med budgetlægningen for 2016 er der indarbejdet besparelser på 23.000 kr. på puljen til organisationsudvikling og 40.000 kr. på puljen til personalepolitiske tiltag.

Digitalisering og IT (06.45.52)

Herunder hører bl.a. følgende opgaver:

Vedligeholdelse af kommunens IT-systemer, servicering af brugerne, IT-sikkerhed, telefoni, digital forvaltning - elektronisk borgerbetjening, tovholder overfor eksterne driftsholdere m.m.

Digitalisering og IT er et internt servicecenter, som betjener de øvrige aftaleenheder. Der sker således en intern afregning mellem enhederne og Digitalisering og IT. Det medfører at:

- IT-udgifterne på de enkelte aftaleenheder i højere grad afspejler forbruget af IT-ydelser
- De enkelte aftaleenheder påvirkes til et mere rationelt forbrug af IT-ydelser

Der er for 2016 afsat et samlet budget på 13.013.000 kr. til Digitalisering og IT. Der forventes en indtægt på 6.750.000 kr. i forbindelse med betaling for interne IT-ydelser og service, mens der er budgetteret med udgifter på 10.397.000 kr. til kontrakter på software.

Jobcentret (06.45.53)

Jobcentret varetager opgaver som fælles visitation, sekretariat, indsats overfor ledige, sygemeldte, personer med varige begrænsninger i arbejdsevnen, personer med handicap, unge og en vejledningsindsats.

Jobcenteret skal løbende arbejde for, at der skabes en fælles virksomhedskontakt og -service, således at der er en fælles indgang for alle virksomheder.

Jobcenteret skal samtidig være med til at profilere Lemvig Kommunes attraktive erhvervs- og bosætningsmæssige initiativer.

Jobcentret og Borgerservice er en aftaleenhed hørende under en leder. Enheden betegnes som Job- og Borgerservice. Der er dog tale om placering under to funktioner, hvorfor der findes en beskrivelse både her og under Sekretariat og forvaltninger - Borgerservice (06.45.51).

Der er i 2016 budgetteret med samlede driftsudgifter på 15.269.000 kr. til Jobcentret

Administration vedrørende naturbeskyttelse (06.45.54)

Naturbeskyttelsesområdet er blandt andet administration af beskyttede naturtyper, fredede områder, bygge- og beskyttelseslinjer, adgangsbestemmelser, samt bestemmelserne om internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er budgetteret med 372.000 kr. til administration vedr. naturbeskyttelse.

Udgifter til inventar, tjenestekørsel, kontorhold, uddannelse samt møder, rejser, kurser, repræsentation og kørselsgodtgørelse er sammenlagt med beløbene under Bygge- og Erhvervsservice.

Administration vedrørende miljøbeskyttelse (06.45.55)

Miljøbeskyttelse drejer sig blandt andet om visse opgaver indenfor virksomhedsgodkendelse og tilsyn, udledning af spildevand, grundvandsbeskyttelse, forurenede jord mv.

Der er budgetteret med 1.076.000 kr. til administration vedr. miljøbeskyttelse.

Udgifter til inventar, tjenestekørsel, kontorhold, uddannelse samt møder, rejser, kurser, repræsentation og kørselsgodtgørelse er sammenlagt med beløbene under Bygge- og Erhvervsservice.

Byggesagsbehandling (06.45.56)

Byggesagsbehandling, Bygge- og Erhvervsservice og Plan og Byg under funktion 06.45 er en aftaleenhed. Samtlige udgifter vedr. byggesagsbehandling, herunder indtægter og øvrigt personalebudget, konteres på denne funktion.

Der er for 2016 budgetteret med et samlet budget på 1.155.000 kr., herunder en indtægt på 763.000 kr. i forbindelse med salg af kerneydelser.

Voksen-, ældre- og handicapområdet (06.45.57)

	Budget 2016
Voksen- ældre- og handicapområdet i alt (06.45.57)	3.450.000
Sekretariat Handicap & Psykiatri	3.863.000
Sundhedsafdelingen	1.434.000
Takstopkrævning	-3.448.000
Visitator	1.601.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Administration vedr. takstopkrævning (06.45.57)

Der er for 2016 budgetteret med en indtægt på 3.448.000 kr. Indtægten modsvares af en tilsvarende udgift, der påhviler de omkostningsbaserede institutioner på konto 05. De administrative omkostninger vedrører de kommunale tilbud, der er omfattet af reglerne om omkostningsbaserede takster i henhold til KL's vejledning.

Sekretariat Handicap & Psykiatri (06.45.57)

Varetager myndighedssagsbehandling og administrationen af:

- handicaptilbud, herunder hjemmevejledning og Dag- og Døgncenter Lemvig
- psykiatritilbud, herunder Kærhuset
- sociale tilbud, herunder Borgerskolens tilbud.

For 2016 er der budgetteret med samlede driftsudgifter på 3.863.000 kr. til området.

Sundhedsafdelingen og visitator (06.45.57)

Fagchefen for Ældre og Sundhed er placeret sammen med et sekretariat og visitatorerne. Sekretariatet udfører sekretariatsbetjening samt administrativ servicering af ældreområdet.

Fagchefen dækker sundhedsområdet, hvor blandt andet opgaver som rehabilitering inkl. træning, hjælpemidler samt sundhedsfremme og forebyggelse hører under. Udover området for sundhed dækker fagchefen også ældreområdet, der reelt består af 3 ældreområder, hver med deres leder, der har det personale- og budgetmæssige ansvar.

Der er for 2016 budgetteret med samlede driftsudgifter på 1.434.000 kr. til sundhedsafdelingen, mens området for visitatorer er budgetteret med 1.601.000 kr.

Det specialiserede børneområde (06.45.58)

Børne- og Familiecenteret arbejder professionelt med børn, unge og familier. Formålet er at styrke mulighederne for at udmønte den sammenhængende børne- og ungepolitik i kommunen.

Børne- og Familiecentret er opdelt personalemæssigt på hovedkonto 03, 04, 05 og 06. Personalet på konto 6 er opdelt i to afdelinger, sekretariatet og familieafdelingen. Samlet set er der budgetteret med 8.328.000 kr. på området.

Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark (06.45.59)

Udbetaling Danmark (UDK) varetager opgaver vedrørende folkepension, førtidspension, boligstøtte, barseldagpenge og børnetilskud og -bidrag. Til gengæld betaler Lemvig Kommune et bidrag til UDK. Bidraget for 2016 er budgetteret til i alt 3.109.000 kr.

Lemvig Kommunes tilskud vil, efter endt afdrag på etableringslånet i fm. UDK i 2018, falde til ca. 1,9 mio. kr.

06.52.70 Lønpuljer

Her budgetteres udgifterne vedrørende særlige overenskomstmæssige lønpuljer, der ikke kan fordeles ved budgettets vedtagelse, for eksempel barselsudligning, tidskompensation osv. Budgettet overføres til de respektive funktioner i takt med, at de forskellige forhandlinger afsluttes.

Generelt omkring løndannelsen

Skønnet årsvirkning er 1,62 % jf. nedenstående tabel fra KL.

Budgetårsvirkningen 2016

	Pct.	Beregning
Skøn over overenskomstelementer i 2016	1,02	
Overhæng fra 2014	0,60	Lønstigning pr. 1/4 0,99*3 og 1/10 0,46*9/12
AUB-bidrag	0,00	Bidrags- og tilskudsforøgelse skønnes at udligne hinanden for kommunerne under ét.
I alt	1,62	

Oversigt over art 1 for budget 2016 fordelt på hovedkonti

Hovedkonto		Budget 2016
	I alt	600.121.000
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	7.973.000
02	Transport og infrastruktur	6.767.000
03	Undervisning og kultur	153.042.000
04	Sundhedsområdet	19.042.000
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v. ekskl. 05.25 Dagtilbud til børn og unge (68.220.000 kr.)	319.685.000
06	Fællesudgifter og administration m.v. ekskl. 06.52.70 Løn- og barselspuljer (3.328.000 kr.)	93.612.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Budgettet på art 1.1 i budget 2015 udgjorde 547.873.000 kr.

Med henvisning til lovgivningen omkring barselsudligningsordningen (ordningen udgør samlet 2.916.000 kr. i 2016), er den samlede lønsum på de enkelte aftaleenheder reduceret med 0,9 % med udgangspunkt i 2007, som så er overført til en fællespulje på funktion 06.52.70.

Den enkelte aftaleenhed får dækket alle omkostninger i forbindelse med, at en medarbejder går på barsel. Samtidig får Lemvig Kommune en indtægt i form af barselsdagpenge, som delvis dækker lønudgiften.

Formålet er, at sikre en økonomisk udligning mellem samtlige arbejdspladser indenfor kommunen, således at udgifter til ansatte under graviditets, barsels- og adoptionsorlov ikke påhviler den enkelte arbejdsplads alene. Formålet er også at understøtte et arbejdsmarked med lige muligheder for kvinder og mænd, samt at mindske den spidsbelastning på arbejdspladsen, der opstår, når en medarbejder er fraværende i længere tid.

I praksis får den enkelte aftaleenhed 2 bevillinger kort efter, at HR har fået besked om, at en medarbejder går på barsel. Den første er en positiv udgiftsbevilling på lønsummen. Den anden er en negativ indtægtsbevilling på de forventede indtægter/barselsdagpenge, som aftaleenheden forventes at modtage. På denne måde har den enkelte aftaleenhed incitament til at kontrollere, at de forventede indtægter modtages.

Udgifter til 3-partsaftalen

Trepartsaftalerne blev indgået i sommeren 2008 med baggrund i de rekrutteringsudfordringer kommunerne oplevede. Lemvig Kommune har i 2016 tre emner, der kan tilbageføres til de indgåede trepartsaftaler.

Budgettet til de emner, der er tilbage udgør:

Emner	2016	2017	2018	2019
Lederuddannelse	198.000	198.000	198.000	198.000
Trivselsundersøgelse	69.000	69.000	69.000	69.000
Diverse	59.000	59.000	59.000	59.000
I alt	326.000	326.000	326.000	326.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Tjenestemandspension (06.52.72)

Afregningssatsen er i 2016 fastsat til 50,70 % (afregningssatsen var i 2015 på 39,53 %). Der blev fra 2009 yderligere afsat 500.000 kr. til en begyndende opsparing til brug for pensionsudgifterne til overtagne tjenestemænd fra amtet. Amtet har været selvforsikret, så det var først ved overtagelsen af personalet fra 1. januar 2007, at de blev forsikret sammen med kommunens tjenestemænd. Budgettet fordeler sig således

	2016	2017	2018	2019
Tjenestemandspension i alt (06.52.72)	11.306.000	11.306.000	11.306.000	11.306.000
Tjenestemandspensionsforsikringspræmier	4.348.000	4.348.000	4.348.000	4.348.000
Udbetalt tjenestemandspension - fratrådte	6.439.000	6.439.000	6.439.000	6.439.000
Pulje til senere forpligtelser	519.000	519.000	519.000	519.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Interne forsikringspuljer (06.52.74)

På kontoen, som er budgetteret til 250.000 kr., konteres udgifter til forsikringspræmier ang. bygninger og løsøre. Institutionernes andel, ca. 1,2 mio. kr. inkl. et overhead, udkonteres. Institutionerne har en maks. intern selvrisko på 10.000 kr. Forsikringen er tegnet med en selvrisko på 100.000 kr. Udbedring af evt. skader konteres på kontoen med efterfølgende kontering af selvriskoen.

På kontoen er autoriseret en gruppering 001, idet kommunen har valgt at være selvforsikret med hensyn til arbejdsskader. Dette betyder, at institutionerne "opkræves" ca. 2,8 mio. kr. Denne indtægt, minus evt. erstatninger og administrative omk. m.m., opsamles på kontoen og overføres bevillingsmæssigt til næste år. Til kontoen er tilknyttet en intern statushenvisning, så man over årene kan følge resultatet på funktion 09.52.58.

Erhverv og Turisme

		Budget 2016
Erhverv og Turisme		11.376.000
005895	Redningsberedskab	6.036.000
064860	Diverse indtægter og udgifter efter forskellige love	-24.000
064862	Turisme	1.198.000
064867	Erhvervsservice og iværksætter	3.965.000
064868	Udvikling af yder- og landdistriktsområder	201.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Redningsberedskab (00.58.95)

Regeringen og KL er i aftalen om kommunernes økonomi for 2015 blevet enige om, at samle de tidligere 85 kommunale enheder inden for det kommunale beredskab til større og mere bæredygtige enheder. Kommunerne skal senest 1. januar have etableret sig i nye tværkommunale samarbejder.

Lemvig Kommune har indgået et tværkommunalt samarbejde med Struer, Holstebro og Skive kommuner. Det nye beredskab vil have hjemkommune i Struer, mens administrationen udføres af Skive Kommune, og vil fra 1. januar 2016 gå under navnet: Nordvestjyllands Brandvæsen.

Lemvig Kommunes materiel, biler mm. indgår i det nye selskab som en del af åbningsbalancen, og afskrives lineært i forhold til forventet levetid.

Der er i budgettet for 2016 budgetteret med udgifter på 6.482.000 kr. hvor af de 70.000 kr. vedrører brandhaner og miljørelaterede opgaver (opgaven ligger i kommunen). Der er desuden budgetteret med en indtægt på 447.000 kr. der vedrører afskrivninger på Lemvig Kommunes tidligere materiel i 2016.

Diverse indtægter og udgifter efter forskellige love (06.48.60)

Her registreres indtægter fra forskellige afgifter knyttet til næringslivet som for eksempel, restaurationsafgifter, kioskafgifter, afgifter til spilleautomater samt gebyrer for hyrevogsbevillinger.

I budgettet for 2016 er der budgetteret med en indtægt på 24.000 kr.

Turisme (06.48.62)

Dette område indeholder udgifter og indtægter vedrørende erhvervsfremmende aktiviteter som for eksempel erhvervstilskud, tilskud til erhvervsforeninger og erhvervsråd samt turisme.

Der er i budgettet for 2016 afsat 1.214.000 kr. til medfinansiering af Lemvig Kommunes turistforening m.m.

Erhvervsservice og iværksættelse (06.48.67)

Dette område indeholder tilskud til en række formål på erhvervs- og turistområdet og kontingent til kommunale sammenslutninger bl.a. tilskuddet til Turist- og Erhvervsrådet, udgifter til erhvervsservice, Nupark m.m.

	Budget 2016
Erhvervsservice og iværksætter i alt:	3.965.000
001 Væksthuse	358.000
Erhvervsservice	846.000
Erhvervsudvikling m.m.	2.015.000
Markedsføring	200.000
Eventmanager 2015-2017	314.000
Pulje til ungiværksætter	124.000
Din jobfremtid ligger i Vestjylland	108.000

Der er i budgettet afsat 846.000 kr. til erhvervsservice. Udgiften til Væksthuset Midtjylland for varetagelse af Lemvig Kommunes erhvervsservice har i 2015 været på 700.000 kr. Kommunerne kan drive erhvervsservice som en del af kommunens forvaltning eller i regi af selvstændige juridiske enheder. Erhvervsserviceopgaven består først og fremmest af at yde information og vejledning samt henvisning til private rådgivere, vidensinstitutioner eller offentlige myndigheder.

Udvikling af yder- og landdistriktsområder (06.48.68)

Fødevareministeriet implementerede i årene 2007 – 2013 et nyt Landdistriktprogram i Danmark. Landdistriktsprogrammet er videreført og er i den form, hvormed EU's forordning for landdistriktsudvikling gennemføres i Danmark.

Programmet har fire akser: 1. Udvikling i fødevarerbranchen, 2. Styrket natur og miljø og 3. + 4. Job og levevilkår samt LAG (Lokal Aktions Gruppe) organisering. En væsentlig nyskabelse, er at de midler, der bliver tildelt, også kan medfinansieres af private midler, og at der er mulighed for, at en kommune danner sin egen LAG. En LAG hviler på et partnerskab bestående af: 1) lokale virksomheder og erhvervsorganisationer, 2) lokale foreninger og 3) offentlige myndigheder via kommunen og Det Regionale Vækstforum.

Samspelet mellem Lemvig Kommune og Lemvig LAG er omkring job og levevilkår i landdistrikterne, hvor kommunen kan medfinansiere Lemvig LAG's projekter indenfor job og levevilkår.

LAG'en skal i forhold til den fra EU udmeldte ramme for indeværende år finde tilsvarende offentlig finansiering fra bl.a. kommunen eller andre offentlige kasser, f.eks. Regionen, Landdistriktspuljen i Indenrigsministeriet, Friluftsrådet eller Kulturarvsstyrelsen, Videnskabsministeriet eller lignende. Dog er det nu muligt, at private midler også kan benyttes til medfinansiering.

Til medfinansiering af projekter i forbindelse med LAG er der i budgettet for 2016 afsat 201.000 kr.

Borgerservice

		Budget 2016
Borgerservice		12.652.000
046290	Andre sundhedsudgifter	1.320.000
055776	Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	8.502.000
055777	Boligsikring - kommunal medfinansiering	2.817.000
057299	Øvrige sociale formål	13.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

I forbindelsen med dannelsen af den politiske organisation i Lemvig Kommune, fik Økonomi- og Erhvervsudvalget overdraget det politiske ansvar for de borgerrelaterede opgaver, som varetages af Borgerservice, og har dermed det politiske ansvar for budgettet på følgende områder:

- Folkepension og særlige tillæg
- Særlige sygesikringsydelse
- Boligstøtte

Andre sundhedsudgifter (04.62.90)

Her bogføres hovedsageligt begravelseshjælp og befordringsgodtgørelse.

Begravelseshjælp ydes efter ansøgning, primært i de tilfælde, hvor den afdøde ikke har en formue. Der er i budgettet for 2016 afsat 581.000 kr. til begravelseshjælp.

Befordringsgodtgørelse til læge og speciallæge ydes til pensionister, der af helbredsmæssige årsager ikke kan benytte offentlige transportmidler. Herudover kan der i særlige tilfælde, efter henvisning fra egen læge, ydes tilskud til visse diagnostiske undersøgelser. Der er i budgettet for 2016 afsat 739.000 kr. til befordringsgodtgørelse.

Samlet set er der budgetteret med 1.320.000 kr.

05.57.76 boligydelse og 05.57.77 boligsikring

Boligsikring er et tilskud, som udbetales til hjælp for ikkepensionister, hvor huslejen overstiger deres økonomiske formåen. Tilskuddet er afhængigt af indkomst, husstandens medlemmer og formue.

Boligydelse ydes til pensionister f.eks. i forbindelse med indflytning i en plejebolig, almen ældrebolig osv. Herudover kan der søges boligindskudsloan til indskud i boligforeningslejemål.

Der er i budgettet for 2016 i alt budgetteret med 11.319.000 kr., fordelt med 2.817.000 kr. til boligsikring og 8.502.000 kr. til boligydelse.

Tinglysningsafgift ved lån til betaling af ejendomsskatter o.lign. (05.72.99 grp. 001)

Der er i budgettet for 2016 afsat 13.000 kr. til tinglysningsafgift vedrørende lån til betaling af ejendomsskatter og lignende.

Økonomi konto 07 og 8/9

Økonomi - Hovedkonto 7 og 8		Budget 2016
I alt		-1.234.323.000
0722	Renter af likvide aktiver	-1.663.000
0728	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-21.000
0732	Renter af langfristede tilgodehavender	-59.000
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-1.067.000
0750	Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	250.000
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	200.000
0755	Renter af langfristet gæld	10.294.000
0758	Kurstab og kursgevinster	570.000
0762	Tilskud og udligning	-320.516.000
0765	Refusion af købsmoms	200.000
0768	Skatter	-910.219.000
0822	Forskydninger i likvide aktiver	-3.534.000
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender	-9.641.000
0835	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-6.123.000
0851	Forskydninger i kortfristet gæld til staten	-150.000
0855	Forskydninger i langfristet gæld	7.156.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Renter, tilskud, udligning og skatter (07)

Renter af likvide aktiver (07.22)

		Budget 2016
072207	Investerings- og placeringsforeninger	-100.000
072208	Realkreditobligationer	-1.563.000
I alt 07.22		-1.663.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Renter af likvide aktiver dækker over renter af indestående i banker samt renter af kommunens obligationsbeholdning.

Renterne er budgetteret ud fra den forventede gennemsnitlige beholdning og det forventede renteniveau på såvel den korte som den lange rente. Der er i 2016 budgetteret med en renteindtægt på 1.663.000 kr. mod 1.563.000 kr. i 2015.

Lemvig Kommune har i slutningen af 2013 indgået en ny bankaftale med Danske Bank om daglig drift, som betyder, at der ikke bør være hverken positive eller negative indeståender på kommunens bankkonto. Endvidere er der lavet en aftale med Almindelig Brand Bank om kapitalforvaltning af kommunens aktiver.

Derfor er der i 2016 ikke budgetteret med renteudgifter på indskud i pengeinstitutter.

Renter på realkreditobligationer er budgetteret med en indtægt på 1,6 mio. kr. og renter fra investerings- og placeringsforeninger er budgetteret med en indtægt på 100.000 kr.

Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt (07.28)

		Budget 2016
072814	Tilgodehavender i betalingskontrol	-121.000
072815	Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8	100.000
	I alt 07.28	-21.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Renter af for sent indbetalte tilgodehavender i betalingskontrol forventes at indbringe en indtægt på 121.000 kr., renter af andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0 - 8 er for 2016 en udgift på 100.000 kr.

Renter af langfristede tilgodehavender (07.32)

		Budget 2016
073223	Udlån til beboerindskud	-8.000
073225	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	-51.000
	I alt 07.32	-59.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Funktionen indeholder kontiene renter af udlån til beboerindskud, lån til betaling af ejendomsskatter og diverse tilgodehavender med en indtægt på i alt 59.000 kr.

Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder (07.35)

		Budget 2016
073530	Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt (kloakforsyning)	-885.000
073533	Varmeforsyning	-140.000
073534	Vandforsyning	-42.000
	I alt 07.35	-1.067.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Ved dannelsen af Lemvig Vand og Spildevand A/S pr. 1. januar 2010 var det et lovkrav, at kommunens tilgodehavende skulle afvikles over 10 år (annuitetslån) til markedsrenten i 2010, som var 3,59 %. Lemvig Vand og Spildevand består af kloak- og vandforsyningen, som oprindeligt skyldte henholdsvis 51,0 mio. kr. og 2,4 mio. kr. Renteindtægten fra kloak- og vandforsyningen i 2016 er budgetteret med henholdsvis 885.000 kr. og 42.000 kr.

Lemvig Gasdistribution har 1. januar 2012 lånt 6.520.000 kr. til etablering af en gasledning fra Rom til Klinkby. Lånet afvikles over 30 år, men er afdragsfrit de første 5 år. Derfor afdrages der først på lånet fra 1. januar 2017. Lånet forrentes med 3,08 % svarende til markedsrente i 2012. Renteindtægten fra Lemvig Gasdistribution er budgetteret til 140.000 kr.

Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter (07.50)

Det budgetterede beløb på 250.000 kr. udgør renter af byggekreditter optaget i forbindelse med opførelse af diverse låneberettigede anlægsprojekter.

Renter af kortfristet gæld i øvrigt (07.52)

Funktionen er budgetteret med en udgift på 200.000 kr. og indeholder renter af købesummer, renter af henstandsbeløb for frigørelses- og afståelsesafgift samt øvrige forekommende renteudgifter.

Renter af langfristet gæld (07.55)

		Budget 2016
075563	Selvejende institutioner med overenskomst	200.000
075568	Realkredit	572.000
075570	Kommunekreditforeningen	8.824.000
075571	Pengeinstitutter	730.000
I alt 07.55		10.326.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Renter af langfristet gæld er budgetteret til i alt 10.326.000 kr., og vedrører både renter af selvejende institutioners lån og kommunens egne lån herunder lån til ældreboliger. I forhold til 2015 er det en mindre udgift på 3.970.000 kr.

Som rentesats for de variable forrentede lån er der regnet med følgende:

Budget 2015.

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rentesats	2,25	1,20	0,75	1,0	1,1	1,25

Budget 2016.

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rentesats	1,20	0,75	0,75	1,10	1,50	1,50

Generelt gælder det, at låneoptagelsen vedrørende budgetåret først optages primo året efter, derfor er renter og afdrag først budgetteret i det efterfølgende år.

Der forventes, at der optages nye lån primo 2016 på 52,7 mio. kr. mod forventet 18,8 mio. kr. vedr. lånerammen for 2015. Låneoptagelsen vedrører primært Lemvig Havn, Lemtorpskolen og byfornyelse.

For 2016 er der budgetteret med nye lån på i alt 16,9 mio. kr. heraf vedrører 5,3 mio. kr. Lemvig Handelsskole, 9,2 mio. kr. vedrørende byfornyelse og kondemnering og 2 mio.kr. til flytning af Degneparken samt 0,4 mio. kr. til Lemvig Havn. Disse lån forventes optaget ultimo marts 2017.

Renter af lån til ældreboliger udgør 2.720.000 kr. i 2015 mod 5.849.000 kr. i 2015.

Renteudgifter for lån optaget af selvejende institutioner udgør 200.000 kr.

07.58. Kurstab/kursgevinst

Der er budgetteret med kurstab på 570.000 kr. i forbindelse med køb, salg og udtrækning af obligationer og investeringsbeviser.

Skatter, tilskud og udligning (7.62 - 7.68)

Skat, tilskud og udligning omtales i de generelle bemærkninger. Se side 12.

Finansforskydninger og finansiering (08)

Forskydninger i likvide aktiver (08.22)

Kontoen er budgetteret således, at kasseforbruget afstemmer budgettet.

Kasseforbrug og forventet kassebeholdning er med udgangspunkt i budgetforliget og budgetopfølgningen pr. 30. september 2015 budgetteret således:

mio. kr. (- = forbrug)	2016	2017	2018	2019
Kassebeholdning primo	82,0	138,2	141,3	134,7
Lån pr. 31.03.16 vedr. 2015	52,7			
Forventet kasseforbrug (-)/+forøgelse	-3,5	3,1	-6,6	-14,6
Kassebeholdning ultimo	138,2	141,3	134,7	120,1

Forskydninger i langfristede tilgodehavender (08.32)

Funktion		Budget 2016
083220	Pantebreve	-101.000
083223	Udlån til beboerindskud	225.000
083225	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	-9.765.000
	I alt 08.32	-9.641.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Pantebreve (08.32.20)

Kontoen er budgetteret med en indtægt på 101.000, som er afdrag på den nuværende pantebrevsbeholdning.

Udlån til beboerindskud (08.32.23)

Budgettet udgør 225.000 kr., 2/3 af beløbet refunderes af staten og er indtægtsført på funktion 08.51.52.

Andre langfristede udlån og tilgodehavender (08.32.25)

Budgettet omfatter lån til betaling af ejendomsskatter, afdrag på diverse udlån og betaling til Grundejernes Investeringsfond. Herudover er der budgetteret med en ekstraordinær indfrielse på 10,0 mio. kr. vedr. tilgodehavender/udlån.

08.35. Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder

Funktion		Budget 2016
083530	Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt (kloakforsyning)	-5.844.000
083534	Vandforsyning	-279.000
	I alt 08.35	-6.123.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Ved dannelsen af Lemvig Vand og Spildevand A/S pr. 1. januar 2010 var det et lovkrav, at kommunens tilgodehavende skulle afvikles over 10 år (annuitetslån) til markedsrenten i 2010, som var 3,59 %. Lemvig Vand og Spildevand består af kloak- og vandforsyningen, som oprindeligt skyldte henholdsvis 51,0 mio. kr. og 2,4 mio. kr. Afdraget fra kloak- og vandforsyningen i 2015 er henholdsvis budgetteret med 5.844.000 kr. og 279.000 kr.

Lemvig Gasdistribution har 1. januar 2012 lånt 6.520.000 kr. til etablering af en gasledning fra Rom til Klinkby. Lånet afvikles over 30 år, men er afdragsfrit de første 5 år. Derfor skal der først afdrages på lånet fra 1. januar 2017.

Anden gæld til staten (08.51.52)

Kontoen er budgetteret med en nettoindtægt på 150.000 kr., som bl.a. udgør 2/3 af den budgetterede udgift på konto 08.32.23: Udlån til beboerindskud. Herudover budgetteres udgifter og indtægter til pensioner, børnebidrag, dagpenge og børnetilskud, som refunderes 100 % af staten.

Forskydninger i langfristet gæld (08.55)

Funktion		Budget 2016
085563	Selvejende institutioner med overenskomst	524.000
085568	Realkredit	231.000
085570	Kommunekreditforeningen	13.166.000
085577	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	9.981.000
085578	Gæld vedrørende færgelinvesteringer	126.000
I alt 08.55		24.028.000

(+ = udgifter, - = indtægter)

Der er budgetteret med optagelse af nye lån på 16.872.000 kr. Budgettet omfatter afdrag på lån vedrørende den nuværende lånemasse og afdrag på nye lån.

Budgetteringsforudsætningerne for lån og afdrag er, at de udmeldte lånebeløb fra ISM udnyttes fuldt ud. Da lånerammen for de enkelte budgetår først forventes effektueret året efter (f.eks. forventes lån vedr. 2015 først optaget i marts 2016), er renter og afdrag på de nye lån også først budgetteret året efter.

Der er budgetteret med følgende afdrag på lån i budgetperioden:

Funktion		2016	2017	2018	2019
085563	Selvejende institutioner med overenskomst	524	435	435	435
085568	Realkredit	231	231	231	231
085570	Kommunekreditforeningen	13.166	14.826	14.826	14.826
085577	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	9.981	10.207	10.503	10.790
085578	Gæld vedrørende færgelinvesteringer	126	131	139	144
I alt 08.55		24.156	25.830	26.134	26.426

(+ = udgifter, - = indtægter)

I budget 2015 var der budgetteret med hhv. 21.395.000 kr. i 2015 og 23.069.000 kr. i 2016.

Specifikation af Lemvig Kommunes restgæld inkl. ældreboliger og ekskl. finansielt leasede aktiver.

	2015	2016	2017	2018	2019
Restgæld primo	413.393	418.736	453.118	447.109	439.821
Låneoptagelse (eff. året efter)	25.680	58.500	20.000	20.000	20.000
Afdrag	-20.337	-24.118	-26.009	-27.288	-28.324
Restgæld, ultimo	418.736	453.118	447.109	439.821	431.497
Restgæld ekskl. ældreboliger	213.550	257.913	262.111	265.326	267.792

(+ = gæld - = afdrag)

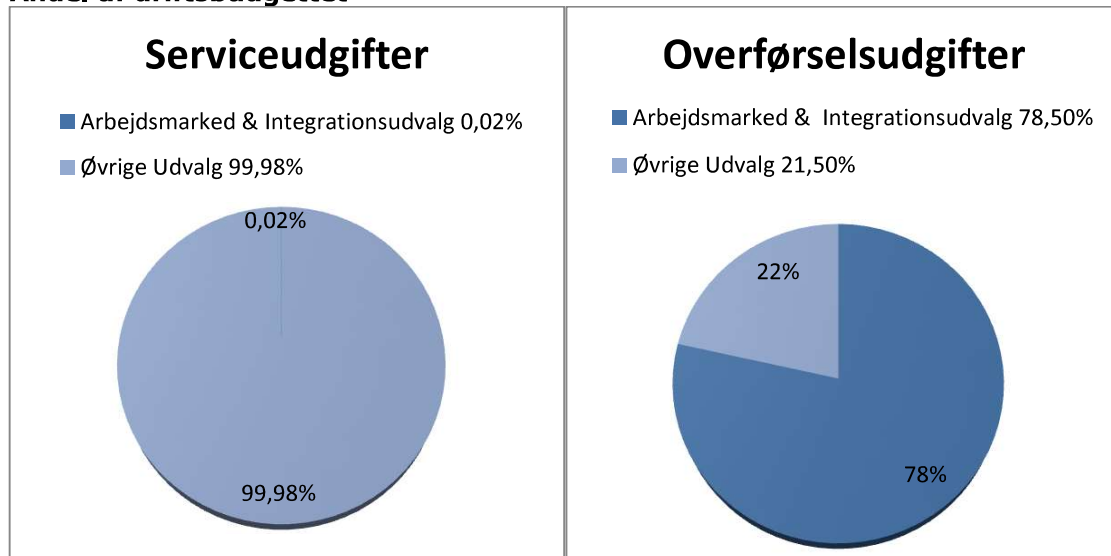
Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget

Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalgets opgaveområder er opdelt i 2 politikområder.

1. Forsørgelse.
2. Beskæftigelsesordninger.

Samlet set er der budgetteret med udgifter på 255.946.000 kr. på Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalgets område, hvoraf 205.000 kr. hører under kategorien serviceudgifter og 255.741.000 kr. hører under kategorien overførselsudgifter m.m. (se evt. afsnit vedr. serviceudgifter for yderligere definition).

Andel af driftsbudgettet

Oversigt over driftsbudget 2016 fordelt på politikområder under Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget:

Politikområder	Budget 2016
Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget	255.946.000
Forsørgelse	240.262.000
Beskæftigelsesordninger	15.684.000

Reform af refusionssystemet og tilpasninger i udligningssystemet.

Pr. 1. januar 2016 træder der en ny lov i kraft om reform af refusionssystemet og tilpasninger i udligningssystemet.

De nuværende refusionsregler er primært, men ikke udelukkende, opbygget således, at de belønner visse typer af indsatser (primært virksomhedsrettet indsats) frem for andre typer (vejledende og opkvalificerende). Det er i det nuværende system altså den enkelte forsørgerydelse, der bestemmer hvilken refusionsprocent, kommunen modtager.

Refusionsomlægningen indebærer et mere enkelt og gennemskueligt system, hvor refusionssatserne for den statslige refusion af kommunens forsørgelsesudgifter som udgangspunkt er ens på tværs af ydelser, og hvor refusionssatserne aftrappes over tid.

Således starter refusionen højt og falder over tid.

Varighed / Refusionsprocenter
Første 4 uger: 80 %
5. - 26. uge: 40 %
27. - 52. uge: 30 %
Over 52 uger: 20 %

De fremtidige refusionssatser for forsørgelsesudgifter fastsættes altså på baggrund af antallet af uger på offentlig forsørgelse.

Refusionsreformen ændrer ikke ved borgerens ret til forsørgelsesydelse. Det er alene kommunens refusion eller medfinansiering der ændres.

Refusionsomlægningen omfatter følgende forsørgelsesydelse:

- Arbejdsløshedsdagpenge
- Særlig uddannelsesyndelse og midlertidig arbejdsmarkedsydelse
- Kontantydelse
- Kontanthjælp inkl. kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet
- Integrationsydelse
- Uddannelseshjælp
- Sygedagpenge
- Revalideringsydelse
- Ressourceforløbsydelse, herunder i forbindelse med jobafklaringsforløb
- Ledighedsydelse tilkendt efter 1. juli 2014
- Flekslønstilskud til personer i fleksjob og tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende tilkendt efter 1. juli 2014
- Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014

Forsørgelse.

Der er et samlet budget for 2016 på 240.262.000 kr. mod 210.967.000 kr. i 2015.

		Budget 2016
Forsørgelse		240.262.000
0546	Tilbud til udlændinge	12.438.000
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg	90.801.000
0557	Kontante ydelser	77.276.000
0558	Revalidering	59.747.000

Tilbud til udlændinge

		Budget 2016
Tilbud til udlændinge		12.438.000
054660	Integrationsprogram og introduktionsforløb m.v.	-1.645.000
054661	Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet og integrationsydelse	14.083.000

Integrationsprogram og introduktionsforløb m.v.

Området er ikke berørt af refusionsomlægningen.

På funktionen registreres udgifter og indtægter vedrørende integrationsprogrammet og introduktionsforløbet for udlændinge omfattet af integrationsloven. Ligeledes registreres der udgifter til danskundervisning for personer, omfattet af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Til disse udgifter yder staten 50 % statsrefusion op til et driftsloft. Ud over disse udgifter konteres der også tolkeudgifter på funktionen.

Endelig registreres der også på funktionen grundtilskud samt de resultattilskud, som ydes, hvis udlændinge består danskprøven, påbegynder en kompetencegivende uddannelse eller kommer i ordinær beskæftigelse. Der er i 2016 budgetteret med resultattilskud for 6 afsluttede danskuddannelser samt 4 i arbejde, svarende til indtægter på i alt 408.000 kr. I 2015 var der budgetteret med 3 danskuddannelser samt 2 i arbejde.

Lemvig Kommune har indtil 2015 modtaget stort set hele den udmeldte kvote af flygtninge. Dertil kommer, at der løbende er modtaget en del familiesammenføringer både til flygtninge og til danske statsborgere. I 2015 var Lemvigs kvote oprindeligt på 27 flygtninge, men den blev ved årets start hævet til 69, idet landstallet for modtagelse af flygtninge er hævet væsentligt. Den udmeldte kvote for Lemvig Kommune er 89 for 2016.

Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet og integrationsydelse.

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

Funktionen omhandler udgifter og indtægter vedrørende kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet eller integrationsloven og hjælp i særlige tilfælde for flygtninge og familiesammenførte udlændinge omfattet af integrationsloven.

Endvidere registreres udgifter til integrationsydelse både til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet og til andre personer, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet.

Der er i 2016 budgetteret med nettoudgifter på 14.083.000 kr. mod 2.763.000 kr. i 2015.

Stigningen skyldes en øget modtagelse af flygtninge i 2015 og 2016.

Førtidspensioner og personlige tillæg

		Budget 2016
Førtidspensioner og personlige tillæg		90.801.000
054866	Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	15.847.000
054867	Personlige tillæg m.v.	2.390.000
054868	Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	72.564.000

Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

På denne nyoprettede funktion registreres udgifterne til førtidspension til borgere, som har fået tilkendt førtidspension efter 1. juli 2014. Alle kommunale udgifter til førtidspension, som er omfattet af refusionsomlægningen, konteres på denne funktion.

Personlige tillæg m.v.

Området er ikke berørt af refusionsomlægningen.

Her registreres udgifter vedrørende personligt tillæg, varmetillæg samt helbredstillæg. Samlet set på funktionen er der budgetteret med netto 2.390.000 kr., hvilket er uændret niveau i forhold til budget 2015.

Staten yder 50 % refusion af udgifter til personlige tillæg samt helbredstillæg. Endvidere er kommunen medfinansierende med 25 % af udgifterne til personlige tillæg til varmeudgifter. Udbetalingen af førtidspension og varmetillæg er pr. 1. marts 2013 overgået til Udbetaling Danmark.

Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014

Her samles alle udgifter til førtidspensioner, som ikke er omfattet af refusionsomlægningen. Det drejer sig om:

- Funktion 5.68, Førtidspension med 50 % kommunal medfinansiering, tilkendt efter 1. januar 1992 og inden 1. januar 1999
- Funktion 5.69, Førtidspension med 65 % kommunal medfinansiering, tilkendt efter regler gældende før 1. januar 2013
- Funktion 5.70, Førtidspension med 65 % kommunal medfinansiering, tilkendt efter regler gældende efter 1. januar 2003.

Kontante ydelser

		Budget 2016
Kontante ydelser		77.276.000
055771	Sygedagpenge	29.814.000
055772	Sociale formål	228.000
055773	Kontant- og uddannelseshjælp	23.006.000
055774	Kontanthjælp vedr. visse grupper af flygtninge	-8.000
055775	Afløb og tilbagebetalinger mv. vedr. aktiverede kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere	0
055778	Dagpenge til forsikrede ledige	24.236.000
055779	Særlig uddannelsesordning, midlertidig arbejdsmarkedsydelsesordning og kontantydelsesordning	0

Sygedagpenge

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

På funktionen registreres alle udgifter og indtægter vedrørende sygedagpenge, jfr. lov om sygedagpenge. Endvidere registreres her den kommunale medfinansiering af dagpenge til forældre med alvorligt syge børn.

Totalt set på området budgetteres med nettoudgifter på 29.814.000 kr. mod 30.097.000 kr. i 2015 og 30.128.000 kr. i 2014.

Sociale formål

Området er ikke berørt af refusionsomlægningen.

Udgifter til enkeltudgifter, flytning, tandpleje, sygebehandling, efterlevelseshjælp samt udgifter til samværsret m.v. med børn registreres under denne funktion. Der er budgetteret med nettoudgifter på 228.000 kr., hvilket er på niveau med budget 2015. Staten yder 50 % refusion på dette område.

De øvrige grupperinger på denne funktion hører under henholdsvis Social- og Sundhedsudvalget og Familie- og Kulturudvalget.

Kontant- og uddannelseshjælp

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

Fra og med 1. januar 2016 har det ikke betydning for refusionssatsen, om der er tale om forsørgelse i aktive eller passive perioder, og derfor samles alle forsørgelsesudgifter indenfor kategorien på denne funktion.

Samlet set er der på funktionen i 2016 budgetteret med netto kommunale udgifter på 23.006.000 kr.

Ovenstående sammenlægning betyder, at den tidligere funktion 5.75, Aktiverede kontanthjælpsmodtagere, ændrer navn, og således kun omfatter afløbsudgifter samt tilbagebetalinger.

Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge

På denne funktion registreres udgifter og indtægter (100 % statsrefusion) til forsørgelse af uledsagede flygtningebørn. Der er i 2016 budgetteret med otte uledsagede flygtningebørn i kommunen.

Derudover budgetteres med udgifter og 100 % statsrefusion til børneforanstaltninger for flygtninge, i form af 3 familiekonsulenter ansat på dette område i samlet 104 timer pr. uge. Niveaulet er uændret i forhold til 2015.

Afløb og tilbagebetalinger mv. vedr. aktiverede kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere

Funktionen hed tidligere Aktiverede kontanthjælpsmodtagere, men pr. 1. januar 2016 er alle kontanthjælp-forsørgelsesudgifter samlet under 5.73, Kontant- og uddannelseshjælp.

Denne funktion indeholder nu kun afløbs-forsørgelsesudgifter samt tilbagebetalinger.

Dagpenge til forsikrede ledige

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

På funktionen registreres de kommunale udgifter vedrørende arbejdsløshedsdagpenge til forsikrede ledige samt udgifter vedrørende midlertidig arbejdsmarkedsydelse.

Fra 2016 betyder refusionsomlægningen, at satserne for kommunal medfinansiering fastsættes på baggrund af antallet af uger på offentlig forsørgelse. Den kommunale medfinansiering er fastsat til:

Varighed / Medfinansiering

Første 4 uger: 20 %

5. - 26. uge: 60 %

27. - 52. uge: 70 %

Over 52 uger: 80 %

Der er på området i 2016 budgetteret med netto 24.236.000 kr. mod 29.479.000 kr. i 2015, 32.131.000 kr. i 2014 og 39.914.000 kr. i 2013.

Revalidering, ressourceforløb og fleksjobordninger mv.

		Budget 2016
Revalidering, ressourceforløb og fleksjobordninger mv.		59.747.000
055880	Revalidering	6.442.000
055881	Løntilskud mv. til personer i fleksjob og skånejob mv.	24.302.000
055882	Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	17.857.000
055883	Ledighedsydelse	11.146.000

Revalidering

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

På denne funktion registreres udgifter til revalidering efter kapitel 6 i lov om aktiv socialpolitik, herunder forsørgelsesudgifter, samt udgifter til hjælpemidler og befordringsgodtgørelse for revalidender.

Der er på funktionen afsat netto 6.442.000 kr. mod 3.981.000 kr. i 2015.

Løntilskud mv. til personer i fleksjob og skånejob mv.

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

Her registreres udgifter til løntilskud til personer med varige begrænsninger i arbejdsevnen, som er ansat i fleksjob og løntilskudsstillinger, herunder skånejobs mv.

Ikke alle udgifter til fleksløntilskud og tilskud til selvstændig virksomhed er omfattet af refusionsomlægningen. Udgifter til personer, visiteret til et fleksjob før 1. januar 2013 er ikke omfattet af refusionsomlægningen, ligesom udgifter til personer, som er visiteret til et fleksjob i perioden 1. januar 2013 til 1. juli 2014, udelukkende er omfattet af refusionsomlægningen, såfremt de

- bliver ansat i fleksjob efter 1. juli 2014
- bliver revisiteret til et fleksjob hos samme arbejdsgiver efter 1. juli 2014
- på ny får tilbud om støtte i form af tilskud til selvstændig virksomhed

Endvidere er udgifter til skånejobs ikke omfattet af den nye refusionsomlægning. Her er der fortsat 50 % statsrefusion af udgifterne.

Der er på funktionen i 2016 budgetteret med nettoudgifter på 24.302.000 kr. mod 29.865.000 kr. i 2015.

Udgifter til ledighedsydelse jf. kapitel 7 i lov om aktiv socialpolitik er flyttet til en nyoprettet funktion: 5.83, Ledighedsydelse

Ressourceforløb og jobafklaringsforløb

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

På området registreres udgifter, der vedrører forsørgelse og aktivering af personer, der er visiteret til henholdsvis ressourceforløb og jobafklaringsforløb. Det omfatter personer, der modtager ressourceforløbsydelse i forbindelse med et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb. Der budgetteres med en nettoudgift på 17.857.000 kr. Der er på området budgetteret med en månedlig nettotilgang af 2,5 nye ressourceforløb samt nettotilgang på 3 nye jobafklaringsforløb pr. måned.

Ledighedsydelse

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

På denne nyoprettede funktion registreres alle udgifter til ledighedsydelse.

Ikke alle udgifter til ledighedsydelse er omfattet af refusionsomlægningen. Udgifter til ledighedsydelse til personer, visiteret til et fleksjob før 1. januar 2013, er ikke omfattet af refusionsomlægningen, ligesom udgifter til personer, som er visiteret til et fleksjob i perioden 1. januar 2013 til 1. juli 2014, udelukkende er omfattet af refusionsomlægningen, såfremt de

- bliver ansat i fleksjob efter 1. juli 2014
- bliver revisiteret til et fleksjob hos samme arbejdsgiver efter 1. juli 2014
- på ny får tilbud om støtte i form af tilskud til selvstændig virksomhed

Alle udgifter til ledighedsydelse til personer, som er visiteret til et fleksjob efter 1. juli 2014, er omfattet af de nye refusionsregler.

Der er i 2016 budgetteret med nettoudgifter på 11.146.000 kr.

Beskæftigelsesordninger.

Der er et samlet budget for 2016 på 15.684.000 kr. mod 17.621.000 kr. i 2015.

Arbejdsmarkedsforanstaltninger

		Budget 2016
Arbejdsmarkedsforanstaltninger		15.684.000
056890	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	7.498.000
056891	Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	3.342.000
056895	Løn til forsikrede ledige mv. ansat i kommuner	310.000
056896	Servicejob	-105.000
056897	Seniorjob for personer over 55 år	2.638.000
056898	Beskæftigelsesordninger	2.001.000

Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats

Området er ikke berørt af refusionsomlægningen.

Dette funktionsområde anvendes til registrering af driftsudgifter vedrørende den kommunale beskæftigelsesindsats, varetaget af jobcentret eller en anden aktør. Udgifterne, der er refusionsberettigede, registreres under ét af de to driftslofte:

- ét ledighedsrelateret driftsloft, der omfatter aktivering af modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, selvforsørgende og uddannelseshjælp samt forsikrede ledige, der deltager i seks ugers jobrettet uddannelse,
- ét driftsloft, der omfatter aktivering af revalidender samt modtagere af sygedagpenge og ledighedsydelse.

Herudover indgår dele af udgifterne til særligt tilrettelagte projekter i kommunalt regi, herunder Ap-teamet, Beskæftigelsessekretariatet m.v., samt projekt: Udeværksted, Køkken og Motion, Træværksted, Milepælen samt Kvindeprojektet også i opgørelsen.

Staten refunderer 50 % af driftsudgifterne til aktivering samt udgifter til deltagerbetaling til deltagere i uddannelses tilbud inden for hvert af de to rådighedsbeløb/driftslofte.

Der er i 2016 budgetteret med driftsudgifter på 13.699.000 kr. samt statsrefusion på - 6.201.000 kr. Samlet set en nettoudgift på 7.498.000 kr. mod 7.718.000 kr. i 2015.

Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige

Området er omfattet af den nye refusionsomlægning.

På funktionen registreres indtægter og udgifter vedrørende jobcentrets beskæftigelsesindsats overfor forsikrede ledige.

Der er i 2016 på funktionen budgetteret med nettoudgifter på 3.342.000 kr. Budget 2015 var på 5.076.000 kr. mod 7.535.000 kr. i 2014.

Løn til forsikrede ledige mv. ansat i kommuner

På funktionen registreres selve lønnen til forsikrede ledige, ansat med løntilskud i kommuner. Endvidere indtægtsføres løntilskud til kommunale løntilskudsjobs (udgiftsført på funktion 5.68.91).

Budget 2016 er på 310.000 kr., mod 1.179.000 kr. i 2015.

Servicejob

Der budgetteres her med indtægterne fra de servicejob, der blev bevilget før ordningen blev ophævet i 2001. De allerede etablerede ordninger kører videre for den aftalte

ansættelsesperiode. Udgifterne til lønningerne konteres under de respektive ansættelsessteder, medens tilskuddet konteres på denne funktion. Der budgetteres med 1 servicejob i Lemvig Kommune, svarende til en indtægt på 105.000 kr.

Seniorjob for personer over 55 år

Området er ikke berørt af refusionsomlægningen.

Her registreres kommunens lønudgifter og tilskud til seniorjobs efter lov om seniorjobs. Staten yder et tilskud til kommunens seniorjobs på 136.410 kr. årligt (2015-tal) pr. ansat helårsperson.

Der budgetteres i 2016 med netto 2.638.000 kr., mod 2.462.000 i 2015.

Beskæftigelsesordninger

Der er i 2016 budgetteret med et nettobudget på 2.001.000 kr., mod 1.290.000 i 2015.

Differencen skyldes, at funktionen er blevet tilført nye grupperinger vedr. jobrotation med 60 % statsrefusion. Tidligere var alle jobrotationer med 100 % statsrefusion.

Herudover indeholder funktionen udgifter vedrørende hjælpemidler til aktiverede kontanthjælpsmodtagere, udgifter til mentor samt kommunalt tilskud til produktionsskoler.

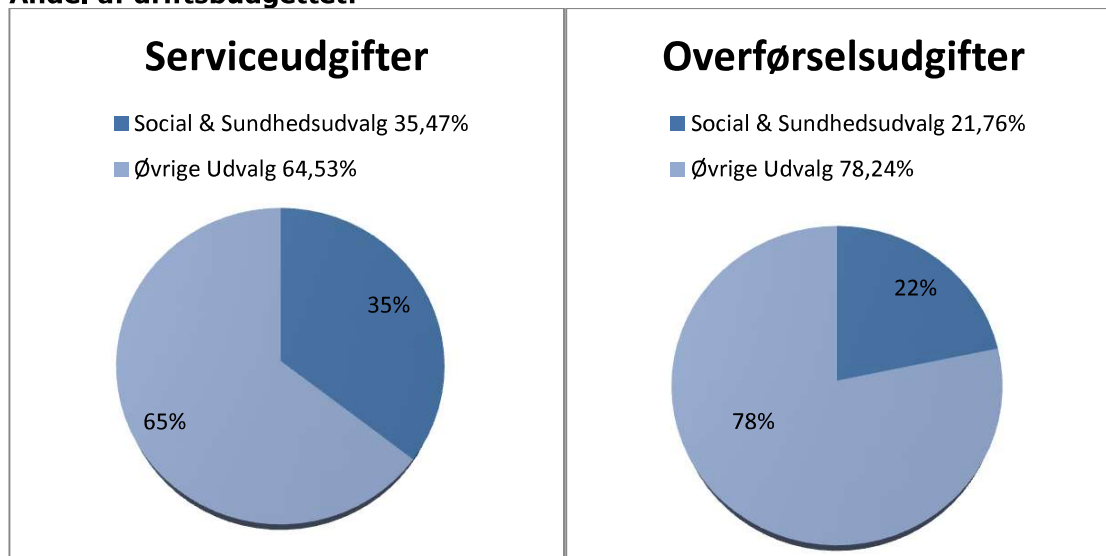
Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalgets opgaveområder er opdelt i 4 politikområder.

1. **Sociale ydelser** omfatter ydelser til sociale formål, merudgifter til voksne med nedsat funktionsevne, støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål.
2. **Handicap og Psykiatri** omfatter drift af egne institutioner for STU, dag- og døgntilbud samt støtte i eget hjem, mellemkommunalt køb/salg af tilbud, rådgivning og rådgivningsinstitutioner, alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede, narkobehandling, færdigbehandlede, psykiatriske patienter, samt kontaktperson-, BPA- og ledsagerordning.
3. **Ældre og omsorg** omfatter drift af egne plejehjem, dagcentre, centralkøkken, Trykshotellet, mellemkommunalt køb/salg af tilbud, sygepleje, mobilnat, praktisk bistand og støtte i eget hjem, færdigbehandlede somatiske patienter, hjemmeplejebiler, ergoterapeuter, plejevederlag, rådgivning og hjælpemidler.
4. **Sundhed** omfatter udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering, genoptræning og vedligeholdelsestræning, vederlagsfri behandling hos fysioterapeut, kommunal tandpleje, sundhedsfremme og forebyggelse samt hospice.

Samlet set er der budgetteret med driftsudgifter på 378.002.000 kr. på Social- og Sundhedsudvalgets område, hvoraf 307.128.000 kr. hører under kategorien serviceudgifter, og de resterende 70.874.000 kr. hører under kategorien overførselsudgifter m.m. (se evt. afsnit vedr. serviceudgifter for yderligere definition).

Andel af driftsbudgettet:

Oversigt over driftsbudget 2016 fordelt på politikområder under Social- og Sundhedsudvalget

Politikområder	Budget 2016
Social & Sundhed i alt	378.002.000
Sociale ydelser i øvrigt	1.058.000
Handicap og social psykiatri	97.866.000
Ældre og omsorg	176.144.000
Sundhed	102.934.000

Sociale ydelser i øvrigt

	Budget 2016
Sociale ydelser i øvrigt	1.058.000
055772 Sociale formål	399.000
057299 Øvrige sociale formål	659.000

Sociale formål (05.57.72)

	Budget 2016
Sociale formål	399.000
Statsrefusion	-397.000
Brutto udgift: Sociale formål	796.000

Sociale formål er fordelt mellem flere udvalg. Under Social- og Sundhedsudvalget hører udgifter og indtægter vedrørende merudgifter til voksne med nedsat funktionsevne, efter kapitel 10 og 10a i lov om aktiv socialpolitik. Der er 50 % statsrefusion på området.

Støtte til frivilligt, socialt arbejde og øvrige sociale formål (05.72.99)

Denne funktion er fordelt mellem flere udvalg. Under Social- og Sundhedsudvalget hører gr.003 støtte til frivilligt socialt arbejde. Budgetbeløbet fordeles årligt ved ansøgning til Social- og Sundhedsudvalget.

Handicap og Psykiatri

		Budget 2016
Handicap og Psykiatri		97.866.000
032217	Specialpædagogisk bistand til voksne	422.000
033046	Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	5.479.000
046290	Andre sundhedsudgifter	31.000
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning	-3.848.000
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	8.894.000
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	55.910.000
053540	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	2.125.000
053842	Botilbud for personer med særlige, sociale problemer (servicelovens §§ 109 og 110)	646.000
053844	Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedsloven)	937.000
053845	Behandling af stofmisbrugere (servicelovens § 101 og sundhed)	1.008.000
053850	Botilbud til længerevarende ophold (servicelovens § 108)	7.069.000
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (servicelovens § 107)	3.928.000
053853	Kontaktperson- og ledsageordninger (servicelovens §§ 45, 97-99)	791.000
053858	Beskyttet beskæftigelse (servicelovens § 103)	1.503.000
053859	Aktivitets- og samværstilbud (servicelovens § 104)	12.942.000
057299	Øvrige sociale formål	29.000

Specialpædagogisk bistand til voksne (03.22.17)

Her registreres udgifter til undervisning og specialpædagogisk bistand til personer med fysisk eller psykisk handicap efter undervisningspligtens ophør, jf. lov om specialundervisning for voksne. Der registreres såvel kommunale som regionale driftsudgifter til den specialpædagogiske bistand.

Der er budgetteret med 422.000 kr., fordelt som:

- Objektiv finansiering 241.000 kr.
- Aktivitetsbestemt betaling 181.000 kr.

Der er to former for betaling for specialpædagogisk bistand. Den objektive finansiering, hvor kommunerne betaler for at opretholde specialundervisningstilbud i regionerne, samt den aktivitetsbestemte betaling, hvor der betales for konkrete visiteringer. Her betales regninger til andre kommuner/regioner for f.eks. unge mennesker, der går på Voksenskolen.

Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (03.30.46)

		Budget 2016
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov		5.479.000
Betaling fra andre kommuner		0
Brutto udgift: Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov		5.479.000

Her registreres udgifter til, uddannelses- og aktivitetstilbud m.v., der gives i henhold til Lov nr. 564 af 2007 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov "STU".

Loven sikrer unge udviklingshæmmede og andre unge, med særlige behov efter undervisningspligtens ophør et retskrav på en 3-årig ungdomsuddannelse, der er tilpasset deres særlige forudsætninger og behov. Ungdomsuddannelsen omfatter kun de unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selv om der ydes den unge specialpædagogisk støtte. Vejledningsopgaven løses af UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning).

Der er budgetteret med 5.479.000 kr., fordelt som:

- Fælles udgifter og indtægter 3.944.000 kr.
- UU-vejledning 243.000 kr.
- STU Rom skole 1.292.000 kr.

STU Rom skole har 10 pladser, men på grund af øget efterspørgsel er der midlertidig udvidet med 5 pladser i en pavillon, ved den nuværende fysiske placering på Rom Skole. Der er i budgetforliget 2015 godkendt 1 mio. kr. til anlægsinvestering. Tilbuddet flyttes måske til Nørlem, hvor der er mulighed for at efterkomme den øgede efterspørgsel af elever, placeringen er på nuværende tidspunkt ikke politisk godkendt.

Pladsprisen for den løbende drift pr. elev er 122.000 kr. årligt. Pladsprisen, ved udvidelse af elevtallet, er beregnet til 138.000 kr. årligt pr. elev.

I budget 2016 og frem er der på grund af den øgede efterspørgsel, bevilget 1.908.000 kr. ekstra årligt til køb af STU pladser, både egne pladser og tilbud i andre kommuner.

Færdigbehandlede, psykiatriske patienter (04.62.90 – andre sundhedsudgifter)

Området dækker udgifter vedrørende betaling til regionen af plejetakst for færdigbehandlede, psykiatriske patienter. Udgiften opstår, når en sygehusindlagt, psykiatrisk patient er færdigbehandlet, men ikke kan udskrives, fordi hjemkommunen ikke kan anvise et relevant tilbud til patienten. Her er budgetteret med 31.000 kr.

Indtægter fra den centrale refusionsordning (05.22.07)

	Budget 2016
Den centrale refusionsordning (indtægt)	-3.848.000
006 Centrale refusionsordning (05.32.32)	-2.412.000
013 Centrale refusionsordning (05.38.50)	-561.000
014 Centrale refusionsordning (05.38.32)	-875.000

Området dækker indtægterne fra den centrale refusionsordning, vedrørende særligt dyre enkeltsager. En enkeltsag for personer mellem 18 år - 67 år, som ikke er i efterværn, kan udløse statsrefusion ved udgifter:

- Under 1.010.000 kr. årligt 0 %
- Mellem 1.010.000 kr. – 1.889.999 kr. årligt 25 %
- Over 1.890.000 kr. 50 %

Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede (05.32.32).

Funktionen anvendes i flere politikområder.

	Budget 2016
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	8.894.000
Betaling fra regioner (respirator indtægt)	-1.300.000
Salg, øvrige små salg (egen betaling)	-312.000
Brutto udgift: Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	10.506.000

På politikområde Handicap & Psykiatri er der budgetteret med 8.894.000 kr., fordelt som:

- Tilskud til ansættelse af hjælpere 7.898.000 kr.
- Indtægter og udgifter (køb/salg) 482.000 kr.
- Elevpulje, SOSU-assistenten 514.000 kr.

Tilskud til ansættelse af hjælpere til personer med nedsat funktionsevne (Serviceloven § 96)

Her registreres udgifter til tilskud til BPA-modtagere, som har betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 96 i lov om social service, og som selv har ansat hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse.

Indtægter og udgifter (køb/salg) Lemvig-borgere, der får § 96 i andre kommuner, samt respirationsindtægt fra Region Midtjylland.

Elevpuljen, SOSU-assistenten

Fælles pulje for SOSU-assistent elever tilknyttet handicap- og psykiatriområdet.

Forebyggende indsats for ældre og handicappede (05.32.33)

Funktionen anvendes i flere politikområder.

	Budget 2016
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	55.910.000
Betaling fra andre kommuner	-35.944.000
Salg af mad, ikke kerneydelser	-34.000
Brugerbetaling	-1.504.000
Brutto udgift: Forebyggende indsats for ældre og handicappede	93.392.000

Området dækker udgifter og indtægter til særlige foranstaltninger efter § 85 i Serviceloven samt drift af egne institutioner.

Det samlede nettobudget på 55.910.000 kr., fordelt som:

- Indtægter, salg af pladser på egne institutioner -18.911.000 kr.
- Køb af tilbud i andre kommuner 17.960.000 kr.
- Køb af tilbud i ældreområdet (§85) 5.250.000 kr.
- Driftsbudgetter på egne institutioner 50.793.000 kr.
- Elevpuljen, pædagoger (ikke omplaceret 643.000 kr.) 665.000 kr.
- Socialtilsyn 153.000 kr.

Indtægter ved salg af pladser på egne institutioner omfatter salg af pladser til andre kommuner, samt salg til Lemvig Kommune af Lemvig-borgere i egne tilbud

Køb af tilbud i andre kommuner omfatter køb af tilbud til Lemvig-borgere i andre kommuner, kan være både døgntilbud og hjælp i eget hjem.

Køb af tilbud i ældreområdet omfatter Handicap og Psykiatris køb af § 85 hjælp fra ældreområdet, til borgere, der bor på plejehjem.

Driftsbudgettet på egne institutioner fordeler sig på 3 aftaleenheder og en fælles nattevagtsordning, hvor Kær-huset har ledelsesansvaret.

	Budget 2016
Center for Sociale tilbud	18.117.000
Center for sociale tilbud	2.722.000
Bostøtte	8.789.000
Søvejen 8, Lemvig	372.000
Skolevej (Ressourcekrævende)	1.772.000
Vangevej gruppe 1 (Boligforening)	720.000
Vangevej gruppe 2 (Kommunal)	2.183.000
Boenhed (Aspen)	1.559.000
Kær-Huset	7.997.000
Kær-huset	3.473.000
Boenhed (Kær-huset ALB)	4.524.000
Lemvig Dag- og Døgncenter	21.792.000
Labyrinten	1.808.000
Boenhed (Labyrinten)	17.020.000
Ekstern bo-støtte	1.651.000
Bakkebo	1.314.000
Fælles nattevagtsordning	2.887.000
Fælles nattevagtsordning, HP	2.887.000

Center for Sociale tilbud: Budgettet indeholder både drift af bofællesskaberne på Vangevej, Skolevej, Søvejen, Aspen samt bostøtte og hjemmevejledningen.

Der er i alt 35 pladser i bofællesskaber fordelt med henholdsvis 20 (Vangevej), 6 (Skolevej), 5 (Søvejen) og 4 (Aspen).

Antal pladser i bostøtten og hjemmevejledningen er svingende, fordi de ydes efter bevilling på timebasis.

Kær-huset den del af Kær-Huset, der drives efter almenboligloven, har 10 pladser. Specialafdelingen og VISO er under funktion 05.38.50. Institutionen har i alt 21 pladser.

Lemvig Dag- og Døgncenter: budgettet indeholder både drift af institutionen Labyrinten, med 32 pladser samt bofællesskabet Bakkebo, med 4 pladser. Begge institutioner drives efter almenboligloven.

Fælles nattevagtsordning: ordningen ledes af Kær-Huset. Der er 3 vågen nattevagter, en fast på Kær-husets specialafdeling og en på Labyrinten. Herudover en kørende nattevagt, som dækker hele HP-området og de borgere, som er visiteret til nattevagtsordning. Derudover har den kørende nattevagt faste tilsyn på Kær-husets specialafdeling og Labyrinten.

Elevpuljen, pædagogstuderende

Fælles pulje for pædagogstuderende tilknyttet handicap- og psykiatriområdet.

Labyrinten har bidraget med budget til 2 stillinger, og Kær-Huset har bidraget med budget til 3 stillinger. Der er budgetmidler til i alt 5 pædagogstuderende. Handicap og Psykiatri, forventes

at kunne modtage 6 pædagogstuderende. Budgetmidlerne til den 6. plads er finansieret ved en teknisk ændring i budget 2016.

Rådgivning og rådgivningsinstitutioner (05.35.40)

Budgettet dækker udgifter til rådgivningsinstitutioner herunder lands- og landsdelsdækkende rådgivningsinstitutioner og videnscentre for børn og unge jf. SEL, børnepsykiatrisk rådgivning.

Der er samlet budgetteret med 2.125.000 kr., fordelt som:

- Objektiv finansiering, materialesamling 19.000 kr.
- Center for Kommunikation udgør 2.106.000 kr.

Botilbud for personer med særlig sociale problemer (05.38.42)

	Budget 2016
Botilbud for personer med særlige, sociale problemer (servicelovens §§ 109 og 110)	646.000
Betaling fra andre kommuner	-6.152.000
Statsrefusion	-1.697.000
Brugerbetaling	-637.000
Brutto udgift: Botilbud for personer med særlige, sociale problemer	9.132.000

Her registreres udgifter og indtægter til forsorgshjem og krisecentre, som er botilbud til personer med særlige, sociale problemer efter servicelovens §§ 109 og 110.

Borgerskolen er en selvejende institution, som Lemvig Kommune har indgået en driftsoverenskomst med. Den drives som forsorgshjem efter serviceloven § 110 med 14 pladser. Borgerskolen har opsagt deres driftsoverenskomst med Lemvig Kommune pr. 30. juni 2016, tilretninger af budget med mere er ikke afklaret på nuværende tidspunkt.

Ophold på § 109 og 110 krisecentre og forsorgshjem: Udgiften på området, er ikke visiteret tilbud, men selvhenvender. Der skal således ikke gives betalingstilsagn fra Lemvig Kommune, såfremt en borger ønsker at opholde sig på et af ovennævnte tilbud. Selvhenvender området blev fra 2012 gjort kalkulatorisk. Der gives 50 % statsrefusion på området.

Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (05.38.44)

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende ambulant behandling, dag - og døgnbehandling af alkoholskadede efter sundhedsloven. Der er indgået abonnementsaftale med Holstebro Kommune om køb af alkoholbehandling. Døgnbehandling indgår ikke i aftalen.

Der er budgetteret med 937.000 kr., fordelt som:

- Abonnementsaftale med Holstebro Kommune 680.000 kr.
- 0,6 døgnplads til 420.000 kr. pr. år (35.000 kr. pr. md.) 257.000 kr.

Behandling af stofmisbrugere (05.38.45)

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende behandling af stofmisbrugere under og over 18 år, jf. § 101 i serviceloven. Udgifterne til behandling af stofmisbrugere omfatter såvel udgifter til døgnbehandling, hvor behandlingen foregår i boformer til midlertidigt ophold, jf. § 107, stk. 2, nr. 2 i serviceloven, som udgifter til dagtilbud eller ambulant behandling.

Der er indgået abonnementsaftale med Holstebro Kommune om køb af narkobehandling. Døgnbehandling indgår ikke i aftalen med Holstebro Kommune.

Der er budgetteret med 1.008.000 kr., fordelt som

- Abonnementsaftale med Holstebro Kommune 700.000 kr.

- 0,7 døgnplads til 420.000 kr. pr. år (35.000 kr. pr. md.). 308.000 kr.

Botilbud for længerevarende ophold (05.38.50)

	Budget 2016
Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	7.069.000
Betaling fra andre kommuner	-8.871.000
Statstilskud	-787.000
Brugerbetaling	-598.000
Huslejebetalinger	-570.000
Brutto udgift: Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	17.895.000

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende botilbud til længerevarende ophold for personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, og personer med særlige sociale problemer, jf. serviceloven § 108.

Det samlede budget er på 7.069.000 kr., fordelt som:

- Udgifter til køb af tilbud 8.285.000 kr.
- Indtægter, salg af pladser på egen institution -3.903.000 kr.
- Kær-Husets driftsbudget til drift af specialafdelingen på 2.679.000 kr.
- VISO-projekter 8.000 kr.

Kær-Husets specialafdeling har 11 pladser, som drives efter Servicelovens § 108. Almenafdelingen er under funktion 05.32.33. Institutionen har i alt 21 pladser.

Botilbud til midlertidigt ophold (05.38.52)

	Budget 2016
Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	3.928.000
Huslejebetalinger	-96.000
Brugerbetaling	-125.000
Brutto udgift: Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	4.149.000

Her registreres udgifter til køb/drift af midlertidigt ophold, for personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, og personer med særlige, sociale problemer efter Servicelovens § 107, samt driftsbudgettet for Ungekollegiet.

Det samlede budget er på 3.928.000 kr., fordelt som:

- Udgifter til køb af tilbud 528.000 kr.
- Private opholdssteder 2.367.000 kr.
- Ungekollegiet 510.000 kr.
- Aflastning midlertidigt ophold egne 442.000 kr.
- Bo- og bostøttetilbud (egne institutioner) -17.000 kr.
- Socialt tilsyn 98.000 kr.

Ungekollegiet er et botilbud for udviklingshæmmede, der drives efter servicelovens § 107. Tilbuddet hører under Center for Sociale tilbud. Der er i øjeblikket ekstra søgning på Ungekollegiet, hvilket hænger sammen med den øgede søgning på STU. Der er i 2015, udvidet med endnu en 3 værelses lejlighed. Der er på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til budgetmidler til udvidelse af tilbuddet.

Kontaktperson- og ledsagerordninger (05.38.53)

Her registreres udgifter vedrørende ledsagerordninger for personer med psykisk eller fysisk nedsat funktionsevne, og vedrørende støtte- og kontaktpersonordninger for sindslidende og døvblinde efter §§ 45, 97, 98 og 99 i serviceloven.

Der er budgetteret med 791.000 kr., fordelt som:

- Støtte- og kontaktpersoner til sindslidende 113.000 kr.
- Ledsageordning for personer med nedsat funktionsevne 461.000 kr.
- Kontaktpersonsordninger for døvblinde 217.000 kr.

Beskyttet beskæftigelse (05.38.58)

	Budget 2016
Beskyttet beskæftigelse (servicelovens § 103)	1.503.000
Betaling fra andre kommuner	-796.000
Salg af produkter eller ydelser	-1.055.000
Brutto udgift: Beskyttet beskæftigelse (servicelovens § 103)	3.354.000

Udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse til personer under folkepensionsalderen med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. § 103, stk. 1 og 2 i serviceloven.

På denne funktion drives egne tilbud efter servicelovens § 103. Herudover betales udgifter til køb af pladser i andre kommuner og regioner. Langt størsteparten af beboere på døgntilbud har også et dagtilbud. Enten på denne funktion efter SEL § 103 eller på funktion 05.38.59 efter SEL § 104.

Der er budgetteret med 1.503.000 kr., fordelt som:

- Netto udgifter til køb/salg af tilbud 508.000 kr.
- Claudis Have 995.000 kr.

Claudis Have er et cafétilbud, under Center for sociale tilbud, der er ikke beregnet en pris for 2016, da der ikke er en pladsnormering.

Aktivitets- og samværstilbud (05.38.59)

	Budget 2016
Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	12.942.000
Betaling fra andre kommuner	-7.946.000
Salg af mad - ikke-kerneydelse	-86.000
Salg, øvrige små salg	-105.000
Brutto udgift: Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	21.079.000

Området dækker udgifter til SEL § 104 aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Lemvig Kommune driver egne tilbud og køber tilbud i andre kommuner og regioner. Udgifterne til køb af pladser er ofte en afledt udgift af et døgntilbud.

Der er budgetteret med 12.942.000 kr., fordelt som:

- Netto udgifter til køb/salg af tilbud 1.655.000 kr.
- Tilskud til Aktivitetshuset Lemvig, 1.212.000 kr.
- Tilskud til Værestedet i Thyborøn, 46.000 kr.
- Cafe Vasen, Socialpsykiatrien (Støttecenter Vasen) 520.000 kr.
- Fællesskabet Vigen 285.000 kr.
- Dagsværket Lemvig 5.987.000 kr.

- Kreative, kunstneriske, grønne tilbud (Dagtilbuddet) 2.430.000 kr.
- Klientkørsel 807.000 kr.

Dagtilbuddet (Rom gl. skole) er en del af Dag- og Døgncenter Lemvigs dagdel og har 27 pladser. Dagtilbud: 17; Projekt Livsmod 10; heraf sælges 2 pladser til andre kommuner.

Dagsværket er del af Dag- og Døgncenter Lemvigs dagdel. Der er tre afdelinger med hvert sit tilbud. Henholdsvis beskyttet beskæftigelse med 5 pladser, Dagcenter med 20 pladser og Daghjem med 30 pladser, hvoraf der sælges 24 pladser til andre kommuner.

Øvrige sociale formål (05.72.99)

Funktionen er på flere politikområder.

Her er budgetteret med 29.000 kr. til handicaprådet.

Generelt om økonomistyringen på Handicap & Psykiatri

Køb og salg af tilbud

Køb og salg af egne tilbud på de rammefinansierede områder er fra 2014 ikke længere med i aktivitetstallene og derfor ikke beskrevet i bemærkningerne. Der er derfor kun aktivitetstal på egne tilbud på de budgetregulerede områder, og det er ikke længere muligt at lave aktivitetstal på de rammefinansierede områder.

Der afregnes for køb og salg af pladser på egne tilbud på de institutioner, som er budgetreguleret.

Drift af institutioner/dialogaftaler

Der er indgået dialogaftaler med lederne på området, som omfatter samtlige institutioner/tilbud, der har et driftsbudget (myndighedsafdelingen indgår ikke i nogen dialogaftale).

Der er følgende aftaler, der som udgangspunkt er belægningsreguleret:

- Lemvig Dag- og Døgncenter; dog er Rom Skoles dagtilbud og STU rammestyret
- Kær-huset
- Borgerskolen (opsagt driftsaftale pr. 30. juni 2016)
- Center for sociale tilbud; hele området er rammestyret

Driftsbudget for Lemvig Dag- og Døgncenter, Kær-huset og Borgerskolen er udarbejdet efter en belægningsprocent på 100. Budgettet reguleres efter et aftalt belægningsspænd i op- og nedadgående retning:

- Lemvig Dag- og Døgncenter (ikke rammestyrede områder) 100 %
- Kær-huset 100 %
- Borgerskolen (opsagt driftsaftale pr. 30. juni 2016) 95-105 %

Hvis belægningen afviger ud over belægningsspændet, korrigeres budgettet med halvdelen af den godkendte takst pr. dag/døgn.

Center for sociale tilbud, Rom Skoles dagtilbud og STU, er rammestyret og bliver ikke budgetreguleret i forhold til belægning.

Alle Lemvig-borgere, der er visiteret til et tilbud på en institution i Lemvig Kommune, er visiteret af sagsbehandlere i myndighedsafdelingen. Visiteringstidspunktet for en borger er ikke altid sammenfaldende med startdato, hovedsagelig på grund af manglende pladser eller indsigelser for borgeren. Derfor er startdatoen den dag, hvor borgeren faktisk påbegynder tilbuddet, og hvor institutionen i praksis påbegynder et ressourceforbrug på borgeren.

- Bo-tilbudslignende tilbud (Bofællesskaber/institutioner): startdato (indflytningsdato)

- Dagtilbud: startdato i tilbuddet
- Støtte til borger i eget hjem: visiteringsdato

Oversigt over takst for 2016 for takstberegne tilbud

Leverandør	Ydelse	Antal pladser	Takst 2015	Takst 2016
Kær-huset	Kær-huset SEL	11	2.017	2.200
Kær-huset	Kær-huset ALB	10	1.927	2.010
Borgerskolen	Borgerskolen	14	1.066	1.259
Center for Sociale tilbud	Aspen	4	1.700	*
Lemvig Dag- og døgncenter	Beskyttet beskæftigelse	5	278	275
Lemvig Dag- og døgncenter	Dagcenter	20	389	394
Lemvig Dag- og døgncenter	Daghjem	30	394	434
Lemvig Dag- og døgncenter	Labyrinten – takst 1	28	2.213	2.356
Lemvig Dag- og døgncenter	Labyrinten – takst 2	4	1.544	1.571
Lemvig Dag- og døgncenter	Bakkebo -botilbud	4	1.100	*
Lemvig Dag- og døgncenter	Bakkebo - bostøtte	1	662	*
Rom Gl. Skole	Dagtilbuddet	17	250	338
Rom Gl. Skole	Projekt Livsmod	10	227	331
Rom Skole	STU-undervisning	10	451	406

*Under udarbejdelse

Herudover er der:

- 20 bofællesskabspladser på "Vangevej".
- 6 bofællesskabspladser på "Skolevej"
- 6 bofællesskabspladser på "Ungekollegiet"
- 5 bofællesskabspladser på "Søvejen 8"
- 7 pladser til "Yngre handicappede" i Østområdet
- 10 pladser tilknyttet Kær-husets bostøtte

Refusion for særlig dyre enkeltsager starter ved 2.760 kr. pr. døgn.

Ældre og omsorg

		Budget 2016
Ældre og omsorg		176.144.000
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	1.117.000
046290	Andre sundhedsudgifter	171.000
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	148.770.000
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	12.367.000
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	12.529.000
053237	Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning	1.190.000

Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning (04.62.82)

Funktionen anvendes i flere politikområder.

Området dækker, genoptræning og vedligeholdelsestræning efter socialloven og sundhedsloven § 140, hvor ansatte ergoterapeuter på ældrecentre, i forhold til sundhedsloven varetager den almene genoptræning, og i forhold til serviceloven varetager genoptræningsopgaverne. Det vil sige, til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse, jf. § 86, stk. 1 i lov om social service, samt hjælp til vedligeholdelse af fysiske eller psykiske færdigheder til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige, sociale problemer, jf. § 86, stk. 2 i lov om social service.

Det er vanskeligt, at udskille udgifter til dette område, hvorfor udgifterne afholdes under ældrecentre. Der er lavet en funktionsfordeling af budgetmidlerne på 50 %, mellem funktionerne 04.62.82 og 05.32.33.

Der er budgetteret med 1.117.000 kr. på funktionen.

Andre sundhedsudgifter (04.62.90)

Funktionen anvendes i flere politikområder.

Området dækker, betaling til regionen af plejetakst for færdigbehandlede, somatiske patienter. Udgiften opstår, når en sygehusindlagt, somatisk patient er færdigbehandlet, men ikke kan udskrives, fordi der ikke kan anvises et relevant tilbud til patienten.

Her er budgetteret med 171.000 kr.

Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede (05.32.32)

Funktionen anvendes i flere politikområder.

		Budget 2016
Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede		148.770.000
Betaling for pedeltimer		-100.000
Brugerbetaling		-20.000
Betaling fra andre kommuner		-4.471.000
Salg af madprodukter eller ydelser		-6.330.000
Brutto udgift: Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede		159.691.000

Området dækker udgifter til:

- Personlig og praktisk hjælp (**hjemmehjælp**), efter § 83 og § 91, stk. 6 i lov om social service.

- Tilskud til personlig og praktisk hjælp mv., som modtageren selv antager, og til ansættelse af hjælpere til personer med nedsat funktionsevne efter § 95 i lov om social service. (§96 håndteres under politikområdet: Handicap & Psykiatri)
- **Hjemmesygepleje** efter lov om hjemmesygeplejerskeordninger.
- På funktionen registreres udgifter og indtægter vedrørende disse serviceydelser såvel for personer i eget hjem, herunder plejeboliger, ældreboliger o.l., som for personer med ophold på plejehjem og beskyttede boliger.
- På funktionen registreres desuden driftsudgifter vedrørende servicearealer (f.eks. fælleskøkken til madudbringning, administrationslokaler til hjemmesygepleje, personlig og praktisk hjælp og lignende) opført i forbindelse med kommunale ældreboliger.
- Udgifter til private leverandører af personlig og praktisk hjælp, herunder madserviceordninger, vikarbureauer og udgifter til øvrige momsregistrerede, private producenter af serviceydelser.

Oversigt over den andel af lønbudgetterne, der er fordelt på områderne, på funktionerne 05.32.32, 05.32.33 og 05.32.34.

2016	Basisinformationer			Budget						
	Antal			1.000 kr.						
	pleje- boliger	ældre- boliger	+67 årige borgere	praktisk bistand	Syge- pleje	Pleje- bolig	i alt plejen	Dag- centre	Admini- stration	samlet
Syd	39	34	922	8.040	3.819	20.513	32.372	2.619	1.414	36.405
Lemvig	95	136	2.126	18.046	6.965	30.890	55.901	2.460	1.677	60.038
Vest	61	33	1.214	6.041	5.059	11.683	22.783	2.014	1.270	26.067
Demens dagcenter								1.353		1.353
Fælles udgifter				12.921	1.992		14.913			14.913
i alt	195	203	4.262	45.048	17.835	63.086	125.969	8.446	4.361	138.776

Personlig og praktisk bistand - hjemmehjælp (05.32.32 grp. 001)

Kommunens leverance af personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) omfattet af frit valg af leverandør (§83 og § 91, stk. 6)

Oversigt over forventet antal afregningstimer

Praktisk bistand lønudgift beregnet på lønninger fagpersonale	Afregningstimer i 2015, pr. 30.09 omregnet til helårsforbrug	Antal afregningstimer, ud fra budget 2016	Budget 2016
Syd	24.014	25.497	7.575.000
Bækmarksbro	1.598	1.413	465.000
Lemvig	56.074	60.743	18.046.000
Vest	19.168	20.334	6.041.000
Private leverandører	3.066	3.111	1.067.000
I alt	103.919	111.098	33.194.000
Forventet afregningspris 2016 pr. time: 297,09 kr. (Bækmarksbro 329,09 kr.) Forventet afregningspris til fritvalgsleverandør i 2016 352,00 kr.			

Der er i budget 2016 budgetteret med et forventet timeforbrug på 111.098 timer. Ved uændret service-, pris- og aktivitetsniveau, vil det betyde et merforbrug i 2016 på 2,1 mio. kr. Tilvæksten af ældre kan betyde en stigning i aktiviteten på praktisk bistand. Et eventuelt merforbrug, vil blive dækket af demografipuljen.

Demografipuljen er afsat for at imødekomme den voksende andel af +70 årige i Lemvig Kommune. Demografireguleringen indregnes ikke automatisk i budgetrammen, men behandles politisk hvert 4. år (næste gang budget 2018). I den mellemlæggende periode tilpasses puljen administrativt i forhold til den politiske aftale. Derfor tilrettes puljen hvert år ud fra befolkningsprognosen (demografix), ud fra beregningen til budget 2014 tillagt pl-regulering, og der er ingen overførsel på området.

Puljen dækker følgende budgetområder:

- Udgifter til praktisk bistand
- Nettoudgifter til hjælpemidler
- Hjemmesygepleje
- Sund aldring (-25 % af den beregnede udgift til demografi)

Udgiftstyper:

- Løn til plejepersonale, materialer vedr. plejen og kørsel
- Ex. Løn til ledere, og udgifter til ejendomme

Alderskategorier:

- 70-79, 80-89 og 90+

Elevpuljen er en pulje, som dækker flere forvaltningsområder, til dækning af merudgiften ved ansættelse af voksne elever, samt dækning af skoleuger for SOSU-elevernes uddannelsesperiode. Endvidere skal puljen dække udgifter til ekstraordinære elever, som er godkendt af direktionen. Der er ingen overførsel på puljen, som er kalkulatorisk.

Udgifterne til SOSU-eleverne bliver konteret central. Der er i den forbindelse overført budgetmidler fra praktisk bistand og plejeboligerne til dækning af udgiften. Dette betyder, at når eleverne er i praktik, så har områderne eleverne "gratis". Social- og Sundhedsassistenteleverne er altid blevet konteret centralt.

		Budget 2016
Elever		8.833.000
053232	Elever SOSU	7.384.000
053232	Elever SOSU-assistenten	1.449.000

Mellemkommunale betalinger omfatter køb af plejehjemspladser, personlig pleje og praktisk bistand i eget hjem til Lemvig borgere i andre kommuner, samt salg af tilsvarende ydelser til borgere fra andre kommuner. Budgetområdet, er meget uberegnelig fordi små forskydninger i indtægter/udgifter kan bevirke budgetubalance.

Madproduktion - omfattet af frit valg, der produceres udelukkende køle-vakuummad. Der leveres køle-vakuummad til hjemmeboende og bulkmad til alle modtagerkøkkener. Udkørsel 1 gang ugentligt til hjemmeboende og 2 gange ugentligt til modtagerkøkkener. Køkkendriften er etableret som en selvstændig aftaleenhet. Bækmarksbro Pleje- og Daghjem varetager produktionen af skolemad.

Tilskud til personlig og praktisk hjælp mv., som modtageren selv antager - Serviceloven § 95 (05.32.32.002)

Her registreres udgifter i form af tilskud til hjælp, som modtageren selv antager, i de tilfælde hvor kommunen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for personlig og praktisk hjælp mv. efter § 83 og § 84, jf. § 95 stk. 1 i lov om social service.

Endvidere registreres her udgifter vedrørende personer med nedsat funktionsevne med behov for personlig og praktisk hjælp, i mere end 20 timer om ugen, som har valgt at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som de selv antager, jf. § 95, stk. 2 i lov om social service herunder hjælp, der udbetales til en nærtstående, som passer den pågældende, jf. § 95, stk. 3.

Der er på området budgetteret med 441.000 kr., svarende til 1,2 pladser med en årlig gennemsnitstakst på 375.000 kr.

Private leverandører (05.32.32.009)

Der er afsat 1.067.000 kr. til betaling af private leverandører.

Der er godkendt følgende fritvalgsleverandører i Lemvig Kommune:

Leverandør	Ydelser/godkendelser
Lemvig Kommune	Godkendt til alle ydelser
Kærpleje I/S	Godkendt til alle ydelser
Vestjysk Vikarservice	Godkendt til praktisk bistand
Det Danske Madhus	Godkendt til levering af mad til hjemmeboende
Lemvig Centralkøkken	Godkendt til levering af mad til hjemmeboende

A conto prisen for 2016, beregnes som den efterkalkulerede takst 2011 + p/l til 2016 niveau.

Prisen vil blive efterkalkuleret efter regnskabsåret, og der vil blive foretaget eventuel efterbetaling til fremmed leverandør.

Fritvalgstakst 2016 (Uden moms)	Á conto 2013	Á conto 2014	Á conto 2015	Á conto 2016
Praktisk bistand	339,00	339,00	343,00	352,00
Personlig pleje, hverdag	354,00	354,00	359,00	368,00
Personlig pleje, øvrig tid	519,00	519,00	527,00	538,00

Forbruget ved privat leverandør indgår i den samlede budgetramme til praktisk bistand. Hvis forbruget stiger ved privat leverandør, vil budgettet således fragå praktisk bistand ved kommunale leverandører.

Fritvalgstakst for mad 2016 Pris pr. enhed (uden moms)	Hele pakken (hoved og bi-ret)	Hovedret (72 %)	Bi-ret (28 %)
Omkostninger	67,43	48,55	18,88
Transportomkostning	6,76	4,87	1,89
Fællesomkostninger - hovedkonti 6	0,00	0,00	0,00
Takst for mad	74,19	53,42	20,77

Plejeboliger (05.32.32.011)

Personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) er undtaget frit valg af leverandør (Serviceloven § 83, jf. § 92). Endvidere budgetteres områdernes udgifter til plejeboliger her.

Plejehjemmenes/plejeboligernes antal af pladser er følgende:

Område	Leve- Bo miljø	Pleje- bolig eks. Gæste- bolig	Gæste- bolig	De- mens Afsnit	*Tryg- heds- hotel	*Re- habi- lite- ring	I alt
Øst	18	0	0	0	0	0	18
Syd inkl. Bækmarksbro	0	32	7	0	0	6	45
Lemvig	77	0	0	0	9	0	86
Thyborøn	22	0	0	0	0	0	22
Harboøre/Klink by	8	14	1	16	0	0	39
I alt	125	46	8	16	9	6	210

*Tryghedshotel- og rehabiliterings pladser er ikke i alle opgørelser medtaget som plejeboliger.

Hertil kommer borgere, som er placeret i andre kommuners/amtskommunale plejehjem.

Forebyggende indsats for ældre og handicappede (05.32.33)

Funktionen anvendes i flere politikområder.

	Budget 2016
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	12.367.000
Aktivitetsindtægter ved salg af produkter/ydelser	-87.000
Brutto udgift: Forebyggende indsats for ældre og handicappede	12.454.000

Her registreres indtægter og udgifter vedrørende kommunens forebyggende indsats for ældre og handicappede, samt drift af dagcentre. Herudover registreres udgifter til borgere, der er visiteret til kørsel til centre. Desuden registreres der udgifter vedrørende forebyggende hjemmebesøg, jf. lov om forebyggende hjemmebesøg mv.

Det samlede budget er på 12.367.000 kr., fordelt som:

- Fællesudgifter 1.172.000 kr.
- Ergoterapeuter 1.833.000 kr.
- Høreomsorg 172.000 kr.
- Frivilligt netværk 106.000 kr.
- Træning til selvhjælp 111.000 kr.
- Demens 212.000 kr.
- Uddannelse 315.000 kr.
- Dagcentre 8.446.000 kr.

Fælles udgifter til borgere, der er visiteret til kørsel til centre samt udgifter vedrørende forebyggende hjemmebesøg, jf. lov om forebyggende hjemmebesøg mv.

Endvidere afholdes blandt andet udgifter til økonomisk hjælp til service i forbindelse med aflastningsforhold.

Dagcentret tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, jf. servicelovens § 79. Klubber og tilsvarende generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, som tilbydes bredt til alle pensionister mv., dvs. tilbud, som ikke ydes efter en behovsvurdering, men som kommunen

iværksætter eller yder tilskud til, stiller lokaler til rådighed for eller lignende, jf. § 79 i lov om social service.

Hvert område tilbyder aktiverende og forebyggende tilbud til borgerne. Tilbuddene gives fortrinsvist på dagcentrene. Administrationsudgifter, vask i centre, diverse udgifter og indtægter såsom tryksager, gaver, feriefond, øvrige aktiviteter og arrangementer registreres også på denne funktion.

I Klinkby er der oprettet et dagcenter – Lynghaven, med specielle faciliteter, som demente borgere fra hele Lemvig Kommune benytter. Thyborøn- og Klinkby-området har ikke dagcentre, men Thyborøn og Klinkbys borgere tilbydes at benytte dagcenteret i Harboøre.

Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring (05.32.35)

	Budget 2016
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	12.529.000
Betaling fra andre kommuner	-146.000
Indtægter for overførsler uden tilbagebetalingspligt	-1.000
Tilbagebetalinger	-331.000
Brutto udgift: Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning mv.	13.007.000

På denne funktion registreres udgifter og indtægter til personer vedrørende hjælpe midler, forbrugsgoder, støtte til bil, boligindretning og individuel befordring efter kap. 21 i lov om social service.

Herudover registreres udgifter til køb af hjælpe midler som tilgår hjælpe midlensdepotet ligeledes på denne funktion. Budgettet indeholder blandt andet udgifter og indtægter vedrørende hjælpe midlenscentraler, herunder indkøb af hjælpe midler til udlån hos borger, f.eks. i forbindelse med etablering og drift af hjælpe midlensdepoter.

Det samlede budget er på 12.529.000 kr., fordelt som:

- Hjælpe midler 10.221.000 kr.
- Falck hjælpe midler/depot 1.510.000 kr.
- Indkøb til depot Lemvig/Struer 798.000 kr.

Plejevederlag og hjælp til sygeartikler og lignende ved pasning af døende i eget hjem (05.32.37)

Budgettet indeholder udgifter til § 118 pasning af nærtstående, § 119 udgifter til plejevederlag og hjælp til sygeartikler ved pasning af døende i eget hjem. Området er kalkulatorisk.

Det samlede budget er på 1.190.000 kr., fordelt som:

- §118 ansættelse af nærtstående 664.000 kr.
- §119 udgifter til plejevederlag 266.000 kr.
- §122 sygeplejeartikler til pasning af døende i eget hjem 260.000 kr.

Generelt om økonomistyringen på ældreområdet.

Drift af områderne

Der er indført en løntildelingsmodel på ældreområdet.

Lønstyringsmodellen på ældreområdet går ud på:

At der i tildelingen skelnes mellem

- Praktisk bistand – hvor der tildeles budget efter leverede timer x en timetakst
- Hjemmesygepleje – hvor der tildeles et fast budget
- Plejeboliger – hvor der er tildelt fast budget

- Trykshotel – hvor der er tildelt fast budget

At hele budgettet (ekskl. praktisk bistand, som er aktivitetsreguleret, demografipuljen samt pulje til elever) er fordelt, og at området herefter har fuld råderet over de tildelte midler. Alle afvigelser skal afholdes af områdets egne midler.

Det kan både være afvigelser i personalesammensætning (f.eks. antallet af sygeplejersker kontra hjælpere) eller afvigelser i lønniveau.

Alle lønbudgetmidler er medtaget i fordelingen. Det betyder, at der ikke er centrale midler til fordeling til områderne, med undtagelse af vokselever; hvortil der er en fællespulje, som dækker udgifterne til PAU- og SOSU assistentelever, på alle fagområder.

Områderne er omfattet af dialog- og aftalestyring. Der er en aftale for hvert af de tre områder. Trykshotellet betragtes som en selvstændig enhed, selvom den styres af et område omfattet af dialog- og aftalestyring. Hvilket betyder, der ikke kan flyttes budgetmidler til- og fra områderne og ind på enheder. Enhedernes over/underskud, opgøres ligeledes selvstændigt og følger regelsættet for dialog- og aftalestyringen.

Områderne har et driftsbudget for hele aftaleområdet. Driftsbudgettet er opdelt, så tildelingen til den enkelte type opgave fremgår. Tildelingen til hjemmesygepleje, dagtilbud, servicearealer og plejeboliger er fast og ændres ikke i løbet af budgetåret. Derimod sker der løbende tilpasning af budgettet til praktisk bistand - ud fra antallet af leverede timer.

Mobilnat, findes i Lemvigområdet, ordningen håndteres selvstændigt i områderne.

Budget til praktisk bistand

Der visiteres praktisk bistand ud fra de vedtagne kvalitetsstandarder. Dette sker som en myndighedsfunktion af visitator.

Det følges månedsvis, hvorvidt der stadig er budgetmæssig dækning for de timer, der visiteres. Systemet er afhængigt af, om der sker korrekt indberetning til omsorgssystemet, idet forbruget trækkes herfra. Samtidig beregnes områdernes budget ud fra de timer, det enkelte område leverer.

Der afregnes for samtlige visiterede timer, det vedrører praktisk bistand (f.eks. fratrækkes sygeplejeopgaver), indtastet i Omsorgssystemet med en gennemsnitstakst beregnet for samtlige områder på praktisk bistand. Takstbasisåret er 2011, som løbende fremskrives med KL's lønfremskrivning.

I beregninger er den gennemsnitlige timepris korrigeret for fremmødetiden. Fremmødetiden er defineret som den tid, en medarbejder er mødt på arbejde fratrukket ferie, feriefridage, helligdage, og gennemsnitlig fravær i øvrigt ex. langtidssygdom. Det gennemsnitlige fravær er beregnet ud fra fraværet på området, - fremmødetiden er beregnet til 79,41 %.

Sundhed

		Budget 2016
Sundhed		102.934.000
046281	Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	74.323.000
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	10.675.000
046284	Vederlagsfri behandling hos fysioterapeut	5.582.000
046285	Kommunal tandpleje	9.722.000
046288	Sundhedsfremme og forebyggelse	2.207.000
046290	Andre sundhedsudgifter	425.000

Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet (04.62.81)

Her registreres udgifter til aktivitetsafhængige bidrag til det regionale sundhedsvæsen. Der er tale om stationær somatik, ambulans somatik, stationær psykiatri, ambulans psykiatri, praksissektoren (sygesikring), og genoptræning under indlæggelse.

Den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet har været aktivitetsafhængig siden 2012. Kommunernes samlede medfinansiering ligger dog på samme niveau som før omlægningen, og udgør ca. 18 pct. af regionernes samlede finansiering.

Omlægningen af finansieringsmodellen giver bl.a. kommunerne et større incitament til at investere i og samarbejde om det sammenhængende patientforløb. Samtidig sigter den kommunale medfinansiering mod at give kommunerne en tilskyndelse til at yde en effektiv forebyggelses-, trænings- og plejeindsats.

Med omlægningen er der samtidig indført et loft for regionernes indtægter fra aktivitetsbestemt medfinansiering. Loftet for regionernes maksimale indtægter fastsættes på baggrund af de enkelte regioners aktivitet i det foregående år med tillæg af økonomaftalens vækstforudsætning. Loftet for regionernes indtægter fra kommunal aktivitetsbestemt medfinansiering fremgår af nedenstående.

Model for den kommunale medfinansiering

		Budget 2016
Somatik		
Stationær	34 pct. af DRG takst, pr. indlæggelse	Max. 14.811
Ambulant	34 pct. af DAGS takst, pr. besøg	Max. 1.461
Genoptræning under indlæggelse	70 pct. af genoptræningstakst	-
Specialiseret ambulant genoptræning	100 pct. af genoptræningstakst	-
Alm. ambulant genoptræning	Afregning efter lokal aftale	-
Hospice (04.62.90)	100 pct. af sengedagstakst	1.976
Færdigbehandlede (04.62.90)	100 pct. af færdigbehandlingstaksten	1.976
Psykiatri		
Stationær	60 pct. af sengedagstakst	Max. 8.568
Ambulant	30 pct. af besøgstakst	536
Færdigbehandlede (04.62.90)	100 pct. af færdigbehandlingstaksten	1.976
Praksissektoren		
Speciallæger	34 pct. af honorarer	Max. 1.461
Almen læge	10 pct. af honorarer på grundydelse	-
Fysioterapi, tandlæger, fodterapi, psykolog, kiropraktor	10 pct. af honorarer	-

Ydelsestakster er for omfangsrige til at gengive, men er tilgængelige på Statens Serums Instituts hjemmeside (www.ssi.dk/Sundhedsdataogit/Sundhedsoekonomi/Takster.aspx). Der er under de forskellige ydelsesområder en maksimal sats pr. indlæggelse/besøg/ydelse.

Der er til de aktivitetsafhængige bidrag budgetteret med 74.323.000 kr., fordelt som:

- Stationær somatik 39.450.000 kr.
- Ambulant somatik 25.778.000 kr.
- Stationær psykiatri 725.000 kr.
- Ambulant psykiatri 1.040.000 kr.
- Praksissektoren (Sygesikring) 5.800.000 kr.
- Genoptræning under indlæggelse 1.530.000 kr.

Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning (04.62.82)

Funktionen anvendes i flere politikområder.

Genoptræning og vedligeholdelsestræning efter socialloven:

Ansatte på ældrecentrene, primært ergoterapeuter, varetager genoptræningsopgaverne i forhold til serviceloven. Det vil sige til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse, jf. § 86, stk. 1 i lov om social service, samt hjælp til vedligeholdelse af fysiske eller psykiske færdigheder til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige, sociale problemer, jf. § 86, stk. 2 i lov om social service. Det er vanskeligt, at udskille udgifter til dette område, hvorfor udgifterne afholdes på ældrecentrene under politikområde Ældre og Omsorg.

Genoptræning efter sundhedsloven (§ 140):

Der skal tilbydes vederlagsfri genoptræning til personer, der efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning – specialiseret ambulant genoptræning på sygehuset og/eller almen genoptræning uden for sygehuset. Den almene genoptræning varetages af personalet fra ældrecentrene (primært ergoterapeuterne), kommunens rehabiliteringsteam samt praktiserende fysioterapeuter, som kommunen har indgået aftale med, men borgerne kan også frit vælge kommunale tilbud i andre kommuner. Det er vanskeligt at udskille udgifter til dette område, som varetages af personalet på ældrecentrene, hvorfor disse udgifter afholdes under ældrecentrene.

Under 04.62.82 er der således afsat budgetmidler og udgifter vedr. genoptræning efter sundhedsloven, dog ekskl. udgifterne på ældrecentrene, der budgetteres under politikområdet Ældre og Omsorg.

Ny aftaleenhed.

I 2016, er der planlagt en organisationsændring hvor den kommunale genoptræning og vedligeholdelsestræning i Sundhedsafdelingen skal sammenlægges med døgnrehabiliteringen. Detaljerne i denne sammenlægning er endnu ikke fastlagt.

Det samlede budget for den nye selvstændige aftaleenhed, er på 10.675.000 kr.

Sundhedsplejen har pr. 01.01.2015 ansat en deltids ergoterapeut, som bliver finansieret dels af midler fra Børne- og Familiecentret samt af midler fra genoptræningsområdet. Finansiering sker via intern afregning fra Børne- og Familiecentret til sundhedsområdet, baseret på fordelingen af opgaver. I 2015 har fordelingen været 80 % til udsatte børn og unge og 20 % til sundhedsområdet.

Demografi der er afsat budgetmidler, for at imødekomme den voksende andel af +70 årige i Lemvig Kommune. Budgettet fordeles til rehabiliteringsområdet, som 4 % af den beregnede tildeling på ældreområdet (se ældreområdet, demografipulje for principperne).

Vederlagsfri fysioterapi (04.62.84)

På denne funktion registreres udgifter til vederlagsfri behandling hos fysioterapeuter efter lægehenvielse efter sundhedslovens kapitel 39a. Dette gælder for en afgrænset diagnosegruppe for kroniske syge.

Lemvig Kommune har ikke selv tilbud til disse borgere, men der er indgået aftaler med praktiserende fysioterapeuter, som ikke har overenskomst med regionen. Derved kan de kronisk syge frit vælge mellem de praktiserende fysioterapeuter, som regionen har overenskomst med, samt de praktiserende fysioterapeuter, som Lemvig Kommune har indgået aftaler med. Tillige kan borgerne vælge tilbud i andre kommuner.

Der afholdes halvårlige møder, med involverede interessenter for gennem dialog at holde fokus på udviklingen på området.

Der er til vederlagsfri behandling hos fysioterapeut budgetteret med 5.582.000 kr., fordelt som:

- Ridefysioterapi private leverandører 673.000 kr.
- Vederlagsfri fysioterapi 4.909.000 kr.

Kommunal tandpleje (04.62.85)

Her registreres udgifter til kommunal tandpleje efter sundhedslovens kapitel 37.

	Budget 2016
Kommunal tandpleje	9.722.000
Betaling fra andre kommuner	0
Brugerbetaling	-51.000
Brutto udgift: Kommunal tandpleje	9.773.000

Der er budgetteret med 9.722.000 kr., fordelt som:

- Tandpleje 0-18 årige (aftaleenhed) 6.937.000 kr.
- Ortodonti (fuld overførselsret) 2.378.000 kr.
- Omsorgs- og specialtandpleje (kalkulatorisk) 407.000 kr.

Tandpleje 0-18 årige: Her registreres udgifter i henhold til §127-130 til tandpleje for børn og unge indtil det fyldte 18. år (børne- og ungdomstandplejen). De 16 - 17-årige har frit valg mellem den kommunale tandpleje og de privatpraktiserende tandlæger.

Ortodonti (tandregulering) foregår i det fælleskommunale center i Struer (Struer, Lemvig, Thisted og Skive kommuner). Der har siden 2010 været fuld overførselsret på gruppering 024 Ortodonti (tandregulering), idet visitering og behandlingsstart/slut ikke følger hinanden eller regnskabsårene. Overførslerne på dette område, skulle ved overgangen til det fælleskommunale center være opgjort. Som følge af et merforbrug i det fælleskommunale center i Struer, er det politisk besluttet (budgetopfølgningen pr. 30.06.2014), at de overførte midler skal bruges til at dække et merforbrug på 1,6 mio. kr. over de næste 3 år.

Omsorgs- og specialtandplejen: dækker tandpleje til personer, der på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysiske eller psykiske handicap kun vanskeligt kan udnytte de almindelige tandplejetilbud (omsorgstandplejen). Herudover omfattes udgifter i henhold til §133-134 til tandpleje til sindslidende, psykisk udviklingshæmmede m.fl., der ikke kan udnytte de almindelige tilbud i børne- og ungdomstandplejen, praksistandplejen eller omsorgstandplejen (specialtandplejen).

Sundhedsfremme og forebyggelse (04.62.88)

Kontoen vedrører udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse efter sundhedslovens §119.

Af §119 i Sundhedsloven fremgår, at Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, ved varetagelsen af kommunens opgaver, i forhold til borgerne, at skabe rammer for en sund levevis.

- Stk. 2. Kommunalbestyrelsen etablerer forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.
- Stk. 3. Regionsrådet tilbyder patientrettet forebyggelse i sygehusvæsenet og i praksissektoren m.v. samt rådgivning m.v. i forhold til kommunernes indsats efter stk. 1 og 2.

Demografi der er afsat budgetmidler, for at imødekomme den voksende andel af +70 årige i Lemvig Kommune. Budgettet fordeles til sundhedsfremme og forebyggelses området, som 2 % af den beregnede tildeling på ældreområdet (se ældreområdet, demografipulje for principperne).

Der er budgetteret med 2.207.000 kr., fordelt som:

• Sundhedsfremme og forebyggelse, generelt	1.270.000 kr.
• Praksiskonsulent på sundhedsområdet	266.000 kr.
• Kost- og ernæringskoordinator	413.000 kr.
• Forskning og udvikling (pulje RM)	26.000 kr.
• Kræftplaner	130.000 kr.
• Nye initiativer og projekter	102.000 kr.

Hospice (04.62.90.001)

Funktionen anvendes i flere politikområder.

Området dækker udgifter til køb af pladser på hospice, jf. sundhedslovens §238, stk. 2, jf. §75, stk. 4 og §79, stk. 2.

Her er budgetteret med 425.000 kr. til hospice ophold.

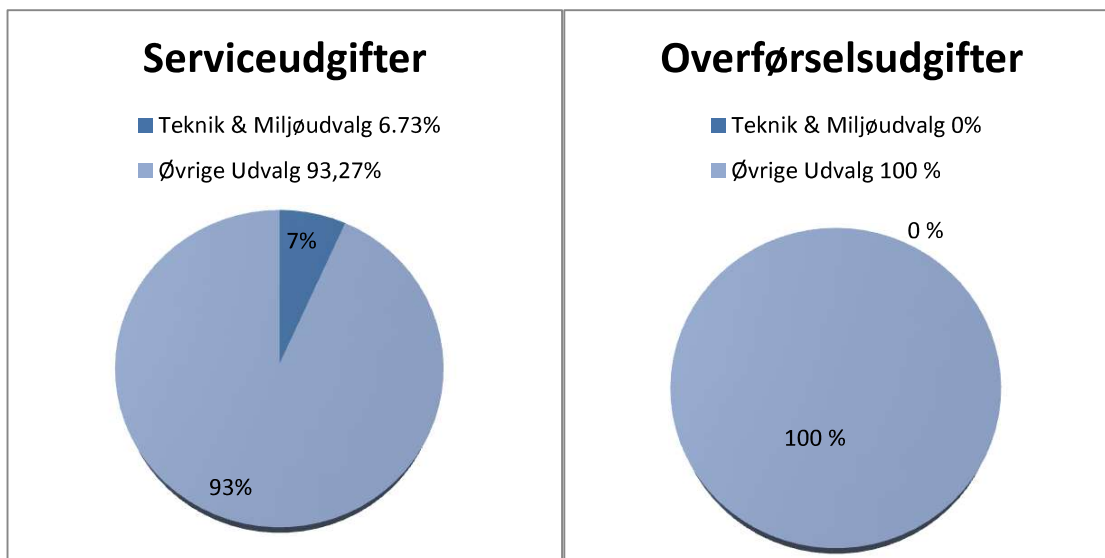
Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalgets opgaveområder er opdelt i 3 politikområder.

1. Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger omfattende jordforsyning, faste ejendomme, natur og miljø og diverse indtægter og udgifter.
2. Veje, havne, trafik og grønne områder omfattende fritidsområder, fritidsfaciliteter, vejvæsen, kollektiv trafik og havne.
3. Forsyningsvirksomheder omfattende renovation.

Samlet set er der budgetteret med driftsudgifter på 58.317.000 kr. på Teknik- og Miljøudvalgets område, hele beløbet hører under kategorien serviceudgifter. (se evt. afsnit vedr. serviceudgifter for yderligere definition).

Andel af driftsbudgettet

Oversigt over driftsbudget 2016 fordelt på politikområder under Teknik- og Miljøudvalget:

Politikområder	Budget 2016
Teknik & Miljø i alt	58.317.000
Byudvikling, bolig og miljø	10.942.000
Veje, havne, trafik og grønne områder	47.375.000
Forsyningsvirksomheder	0

Det samlede budget på området udgør 58.317.000 kr. mod 60.302.000 kr. i 2015.

Ved budgetforliget blev der vedtaget besparelser på Teknik- og Miljøudvalgets område på i alt 1.125.00 kr. Besparelserne fremgår under de enkelte områder.

Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger

		Budget 2016
Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger		10.942.000
002205	Ubestemte formål	-668.000
002510	Fælles formål	3.875.000
002511	Beboelse	-1.049.000
002513	Andre faste ejendomme	-462.000
002515	Byfornyelse	281.000
002517	Anvisningsret	75.000
002518	Driftssikring af boligbyggeri	582.000
002820	Grønne områder og naturplads (Teknik og Miljøudvalgets tilskudspulje)	152.000
003850	Naturforvaltningsprojekter	1.860.000
003854	Sandflugt	56.000
004870	Fælles formål	255.000
004871	Vedligeholdelse af vandløb	1.816.000
005280	Fælles formål	3.672.000
005285	Bærbare batterier	42.000
005287	Miljøtilsyn - virksomheder	-199.000
005289	Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	622.000
005591	Skadedyrsbekæmpelse	32.000

Ubestemte formål – jordforsyning

Budgettet indeholder udgifter til vedligeholdelse af arealer og skatter og afgifter på i alt 87.000 kr. Leje- og forpagtningsindtægter for diverse kommunale arealer herunder bl.a. landbrugsjorder er budgetteret til 755.000 kr., så budgettet viser sammenlagt en nettoindtægt på 668.000 kr.

Det er Lemvig Landboforening, der håndterer forpagtningsaftalerne for Lemvig Kommune og på budgetteringstidspunktet er der indgået 24 aftaler om forpagtning af landbrugsjord, omfattende ca. 105 ha.

Fælles formål – Byggeteam, fælles bygningsvedligeholdelse og offentlige toiletter

Budgettet omfatter Byggeteam med 576.000 kr. og Fælles bygningsvedligeholdelse på 3.299.000 kr. i alt 3.875.000 kr.

Byggeteamet

Budgettet er 576.000 kr. fordelt med 836.000 kr. i personaleudgifter og projekteringsindtægter på 230.000 kr. Beløbet dækker lønudgift til 2 administrative medarbejdere i byggeteamet samt diverse administrationsomkostninger. Byggeteamet arbejder med fælles bygningsvedligeholdelse, bistår ved diverse kommunale anlægsprojekter, der delvis aflønner medarbejderne.

Fælles bygningsvedligeholdelse

Under betegnelsen "fælles bygningsvedligehold" hører skoler, plejehjem, udlejningsejendomme, rådhus m.v., som i Lemvig Kommune udgør ca. 123.000 m². På baggrund af årlige bygningstilsyn, samt en 10-årig aktivitetsplan, bliver årets vedligeholdelsesarbejde prioriteret ud fra et teknisk fagligt synspunkt. Byggeteamet står for indhentning af tilbud, igangsætning samt opfølgning.

I Lemvig Kommune er der afsat 3,299 mio. kr. i puljen til løbende udvendig vedligeholdelse af "tag og fag". I institutionernes egne budgetter er der afsat midler til den indvendige vedligeholdelse. Større renoveringer/istandsættelser finansieres via anlægsbevillinger. Anvendelsen af de afsatte midler bliver koordineret med vedligeholdelses- og renoveringsopgaver i forbindelse med skoleprogrammet.

Der er ved budgetforliget indlagt en besparelse på 300.000 kr.

Beboelse og andre faste ejendomme

Der er i 2016 budgetteret med et overskud på beboelse på 1.049.000 kr. og andre faste ejendom på 462.000 kr. i alt 1.511.000 kr. Beløbet fremkommer således:

Personaleudgifter	114.000 kr.
Indvendig vedligeholdelse m.v.	85.000 kr.
Udvendig vedligeholdelse	771.000 kr.
Skatter og afgifter, lys og varme, rengøring	338.000 kr.
Huslejebetalinger	-2.601.000 kr.
Øvrige tilskud	-218.000 kr.

Der er ved budgetforliget indlagt en teknisk ændring på -134.000 kr. -234.000 kr. som følge af at Møborg Skole er blevet solgt og 100.000 kr. til passiv drift af Nisumvej 34 (Nørlem børnehave).

Oversigt over ejendomme

	Antal ejendomme
Beboelse	10
Øvrige faste ejendomme	23

Byfornyelse og boligforbedring

Der er indregnet kommunens udgift til ydelsesstøtte til byfornyelsesprojekterne Lemvig Centrum (Butikshuset), Romvej 4a og b, og Bøvling Hotel. Beløbet udgør i alt 281.000 kr.

Anvisningsret i private boliger

Budgettet indeholder 75.000 kr. til brug for anvisningsret i private boliger.

Driftssikring af boligbyggeri

Til driftssikring af boligbyggeri er der afsat 582.000 kr.

Teknik- og Miljøudvalgets tilskudspulje

Teknik- og Miljøudvalget har en pulje på 152.000 kr. til diverse tilskud.

Naturforvaltningsprojekter

Der er afsat 1.860.000 kr. til området. Området dækker administration af naturbeskyttelsesreglerne, pleje af kommunale naturarealer-, og private, fredede arealer, samt udførelse af projekter til bevarelse af naturtyper og vilde dyre- og plantearter. Derudover dækker området udgifter til at etablere og vedligeholde friluftsfaciliteter, natur- og vandrestier og formidling af naturoplevelser og friluftsliv.

Sandflugt

Der er afsat 56.000 kr. til finansiering af Naturstyrelsens indsats til hindring af sandflugt.

Fælles formål

Til fælles formål under vandløbsvæsen er der afsat 255.000 kr. Fælles formål omfatter bl.a. udarbejdelse af vandløbsregulativer, digitalisering af vandløbsdata og kontinuerlig overvågning af vandstand i udvalgte vandløb.

Vedligeholdelse af vandløb

Der er afsat 1.816.000 kr. til vedligeholdelse og administration af kommunale vandløb (ca. 230 km). Beløbet dækker den ordinære vedligeholdelse af vandløbene, ekstraordinær vedligeholdelse og etablering af sand- og okkerfang. Herudover dækker beløbet også udgifter til opmåling, undersøgelser og dokumentation på vandløbsområdet. Der er ved budgetforliget indlagt en besparelse på 75.000 kr. på analyser af vandløb.

Fælles formål

Til fælles formål under miljøbeskyttelse er afsat 3.672.000 kr. Fælles formål omfatter primært administration af områderne industrimiljø, landbrug, grundvand, spildevand, jordforurening, klimatilpasning og erhvervskontakt. Derudover dækker fælles formål udgifter til hardware- og softwarelicenser for Natur & Miljø.

Bærbare batterier

Der er afsat 42.000 kr.

Miljøtilsyn – virksomheder

Budgettet udgør netto en indtægt på 199.000 kr. Tilsyn gennemføres primært af egne medarbejdere.

Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.

På budgettet er afsat 622.000 kr. til formålet.

Budgettet dækker bl.a. udgifter til administration af Blå Flag strande og tilsyn med svømmehaller.

Der er ved budgetforliget indlagt en besparelse på 205.000 kr. Heraf 40.000 kr. på udbud af badevandsanalyser og 165.000 kr. på viderefakturering af svømmehalsanalyser.

Skadedyrsbekæmpelse

Der er budgetteret med en udgift på 32.000 kr. Der er afsat 452.000 kr. til rottebekæmpelse i 2016. Opkrævningspromillen er fastlagt til 0,020 og forventes at give en indtægt på 420.000 kr. Den hidtidige aftale med Kiltin, som er indgået efter udbud i 2011, udløber ved udgangen af 2015 - Et fælles kommunalt udbud pågår. Grundet øgede krav til kvalitet og skærpede lovkrav på bekæmpelsesområdet forventes en væsentlig stigning i udgifterne i den kommende kontraktperiode. Opkrævningspromillen forventes dermed hævet, da området er brugerfinansieret.

Veje, havne, trafik og grønne områder

		Budget 2016
Veje, havne, trafik og grønne områder		47.375.000
002201	Fælles formål	29.000
002510	Fælles formål/offentlige toiletter	789.000
002820	Grønne områder og naturpladser	3.844.000
003231	Stadion og idrætsanlæg	657.000
022201	Fælles formål	-902.000
022203	Arbejder for fremmed regning	1.523.000
022205	Driftsbygninger og -pladser	546.000
022811	Vejvedligeholdelse m.v.	14.053.000
022812	Belægninger m.v.	11.525.000
022814	Vintertjeneste	2.890.000
023230	Fælles formål/Kollektiv trafik	257.000
023231	Busdrift	9.434.000
023233	Færgedrift	1.416.000
023234	Lufthavne	124.000
023235	Jernbanedrift	421.000
023540	Havne	992.000
023541	Lystbådehavne m.v.	-223.000

Fælles formål Offentlige toiletter

Der er i alt afsat 789.000 kr. til rengøring og vedligeholdelse af de offentlige toiletter, hvor rengøringen foretages af personale fra Vej & Park.

Grønne områder og naturpladser

Det samlede budget udgør 3.844.000 kr.

Gartnerafdelingen vedligeholder følgende arealer:

Rekreative grønne områder inkl. skove	15,6 ha.
Grønne arealer ved parkeringspladser	1,2 ha.
Grønne arealer langs veje og torve	0,7 ha.
Legepladser	0,3 ha.
Vedligeholdelse for andre afdelinger	0,4 ha.
Idrætsanlæg og sportspladser	<u>58,0 ha.</u>
I alt	<u>76,2 ha.</u>

Omkostningerne til vedligeholdelse af grønne arealer ved parkeringspladser, langs veje og pladser afholdes af vejbudgettet. Vedligeholdelse af grønne arealer langs statsvejen gennem Lemvig via Klinkby til Thyborøn afholdes af Vejdirektoratet. Vedligeholdelse for andre afdelinger er fortrinsvis ved kommunale bygninger, hvor udgiften afholdes af de enkelte bygningers budgetter.

Der er ved budgetforliget indlagt en udvidelse på 100.000 kr. vedr. afledt vedligeholdelse af de tomme grunde, der efterlades efter nedrivning af skæmmende huse.

Stadion og idrætsanlæg

Til vedligeholdelse af stadion og idrætsanlæg er afsat 657.000 kr.
Der er ved budgetforliget indlagt en besparelse på 50.000 kr.

Fælles formål

Kontoen er budgetteret med en indtægt på 902.000 kr.

Arbejder for fremmed regning

Kontoen er budgetteret med en udgift på 1.523.000 kr.
Der er ved budgetforliget indlagt en besparelse på 150.000 kr. vedr. driftsoptimering af kørsel i Vej & Park samt en teknisk forhøjelse på 600.000 kr. vedr. indtægt på salg af salt.

Driftsbygninger og -pladser

Kontoen er budgetteret til 546.000 kr.

Vejvedligeholdelse m.v.

Kontoen er budgetteret til i alt 14.053.000 kr., der fremkommer således

Afvanding og underføring	318.000
Afvandingsbidrag	2.640.000
Autoværn	45.000
Byværker og broer	313.000
Fortove	1.159.000
Fælles formål	816.000
Færgeleje	1.076.000
Gadebelysning	3.563.000
Gadefejning	217.000
Juleudsmykning	193.000
Kantafmærkning	81.000
Parkeringspladser	769.000
Renholdelse af gågade	578.000
Renovation	305.000
Serviceaktiviteter	86.000
Skilte	456.000
Stier og trapper	185.000
Vedligehold af sideareal	831.000
Øvrige omkostninger	422.000

Lemvig Kommune er forpligtet til at betale afvandingsbidrag til Lemvig Vand- og Spildevand A/S, hvor udgiften er fastsat til 8 % af investeringer på ledningsanlæg. Der er i budget 2016 afsat 2,64 mio. kr., men den endelig opgørelse kendes først sidst på året, da opkrævningen sker ud fra faktiske udgifter, afholdt af Lemvig Vand- og Spildevand. Der er ved budgetforligt indlagt en teknisk forøgelse af afvandingsbidraget på 810.000 kr. I 2017 er afsat 1,210 mio. kr., i 2018 er afsat 1,131 mio. kr. og i 2019 er afsat 1,351 mio. kr.

Der er ved budgetforliget indlagt en besparelse på 445.000 kr. vedr. driftsoptimering af gadebelysning ved at udskifte gadelys til LED samt en teknisk forhøjelse på 240.000 kr. til vedligeholdelse af parkeringsplads mm. ved Udstillingscenter Thyborøn.

Belægnings m.v.

Kontoen er budgetteret til 11.525.000, hvoraf 10.598.000 kr. er afsat til asfaltveje, der er udliciteret, øvrige asfaltveje 91.000 kr. og grusveje 836.000 kr.

Vintertjeneste

Til vintertjeneste er der afsat 2.890.000 kr.

Fælles formål

Kontoen er budgetteret til 257.000 kr., der omfatter læskure, køreplanstavler, ventefaciliteter og øvrigt vedr. kollektiv trafik.

Busdrift

Lemvig Kommune indgår i samarbejde med de øvrige kommuner i Region Midtjylland i trafikselskabet Midttrafik, som administrerer den offentlige busdrift i samarbejde med Lemvig Kommune.

Budget 2016 for busdrift ser således ud:

Busdrift	7.582.000 kr.
Flexruter	612.000 kr.
Handicapkørsel	523.000 kr.
Busdrift administrationsbidrag	424.000 kr.
Handicapkørsel administrationsbidrag	193.000 kr.
Rejsekortprojekt	<u>100.000 kr.</u>
I alt	<u>9.434.000 kr.</u>

Alle kommunale busruter var i udbud i 2011 og skal i udbud igen ved årsskiftet 2015/2016 med kontraktstart august 2016.

Der er ikke planlagt udvidelser i den køreplan, der forventes sendt i udbud. Køreplanen er tilrettelagt efter de kørselsbehov, der er hos elever til både folkeskoler og ungdomsuddannelser.

Færgedrift

Lemvig og Thisted Kommuner driver i fællesskab færgeruten Thyborøn-Agger, som betjenes med færgen Kanalen. Lemvig Kommunes tilskud til færgedriften er budgetteret til 1.416.000 kr. i 2016.

Lemvig Kommune varetager vedligeholdelsen af færgelejet i Thyborøn og dermed også oprensningen af sejltrenden Thyborøn-Agger. Der er i budget 2016 afsat i alt 1,076 mio. kr. til oprensningen. Udgiften til færgelejet overføres fra Vej & Parks samlede driftsbudget til at indgå i Thyborøn-Agger Færgedrift, da vedligeholdelse varetages af færgeselskabet.

Lufthavne

Der er afsat i alt 124.000 kr., som går til lufthavnsafgift til staten, betaling af vederlag til flyvepladsleder samt tilskud til Lemvig Svæveflyveklub.

Jernbanedrift

Betaling til Midtjyske Jernbaner er budgetteret til 421.000 kr.

Havne

Budgettet omfatter drifts- og vedligeholdelsesbudget til Lemvig Havn. Havnen har i 2016 et driftsbudget med en indtægt på 1,120 mio. kr. og en udgift på 2,112 mio. kr. Der er således et nettoudgiftsbudget på 992.000 kr.

Lystbådehavne

Budgettet omfatter drifts- og vedligeholdelsesbudget til Lemvig Marina. Der er budgetteret med en samlet indtægt på 223.000. kr. i 2016.

Forsyningsvirksomhed

		Budget 2016
Forsyningsvirksomheder		0
013860	Generel administration	405.000
013861	Ordninger for dagrenovation - restaffald	-177.000
013862	Ordninger for storskrald og haveaffald	-12.000
013863	Ordninger for glas, papir og pap	162.000
013865	Genbrugsstationer	-469.000
013866	Øvrige ordninger og anlæg	91.000

Budgettet for forsyningsvirksomheder fremgår ikke af hovedoversigten og bevillingsoversigten, da budgettallene ikke var indberettet på tidspunktet for den tekniske budgetvedtagelse. Der er efterfølgende foretaget en budgetomplacering.

Forsyningsvirksomheder - Affaldsområdet

Kommunalbestyrelsen mellem Holstebro, Lemvig, Skive og Struer kommuner har etableret et § 60 selskab (Nomi4S i/s) til varetagelse af kommunernes arbejdsfunktioner etc. på affaldsområdet.

Nomi4s i/s forestår driften af de borgerrelaterede opgaver indenfor affaldsområdet, såsom indsamling af dagrenovation, farligt affald og storskrald, drift af genbrugspladser og nærgenbrugspladser, samt drift af miljøstationer og kupler.

De indskud, den enkelte kommune har foretaget i Nomi4s i/s, anføres separat i de fremtidige regnskaber, således at disse andele ved udbetalinger fra, eller opløsning af interessentskabet, tilbageføres til de kommuner, der har foretaget indskuddet.

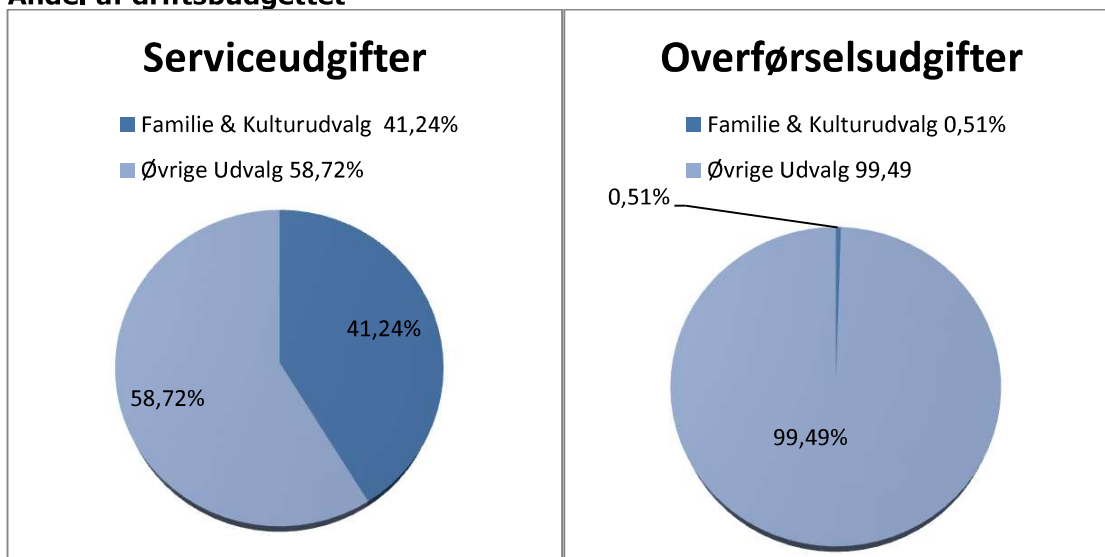
Familie- og Kulturudvalget

Familie- og Kulturudvalgets opgaveområder er opdelt i 4 politikområder.

3. Dagtilbud til børn og unge omfattende dagplejen, børnehaver, integrerede institutioner, klubber og privat institutioner.
4. Børn, familie og sundhed omfattende pædagogisk psykologisk rådgivning, kommunal sundhedstjeneste, plejefamilier, forebyggende foranstaltninger, døgninstitutioner for børn og unge, sikrede døgninstitutioner, handicappede børn og unge, sociale formål og SSP-samarbejde.
5. Undervisning omfattende folkeskoler, syge- og hjemmeundervisning, skolefritidsordninger, befordring af elever i grundskolen, specialundervisning i regionale tilbud, kommunale specialklasser, sprogstimulering, tosprogede børn i førskolealderen, bidrag til statslige og private skoler, efterskoler og ungdomskostskoler, ungdommens uddannelsesvejledning, produktionsskoler og erhvervsgrunduddannelser.
6. Kultur, fritid og folkeoplysninger omfattende idræts- og svømmehaller, folkebibliotek, museer, biografer, teatre, musik, andre kulturelle opgaver, voksenundervisning, lokaletilskud, fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven, ungdomsskolevirksomhed og husholdnings- og ungdomshøjskoler.

Samlet set er der budgetteret med driftsudgifter på 365.658.000 kr. på Familie- og Kulturudvalgets område, hvoraf 362.504.000 kr. hører under kategorien serviceudgifter, og de resterende 3.154.000 kr. hører under kategorien overførselsudgifter m.m. (se evt. afsnit vedr. serviceudgifter for yderligere definition).

Andel af driftsbudgettet

Oversigt over driftsbudget 2016 fordelt på politikområder under Familie- og Kulturudvalget:

Politikområder	Budget 2016
Familie- og Kulturudvalget	358.759.000
Dagtilbud til børn og unge	70.011.000
Børn, familie og sundhed	60.263.000
Undervisning	193.812.000
Kultur, fritid og folkeoplysning	34.673.000

Det samlede budget var i 2015 på 365.658.000 kr.

I forhold til 2015 er der et fald på dagtilbud på ca. 3 mio. kr., Børn, familie og sundhed på ca. 2 mio. kr., Undervisningsområdet er der et fald på ca. 1,6 mio. kr. og Kultur, fritid og folkeoplysning har et fald på ca. ½ mio. kr.

Dagtilbudsområdet.

Dagtilbud til børn og unge er reguleret af Dagtilbudsloven. Kommunen skal sørge for det nødvendige antal pladser i dagtilbud og klubtilbud. Desuden skal dagtilbud jfr.

Dagtilbudslovens formålsbestemmelser:

- Fremme børn og unges trivsel, udvikling og læring
- Forebygge negativ social arv og eksklusion
- Skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene, og gøre overgange mellem tilbuddene sammenhængende, og udfordrende for børnene.

Der er et samlet budget for 2016 på 70.011.000 kr. mod 72.981.000 kr. i 2015

		Budget 2016
Dagtilbud til børn og unge		70.011.000
052510	Fælles formål	5.303.000
052511	Dagpleje	13.636.000
052514	Daginstitutioner (institutioner kun for børn til skolestart)	28.298.000
052516	Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	9.899.000
052519	Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fr	12.875.000

Fælles formål

Budgettet udgør 5.298.000 kr., heraf udgør søskenderabat 2.046.000 kr., ansættelse af PAU-elever 819.000 kr., betaling til og fra andre kommuner 569.000 kr. Tilskud til privat børnepasning 943.000 kr., sprogstimulering af tosprogede elever 488.000 kr. som administreres af Christinelystskolen.

Dagplejen

	Budget 2016
Dagplejen	13.636.000
Forældrebetaling minus friplads	-4.038.000
Dagplejen	17.674.000

Dagplejen er budgetteret med 150 børn mod 155 børn i 2015.

Der er budgetteret med 41 dagplejere, hvortil kommer 3,75 ansatte i gæstehuset i Lomborg, som er uændret i forhold til 2015.

Endvidere er der budgetteret med en leder på fuldtid, stedfortræder på 32 timer og dagplejepædagog på fuld tid. Til de administrative opgaver er timetallet ændret fra 26 timer om ugen til 19 timer om ugen.

Den gennemsnitlige lønudgift til en dagplejer er beregnet til 354.000 kr.

Der ændres i 2016 i tildelingsmodellen for pasning af dagplejebørn. Tidligere fik dagplejen tildelt tilskud ud fra antal dagplejere, dette ændres til antal børn. Dette betyder, at ledige pladser hos de enkelte dagplejere i 2016 skal afholdes af dagplejens samlede budget.

Tildelingen er i 2016 116.000 kr. pr. barn til personale, 1.510 kr. til materialer og aktiviteter inkl. IT, og fast 80.000 kr. til bygningsudgifter i gæstehuset. Den samlede besparelse efter fradrag for forældrebetaling er 500.000 kr.

Derudover ændres aldersgrænsen for tilskud til privat børnepasning til 2 år og 10 mdr., hvor man i 2015 kunne få tilskud frem til skolestart. Dette medfører ligestillelse med den kommunale dagpleje, denne besparelse udgør 65.000 kr.

Daginstitutioner

	Budget 2016
Institutioner kun for børn indtil skolestart	28.298.000
Demografisk udvikling	246.000
Forældrebetaling minus friplads	-11.255.000
Egne	20.063.000
Harboøre Børnehus	4.385.000
Lomborg Børnehave	2.923.000
Tangsø Børnehus	3.973.000
Troldehøj Klinkby	3.256.000
Thyborøn Børnecenter	5.526.000
Selvejende	19.244.000
Børnegården Lemtorp	3.598.000
Degneparken	5.616.000
Menighedsinstitution	10.030.000

Antal børn i daginstitutioner.

Budgettet er udarbejdet på grundlag af forventningen til belægningen i 2016.

Børnene flyttes fra dagpleje og vuggestue, når de fylder 2 år og 10 måneder.

Der er i 2016 budgetteret med følgende antal pladser i institutioner (kun for børn indtil skolestart).

	25 t.	35 t.	Fuld tid.	I alt	I alt pladser	2015 Børn	2015 pladser
Harboøre Børnehus	8	10	31	49	44,40	49	45,11
Lomborg Børnehave	0	4	28	32	31,28	42	39,87
Tangsø Børnehus	1	4	45	50	48,93	58	55,88
Børnegården	4	4	37	45	42,88	74	72,39
Degneparken – vuggestuebørn	3	4	15	22	20,23	15	13,22
Degneparken – børnehavebørn	1	7	34	42	40,39	44	41,33
Klinkby – vuggestuebørn	0	4	8	12	11,28	12	10,75
Klinkby – børnehavebørn	1	5	16	22	20,75	31	28,86
Thyborøn – vuggestuebørn	2	2	8	12	10,94	13	11,40
Thyborøn – børnehavebørn	3	13	39	55	51,61	54	48,69
Menighedsinst. – vuggestuebørn	4	10	21	35	31,80	34	32,22
Menighedsinst.– børnehavebørn	1	3	71	75	74,11	80	78,94
Bøgespiren – vuggestuebørn	4	3	12	19	17,06	14	12,07
Bøgespiren – børnehavebørn	5	3	24	32	29,71	32	30,41
I alt	37	76	389	502	475,37	552	521,14
Heraf vuggestuebørn	13	23	64	100	91,31	88	79,66

Der er budgetteret med 4 specialpladser i Lærkereden i Harboøre Børnehus

Personalenormering – dagtilbud.

Personalenormeringen er blevet ændret fra 5,39 time pr. barn til 5,45 time pr. barn i 2016, der tildeles det dobbelte til vuggestuebørn. Et barn på 35 timers modul tildeles 82 % og et barn på 25 timers modul 65 % heraf. Hertil kommer personaleresourcer til den fælles feriepasning.

Til administration af modulordning tildeles institutionen 2½ time pr. uge. Der er fortsat en minimumsnormering på 4½ stilling svarende til en normering ved 31 børn.

I Lærkereden tildeles ekstra 17,50 timer pr. barn udover den almindelige normering. I forbindelse med vedtagelse af budgettet nedskrives antal pladser fra 7 til 4 børn, svarende til en mindre udgift på 497.000 kr.

Harboøre Børnehus flytter pr. 1/8 2016 til lokaler på skolen, dette medfører en årlig besparelse på bygningerne på 430.000 kr. Der overføres 30.000 kr. til Teknik og Miljøudvalget til passiv drift af Børnehuset. Ved at Harboøre Børnehus og SFO bliver samlet forventes en besparelse på en afdelingslederstilling i SFO'en på 390.000 kr. om året. I 2016 udgør dette beløb 162.000 kr.

Degneparken flytter pr. 1/8 2016 ind i lokaler på Nr. Nissum skole. Dette giver en besparelse på 484.000 kr. i 2016. Det forventes, at bygningerne overgår til andet formål, derfor afsættes der ikke midler til passiv drift. Renter og afdrag på lån udgør 284.000 kr. om året.

Der er afsat en anlægsbevilling på 3 mio. kr. i 2016 til indretning af lokaler til Degneparken på Nr. Nissum Skole. Der er taget udgangspunkt i at benytte lokalene i den eksisterende SFO (Blok D).

Bøgespiren nedlægges pr. 1/8 2016, hvilket resulterer i besparelser på bl.a. grund og bygninger på 556.000 kr., IT m.v. på 63.000 kr. ledelse i forhold til fagpersonale 179.000 kr., pedel 106.000 kr., den totale besparelse er 798.000 kr. om året, dog 400.000 kr. i 2016. Pr. 1/1 2016 overgår Bøgespiren til at blive kommunal.

Skolerne kan vælge at indføre rullende indskoling, hvilket betyder, at børnene begynder i SFO mandagen efter, de fylder 6 år. De udskrives derfor fra dagtilbud og indskrives i SFO. Da ordningen er frivillig, forventes 10 ekstra børn, hvilket giver en besparelse på 200.000 kr. Der er i forbindelse med aftale om finanslov for 2015 afsat 250 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 til løft af dagtilbudsområdet. Midlerne udmøntes gennem en ansøgningspulje for kommuner, hvis formål er, at sikre mere pædagogisk personale på dagtilbudsområdet. Forældrebetalingen udgør 240.000 kr. og udgifter til friplads og søskenderabat 72.000 kr. hvorfor udgiftsrammen er på 878.000 kr. i 2016. Dette skal ses i sammenhæng med statstilskuddet på 878.000 kr., hvilket gør det udgiftsneutralt for kommunen.

Samlet er der budgetteret med 3.175 ugentlige timer svarende til ca. 86 stillinger mod 3.368 ugentlige timer, svarende til 91 stillinger i 2015. Hertil kommer 5 PAU-elever.

Lønsummen pr. stilling til fagpersonale udgør 370.498 kr. årligt mod 364.592 kr. i 2015.

Til madordning er der budgetteret med en udgift på 23,50 kr. pr. dag i 230 dage. Forældrene betaler 491 kr. pr. mdr. i 11 mdr. til madordning. Alle institutioner i Lemvig Kommune har en madordning med undtagelse af Udebørnehaven i Fabjerg.

Til aktiviteter, inventar og administration er afsat 2.775 kr. pr. vuggestuebarn og 3.285 kr. pr. børnehavebarn.

Klubber.

	Budget 2016
Klubber	9.899.000
Kontingent minus friplads	-899.000
Lemvig	9.401.000
Harbøre	664.000
Thyborøn	733.000

Der er budgetteret med 3 klubber efter dagtilbudsloven med i alt 380 børn. Lemvig Ungdomsgård med 240 børn.

Thyborøn Ungdomsgård med 80 børn og Harbøre Ungdomsklub med 60 børn.

Lemvig Ungdomsgård er budgetteret med 14,76 stillinger. Det blev besluttet, at specialklasse elevernes skoletid er på samme niveau, som de øvrige elever. Det betyder at specialklasse børnene igen har deres fritidstilbud på Ungdomsgården (fra 4. klasse og opefter) Disse børn indgår i dag i det almene fritidstilbud på Ungdomsgården.

I Thyborøn Ungdomsgård er der budgetteret med 1,01 stilling, og det samme i Harbøre Ungdomsklub.

Til aktiviteter er afsat 1.820 kr. pr. medlem på klubområdet

I Thyborøn Ungdomsgård er der budgetteret med 1,01 stilling, og det samme i Harbøre Ungdomsklub.

Til aktiviteter er afsat 1.820 kr. pr. medlem på klubområdet

Private institutioner.

	Budget 2016
Puljeinstitutioner	12.875.000
Friplads - forældrebetaling Bøgespiren	163.000
Bøgespiren	4.326.000
Tilskud til private institutioner	8.386.000
Sct. Georgsgården	2.379.000
Bøvling Natur- og idrætsbvh./vuggestue	3.598.000
Udebørnehaven i Fabjerg	2.409.000

Der er budgetteret med 117 børn i private institutioner mod 126 børn i 2015

	25 t.	35 t.	Fuld tid.	I alt	I alt pladser	2015 Børn	2015 pladser
Bøvling Børnehus – vuggestuebørn	2	1	10	13	12,12	12	12,00
Bøvling Børnehus – børnehalebørn	2	5	33	40	38,40	40	38,77
Sct. Georgsgården	3	1	36	40	38,77	39	37,77
Udebørnehaven, Fabjerg	2		38	40	39,30	35	35,00
I alt privatinstitutioner	9	7	117	133	128,59	126	123,54

Taksterne er således i 2016 sammenlignet med 2015:

Årligt tilskud pr. barn	Alder 0 – 2 år og 9 mdr.	Alder 0 – 2 år og 9 mdr.	Alder 2 år og 10 mdr. – skolealderen	Alder 2 år og 10 mdr. – skolealderen
	2016	2015	2016	2015
Driftstilskud	98.167 kr.	96.895 kr.	59.437 kr.	58.135 kr.
Bygningstilskud	5.366 kr.	5.336 kr.	2.663 kr.	2.604 kr.
Administrationstilskud	2.749 kr.	2.733 kr.	1.748 kr.	1.709 kr.
I alt fuld tid	106.282 kr.	104.964 kr.	63.849 kr.	62.448 kr.
35 timers plads	88.960 kr.	87.523 kr.	53.150 kr.	51.983 kr.
25 timers plads	72.207 kr.	71.051 kr.	43.046 kr.	42.101 kr.

Til børn på 35 timers modul ydes et tilskud på 82 % af driftstilskuddet, og til børn på 25 timers modul 65 %.

Taksterne for børn i alderen 0–2 år og 9 mdr. udregnes på grundlag af gennemsnitsudgifterne til dagplejen og vuggestuepladser.

Tilskud til privat børnepasning:

Lemvig Kommune yder tilskud med 75 % af den billigst budgetterede nettodriftsudgift pr. plads eksklusive udgifter til støttepædagog. Tilskuddet kan dog højst udgøre 75 % af de dokumenterede udgifter til den private pasningsordning.

Der er budgetteret med 15 børn i privat pasning.

Årligt tilskud pr. barn	Alder 0 – 2 år og 9 mdr.	Alder 2 år og 10 mdr. – skolealderen
2015	68.186	49.376
2016	68.855	0

I 2016 ydes der ingen tilskud til børn fra 2 år og 10 mdr. og op til skolestart.

Demografiudvikling

Med hensyn til demografi er der budgetteret med 150 pladser i dagplejen i 2016 og uændret med 100 vuggestuepladser. Med hensyn til børnehavepladser er der budgetteret med 522 pladser i 2016 op mod 578 pladser i 2015.

Børn, familie og sundhed.

Børn, Familie og Sundhed består af udførende personale samt udgifter vedr. udsatte børn og unge. De 2 områder er skarpt opdelt og har hver deres budget, som skal holdes.

Personaledelen, som indeholder alt udførende personale er en aftaleenhed, som er underlagt reglerne for dialogaftaler (Børne- og Familiecentret (BFC)).

Området for udsatte børn og unge er rammestyret.

Der er i 2016 et samlet budget på 60.263.000 kr. fordelt på 17.369.000 kr. vedr. aftaleenheden BFC, Social Tilsyn Midt på 457.000, Udviklingspulje vedr. 0 – 18 årige på 754.000 kr. samt 41.683.000 kr. vedr. området for Udsatte Børn og Unge.

Aftaleenheden (BFC)

I Børne- og Familiecentret, er der ansat følgende personalegrupper: skolepsykologer, tale-/hørekonsulenter, sundhedsplejersker, specialpædagoger, familiekonsulenter og familieplejekonsulenter.

Der er i Børne- og Familiecentret også ansat kontorphonale og socialrådgivere, disse er placeret på konto 06 og hører under Økonomi- og Erhvervsområdet. På trods af spredningen over 2 politiske udvalg så er Børne- og Familiecentret én aftaleenhed, hvor Fagchefen for Børn og Familie også er daglig leder for Børne- og Familiecentret.

Sundhedsplejen har pr. 1/1 2015 ansat en deltids ergoterapeut, som bliver finansieret til dels af midler fra Børne- og Familiecentret samt af midler fra Sundhedsområdet under Social- og Sundhedsudvalget. Finansiering sker via intern afregning mellem BFC og hhv. området for Udsatte Børn & Unge og sundhedsområdet, fordelt procentvis efter opgaver, som vedr. hhv. genoptræning og ergoterapeutisk udredning og behandling. I 2015 var fordeling som følger, 80 % til udsatte børn og unge og 20 % til sundhedsområdet.

		Budget 2016
Børne- & Familiecentret		18.050.000
032204	Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	3.733.000
032208	Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbeh. Tilbud	829.000
046289	Kommunal sundhedstjeneste	2.340.000
052510	Fælles formål	3.348.000
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	6.851.000
057299	Øvrige sociale formål	268.000

Social Tilsyn Midt

Som følge af Socialtilsynsloven (Lov nr. 608 af 12/06/2013) er godkendelsen af sociale tilbud, blevet samlet under Socialtilsyn Midt. Der er i budget 2016 afsat 457.000 kr. til finansieringen af dette for de områder, som hører til under Børn, Familie og Sundhed.

Udsatte Børn & Unge

I forbindelse med budgetforliget er der vedtaget en besparelse på 2.500.000 kr. vedr. fortsat udvikling af handleplaner på anbringelsesområdet. Endvidere er der i 2016 afsat en pulje på 1.000.000 kr. til udvikling og indsatser, som skal tilvejebringe besparelsen.

Puljen til indsatser er placeret under funktion 05.28.21, reelt betyder det, at når midlerne er søgt frigivet i Familie- og Kulturudvalget, så skal det frigivne beløb budgetomplaceres fra puljen og over på det respektive udgiftsområde.
Den indlagte besparelse vedr. 2015 samt 2016 er ikke blevet fordelt endnu og står på funktion 05.28.20. I starten af året skal besparelsen i samarbejde med fagchefen udmøntes.

Styringen af hele området foregår via et Excel ark, som bliver opdateret, så snart der sker ændringer vedr. foranstaltninger. Der foretages 3 store budgetopfølgninger, derudover så udarbejdes der en opgørelse hver måned for at følge området.

		Budget 2016
Udsatte Børn & Unge		41.683.000
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning	-1.421.000
052820	Opholdssteder mv. for børn og unge	8.285.000
052820	Opholdssteder mv. for børn og unge - besparelse	-5.090.000
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	9.810.000
052822	Plejefamilier	18.068.000
052823	Døgninstitutioner for børn og unge	8.279.000
052824	Sikrede døgninstitutioner mv. for børn og unge	1.352.000
055772	Sociale formål	2.400.000

Aktivitetstal – gennemsnit på årsbasis	2013	2014	2015
Plejefamilier & Opholdssteder mv.	64	62	61
Familiepleje	42	43	40
Netværksanbringelse	3	3	4
Opholdssteder for børn & unge	15	8	8
Anbringelse på kost- og efterskoler	2	4	2
Eget Værelse	1	3	6
Skibsprojekt	1	1	1
Forebyggende Foranstaltninger	81	101	115
Døgnfamiliebehandling	0	0	0
Aflastning	21	28	30
Efterskoler – Økonomisk støtte	9	11	11
Praktisk Pædagogisk støtte	1	1	8
Fast kontaktperson for Barnet	7	6	9
Ungestøtten	35	41	41
Bjerget	5	4	5
Fast kontaktperson familien	3	6	8
Formidling af praktikophold	3	4	3
Døgninstitutioner for børn og unge	18	6	8
Sociale adfærdsproblemer	14	4	4
Nedsat funktionsevne	4	2	4
I alt	162	169	185

Undervisning

IT-plan på Børne- og ungeområdet.

Der er afsat 6 mio. kr. i 2016 samt afledt drift 100.000 kr. pr. år.

I forlængelse heraf skal der nedsættes en sektordigitaliseringsstyregruppe for Børne- og Ungeområdet. Gruppen skal, som en del af arbejdet, fremlægge en IT investeringsplan og indkøb af IT udstyr.

I 2012 blev der afsat 6,3 mio. kr. til Indkøb af IT udstyr. Der blev indkøbt laptops til lærere og elever. Skolernes netværk blev opgraderet, og institutioner fik etableret trådløst netværk og fik laptops. Derudover blev personalet i BFC og Dagplejen digitaliseret.

Rammebesparelse på 500.000 kr.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2016 blev der vedtaget en rammebesparelse på 500.000 kr. på folkeskoleområdet. Der er ikke taget stilling til, hvordan udmøntningen af besparelsen skal gennemføres.

Skoler-Rammeaftalen KKR-taksterne på specialtilbud nedsættes med 3 % fra 2016

Reduktionen gennemføres gradvist over de følgende 4 år med:

2016 = 0 kr.

2017 = 112.000 kr.

2018 og 2019 = 335.000 kr.

		Budget 2016
Undervisning		195.271.000
032201	Folkeskoler	151.646.000
032202	Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	3.678.000
032201	Syge- og hjemmeundervisning	106.000
032205	Skolefritidsordninger	9.855.000
032206	Befordring af elever i grundskolen	1.694.000
032207	Specialundervisning i regionale tilbud	114.000
032208	Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20,stk.2o	2.977.000
032210	Bidrag til statslige og private skoler	12.043.000
032212	Efterskoler og ungdomskostskoler	8.929.000
032214	Ungdommens Uddannelsesvejledning	2.280.000
032216	Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	330.000
033044	Produktionsskoler	934.000
033045	Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	685.000

	Budget 2016
Folkeskoler	151.646.000
Fælles Personaleudgifter	9.050.000
Fælles Udgifter- og indtægter	157.000
Christinelystskolen	33.786.000
Tangsø Skole	10.544.000
Harbøre Skole	21.876.000
Klinkby Skole	8.460.000
Lemtorpskolen	20.350.000
Nr. Nisum Skole	25.507.000
Ramme Skole	8.492.000
Thyborøn Skole	13.317.000
Skolebibliotek	267.000

Folkeskolerne

Kommunalbestyrelsen vedtog den 30. april 2014 en ressourcemodel for skoleåret 2014/15. Denne model var 1 årig - hvorfor Familie- og kulturudvalget på sit møde den 7. oktober 2014 godkendte principperne for den model, som fik virkning fra 1. august 2015
Principper for ressourcemodel:

Der tildeles ressourcer i fire kategorier:

- Lærere og pædagoger i den almene skole
- Ledelse generelt
- Enkeltintegrerede elever
- Fælleskommunale opgaver

Modellen indeholder en grundtildeling (trappe) til de mindste skoler, således de tilføres en ressource, inden den resterende tildeling sker på baggrund af elevtal.

Trappen er beregnet på baggrund af det samlede elevtal i 0.-6. klasse. Elevfaktoren beregnet som en procentvis fordeling svarende til den fordeling, der timemæssigt fremgår af undervisningsministeriets timefordeling – dog således, at timetallet i modellen er løftet fra 24,5 timer til 27 timer i 0.-3. klasse for yderligere at sikre en mindre ressource til den tidligere besluttede, politiske prioritering af indskolingen.

I forhold til ledelse foreslås i modellen, at der på alle skoler afsættes 0,9 lederstilling – gældende for elevtal op til 100 elever. Herefter fordeles ressourcen på baggrund af skolens samlede elevtal – fælleskommunale elevtal undtaget. Det er fortsat således, at skolerne ikke kan konvertere andre undervisningstimer til ledelse.

For enkeltintegrerede elever er modellen opbygget således, at denne fordeling først indgår i modellen fra skoleåret 2016/17. I folkeskolens forstand er der først tale om specialundervisning, når denne udgør mere end 12 timer. Det betyder, at den ressource, der i skoleåret 2014/15 var afsat til enkeltintegrerede elever, fordeles i elevfaktoren fra skoleåret 16/17, dog således at fordelingen sker efter socialøkonomiske faktorer svarende til undervisningsministeriets nøgle – beregnet gennemsnitligt over 5 år.

I forhold til 2014/2015 modellen var resourcegrundlaget reduceret med 3,1 mio. kr. Kommunalbestyrelsen besluttede imidlertid, at der skulle tilføres 1,6 mio. kr. til skoleområdet for skoleåret 2015/16, som blev fordelt efter dels en øgning af faktoren men også ekstra tildelinger til 2 skoler.

Christinelystskolen – opnormering af modtageklasser til undervisning af tosprogede elever

På baggrund af en ansøgning fra Christinelystskolen om tilgang af fremmedsprogede elever er der indarbejdet en tildeling på 1.053.000 i budgettet for 2016 – således at der har kunnet oprettes yderligere 1 klasse til modtageundervisning.

Oversigt over elever på de enkelte skoler i skoleåret 2015/16.

Skoleåret 2015/16 (elever 5.9.15)	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	I alt
Christinelystskolen	33	50	52	43	41	32	48	69	96	51	68	583
Lemtorpskolen	32	32	34	36	46	38	41	37	44	37	0	377
Nr. Nissum Skole	15	13	24	16	24	19	39	27	36	39	3	255
Thyborøn Skole	10	23	20	16	29	31	20	31	22	17	0	219
Harbøre Skole	18	21	24	30	20	29	27	31	25	22	1	248
Tangsø Skole	20	19	19	12	20	20	21	25	22	0	0	178
Ramme Skole	20	19	15	24	22	18	20	0	0	0	0	138
Klinkby Skole	12	14	11	15	14	18	16	0	0	0	0	100
I alt	160	191	199	192	216	205	232	220	245	166	72	2.098

Oversigt over elever på de enkelte skoler i skoleåret 2014/15.

Skoleåret 2014/15 (elever 5.9.14)	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	I alt
Christinelystskolen	32	44	42	34	37	46	35	92	77	82	67	588
Lemtorpskolen	32	35	37	47	39	40	41	46	51	30	0	398
Nr. Nissum Skole	11	25	18	25	19	35	29	43	55	28	5	293
Thyborøn Skole	20	19	16	31	27	20	34	26	22	22	0	237
Harbøre Skole	17	26	28	19	28	26	31	26	28	26	0	255
Tangsø Skole	19	19	13	19	20	20	25	26	14	1	0	176
Ramme Skole	18	15	24	22	17	21	10	0	0	0	0	127
Klinkby Skole	13	11	17	12	18	17	17	0	0	0	0	105
I alt	162	194	195	209	205	225	222	259	247	189	72	2.179

Oversigten viser elevtallet for alle skoletilbud.

Nedgangen i antallet af elever i forhold til sidste skoleår er i alt 81, svarende til et fald på 3,7 %.

Største nedgang er på Nr. Nissum skole med 38 elever, herefter følger Lemtorpskolen med 21 elever, Thyborøn skole med 18 elever, Harbøre med 7 elever Christinelystskolen og Klinkby skole med hver 5 elever. Tangsø skole er steget med 2 elever og Ramme skole er steget med 11 elever.

Specialundervisning & dagtilbud tilbud til egne elever

Nedenstående opgørelse viser, hvad Lemvig Kommune samlet har anvendt i 2015 (opgjort 05.11.15)

Der er tale om undervisning af elever i specialklasser og som enkeltintegrerede elever i klasser. Derudover indgår udgifter til børn, som er i specialdags- og fritidstilbud.

Udgifterne omfatter de samlede udgifter i såvel egne som andre kommuners tilbud.

2015	1. halvår	2. halvår	i alt
Total Forbrug	21.593.000	14.993.000	36.586.000
Budget	21.349.000	15.250.000	36.599.000
Diff. (+ = mindreforbrug/ - = Merforbrug)	-244.000	257.000	13.000

Skolefritidsordninger.

Personalenormeringen, på 1,73 timer pr. barn, er uændret i forhold til 2015.

Minimumsnormeringen er ligeledes uændret med 75,40 timer pr. uge

Forældrene betaler forsat 67 % af udgifterne i skolefritidsordningerne.

Der er budgetteret med en udgift på 9.855.000 kr. mod 13.779.000 kr. i 2015 og forældrebetaling efter fradrag af økonomisk friplads og søskenderabat på 3.391.000 kr. mod 4.014.000 kr. i 2015.

I forbindelse med renoveringen af Lemtorpskolen flytter Asgård ind i lokaler på skolen, hvilket resulterer i en besparelse vedr. bygningsudgifter på 783.000 kr. Der afsættes ikke midler til passiv drift, da bygningerne overtages af Social- og sundhedsudvalget.

Der er budgetteret med 440 pladser i 2016 mod 530 pladser i skolefritidsordninger i 2015.

	Budget 2016
Skolefritidsordninger	6.464.000
Forældrebetaling minus friplads	-3.391.000
SFO I alt	9.855.000
Fælles udgifter- og indtægter	46.000
Fritidslyst	2.681.000
Harbøre Skolefritidsordning	844.000
Klinkby Skolefritidsordning	1.014.000
Asgård (Lemtorpskolens SFO)	2.188.000
Skattekosten (Nr. Nissum skoles SFO)	1.117.000
Ramme SFO	973.000
Thyborøn Skolefritidsordning	992.000

Pladserne er budgetteret således i de enkelte skolefritidsordninger.

Skolefritidsordninger – skolebørn	Morgen	Hel	Senior	2016	2015
Lemtorp SFO "Asgård"	0	68	22	90	135
Christinelyst SFO "Fritidslyst"	5	125	5	135	116
Klinkby SFO	2	30	3	35	33
Ramme SFO	6	31	3	40	44
Nr. Nissum SFO "Skattekosten"	5	49	1	55	59
Thyborøn SFO	0	32	8	40	75
Harbøre SFO	4	40	1	45	68
I alt	22	375	43	440	530

Personaletimer er der budgetteret med i alt 762 ugentlige timer svarende til 20,59 stillinger.

Personalenormeringen udregnes efter, at der tildeles 0,52 timer pr. barn til morgenplads, 1,30 timer pr. barn til seniorplads og specialplads efter kl. 15.30 og 1,73 timer pr. barn til heldagsplads.

Minimumsnormering i skolefritidsordninger er uændret på 75,40 timer ugentligt

Til aktiviteter med børn er afsat 1.065 kr. pr. barn.

Bidrag til statslige og private skoler.

Der er budgetteret med en udgift på 10.676.000 kr. for skoledelen og 1.467.000 kr. til SFO

Det kommunale bidrag pr. elev vedrørende frie grundskoler er på 33.055 kr. mod 34.017 kr. i 2015, og bidraget for SFO ved de frie grundskoler er på 11.143 kr. mod 11.132 kr. i 2015.

En opgørelse pr. 5. september 2015 viser, at 323 elever går i friskoler mod 325 i 2015 eller et fald på 2 elever. I skolefritidsordningerne er der et fald på 21 elever.

Friskoler	Elever			SFO		
	2015	2016	Forsk. 15-16	2015	2016	Forsk. 15-16
Balletskolen	2	3	1	1	2	1
Bonnet Friskole	33	26	-7	16	8	-8
Bøvling Friskole	130	128	-2	55	54	-1
Skipper Clement Skolen	1	0	-1	0	0	0
Fjaltring Friskole	23	25	2	9	8	-1
Kostskolen i Sønderjylland	0	1	1	0	0	0
Lemvig Kristne Friskole	38	42	4	12	12	0
Randers Realskole	0	0	0	0	0	0
Resen Friskole	1	1	0	1	0	-1
Udefriskolen	97	97	0	42	31	-11
I alt	325	323	-2	136	115	-21

Efterskoler og ungdomskostskoler

Der er budgetteret med en udgift på 9.676.000 kr.

Det kommunale bidrag pr. elev vedrørende efterskoler er på 35.440 kr. i 2015 mod 35.405 kr. i 2015.

En opgørelse pr. 5. september 2015 viser, at 269 elever går på efterskoler mod 283 elever året før.

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Udgiften dækker UU centrets betjening på vejlederområdet for elever, som går i 6.-10. klasse samt for gruppen mellem 19 - 25 år. Kommunerne i samarbejdet bidrager til den samlede udgift efter befolkningstal. Budgettet udgør 2.156.000 kr. Der er afsat 123.000 kr. til Ungdomsuddannelsesprojekt.

Kultur, fritid og folkeoplysning.

Der er i 2016 et samlet budget på 35.348.000 kr. mod et samlet budget på 34.994.000 kr. i 2015.

Der er i 2015 givet tilsagn om et kommunalt anlægstilskud på 5,0 mio. kr. og et driftstilskud på 750.000 kr. til Thyborøn Vandkulturhus. Tilsagnet om et anlægs- og driftstilskud gives under forudsætning af, at restfinansiering af projektet er på plads og efter en nøje vurdering af driftsbudgettets forudsætninger.

Lemvig Bibliotek – der er afsat en anlægsbevilling på 550.000 kr. til renovering af elevator - elevatoren er fra 1982 og nedslidt.

Elevatoren forbinder stueetagen med første og anden sal, og bliver brugt som publikums- og vareelevator.

		Budget 2016
Kultur, fritid og folkeoplysning		35.348.000
003231	Stadion og idrætsanlæg	1.744.000
033250	Folkebiblioteker	9.157.000
033560	Museer	2.973.000
033561	Biografer	60.000
033562	Teatre	348.000
033563	Musikarrangementer	3.032.000
033564	Andre kulturelle opgaver	1.595.000
033870	Fælles formål	202.000
033872	Folkeoplysende voksenundervisning	105.000
033873	Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	599.000
033874	Lokaletilskud	9.791.000
033875	Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	1.687.000
033876	Ungdomsskolevirksomhed	3.901.000
033878	Kommunale tilskud til statsligt finan. selvejende udd.	154.000

Stadion og idrætsanlæg

Der er i alt afsat 1.579.000 kr. til idrætshaller og 165.000 kr. til opkridning af baner m.v. i alt 1.744.000 kr.

Kontoen omfatter betaling for leje af idrætshaller til skolebrug og betaling til Lemvig Idræts- og Kulturcenter for offentlig svømning. Desuden er der afsat midler til ekstra tilskud til Bøvling Hallen på 170.000 kr., til Østhallen er der afsat 250.000 kr.

Efter omlægning af betaling for skolesvømning i 2012 ydes der et ekstra tilskud til Lemvig Idræts- og Kulturcenter på 406.000 kr. og til Tangsø Idrætscenter med 518.000 kr.

Der er i budgettet afsat i alt 165.000 kr. til opkridning af baner m.v., fordelt med 105.000 i tilskud til el og opkridning af baner og 60.000 kr. til anskaffelse af mål og net m.v.

Tilskud til opkridning af baner fordeles således:

2/3 af beløbet fordeles på grundlag af antallet af spillere under 25 år

1/3 af beløbet fordeles på grundlag af antallet af baner, der opkridtes.

El til lysanlæg:

Der ydes tilskud med 75 % af de dokumenterede udgifter til el til lysanlæg.

Der er to kommunale lysanlæg. Et i Thyborøn og et i Harbøre.

Mål og net til udendørsanlæg:

Der indkøbes mål og net til udendørsanlæg inden for budgettet og efter ansøgning fra de foreninger, der bruger anlæggene.

Folkebiblioteker.

Der er i alt afsat 9.157.000 kr. til driften af Lemvig Bibliotek i 2016 heraf udgør personaleudgifter 5.778.000 kr. Indtægterne udgør i alt 294.000 kr.

Der er i 2016 en rammebesparelse på 2,4 %, hvilket udgør en besparelse på 220.000 kr.

Museer.

Der er afsat 2.973.000 kr. i tilskud til de 2 museer mod 2.634.000 kr. i 2015. Driftstilskud til Lemvig Museum udgør i 2016 1.965.000 kr. Til Museet for Religiøs Kunst er der budgetteret med et tilskud på 1.008.000 kr. i 2016. Lemvig Museum får fra 2016 en merudgift på 65.000 kr. i husleje til et magasin på Klinkby Skole, huslejen fremskrives hvert år med KL's løn og prisskrivning. Ligeledes ydes der i 2016 og frem et tilskud på 165.000 kr. til Lemvig Museum som betaling for skolernes besøg, disse har tidligere været gratis. Dette tilskud ydes, da man for at kunne bibeholde statsskud skal have et tilskud på min. 2 mio. kr. om året.

Biografer.

Til Lemvig Børnefilmklub er der afsat et tilskud på 60.000 kr.

Lemvig Musikskole.

Der er i 2016 budgetteret med udgifter på 2.428.000 mod 2.439.000 kr. i 2015. Indtægter er budgetteret til 2.143.000 mod 2.236.000 kr. i 2015. Lærerløn til undervisning under 25 år er budgetteret til 3.376.000 kr. og lærerløn til undervisning over 25 år til 341.000 kr. Elevbetaling er budgetteret til 1.621.000 kr., heraf udgør elevbetaling for elever under 25 år 1.412.000 kr. og 209.000 kr. for elever over 25 år. Instrumentleje er budgetteret til 15.000 kr. Statstilskud er budgetteret til 518.000 kr. Det tilstræbes, at der er 3 elever pr. lærertime samt et timeforbrug på 169 timer ugentlig. Balder er fra skoleåret 2015/16 en integreret del af Musikskolens virksomhed. Musikskolen modtager ikke statslige tilskud til elever på kulturskoleområdet (modsat musikskole) og derfor videreføres foreløbigt det kommunale tilskud til teaterundervisning, som foreningen Balder tidligere modtog. Tilskuddet overføres af familie- og Kultursekretariatet til Musikskolen. Til diverse musikarrangementer er der afsat 27.000 kr.

Andre kulturelle opgaver.

Andre kulturelle opgaver er budgetteret med 1.595.000 kr. i 2016. Fordeling sker ved politisk beslutning. Lokalhistorisk Arkiv i Harboøre er budgetteret med 54.000 kr., og der er afsat 5.000 kr. til drift af lydavis. Udgifter til kulturkonsulent er budgetteret til 491.000 kr.

Fælles formål.

Budgettet er på 202.000 kr. og omfatter især rengøring af skolers lokaler efter forskellige arrangementer som Limfjordscup og Basketcup.

Folkeoplysende voksenundervisning

Budgettet er på 260.000 kr. Heraf er der afsat 148.000 kr. til tilskud til undervisning, 60.000 kr. til lokaletilskud og 52.000 kr. til mellemkommunale betalinger.

Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde.

Budgettet er på 599.000 kr., heraf er 226.000 kr. afsat til tilskud til Klinkby Ungdomsklub og Tangsø Ungdomsklub. Der er afsat 373.000 kr. til medlemstilskud i 2016.

Lokaletilskud.

Der er afsat 9.791.000 kr. til lokaletilskud., heraf er der budgetteret med 168.000 kr. i gebyrindtægter. Der ydes tilskud med 67 % til foreningernes udgifter til egne og lejede lokaler, dog undtaget udgifter til motionscentre, hvor der ydes tilskud med 65 %.

Følgende takster er besluttet for 2016:

(fremskrevet med 0,75 %)		67 %	33 %
Minihal	252,18	168,96	83,22
Alm. Hal	378,08	253,31	124,77
Svømmehal	864,33	579,10	285,23
Wellness	731,70	490,24	241,46

Takster fastsat af Kulturministeriet

Alm. Lokaler	128,65	86,20	42,45
Andre haller/sale*	257,37	172,44	84,93

Der er budgetteret med 19.940 timer i haller, 2.400 timer i minihal, 3.100 svømmetimer og 600 timer til wellness.

Timerne er fordelt således i de enkelte idrætshaller.

Idrætshal (årlige timer)	Hal	Minihal	Svømmehal	Wellness
Lemvig Idrætscenter	2x1.800+1540		1.900	
Tangsø Idrætscenter	1.800	600	1.200	600
Østhallen, Nr. Nissum	1.800+900			
Harbøre Centret	1.800	1.800		
Thyborøn Hallen	2x1.800			
Ramme Hallen	1.500			
Klinkby Hallen	1.600			
Bøvling Hallen	1.800			

Desuden er der til ALT i Et-Huset i Klinkby bevilget 500 timer, og der er bevilget 600 timer til springgraven i Bøvling hallen. Disse timer afregnes med taksten for almindelige lokaler, der hvert år fastsættes af Kulturministeriet.

Foreningssvømning Nr. Nissum Seminarium, Nr. Nissum efterskole og Lemvig Feriecenter – Lovens minimum

Der ydes fremover tilskud til foreningssvømning med Folkeoplysningslovens minimumstakst, (se ovenfor under andre haller/sale*) dog undtaget foreningssvømning på Lemvig Idræts- og Kulturcenter samt Tangsø Idrætscenter, der følger de takster, der fastsættes i Lemvig Kommune, ændringen betyder en årlig besparelse på 155.000 kr. fra 2016.

Sundhedspulje

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2016 bortfalder sundhedspuljen på de 50.000 kr.

Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven.

Beløbet på 1.687.000 kr. består af udgifter til lederuddannelse, aktivitetspuljen og udgifter til fritidstilbud til 10 - 14 årige.

Endvidere er der budgetteret med et tilskud på 1.097.000 kr. til Tangsø FS i forbindelse med indgåelse af partnerskab om drift af fritidstilbud for børn i 0. til 6. klasse, fordelt med 33 børn i 0. til 2. klasse og 9 børn i 3. - 6. klasse.

Ungdomsskolevirksomhed.

Udgiften er samlet budgetteret til 3.901.000 kr. Der blev vedtaget en rammebesparelse på i alt

70.000 kr. Skolen har i 2010 etableret undervisningstilbud (væksthuset & sporskiftet), som der er afsat 2.606.000 kr. til i 2016.

Kommunalt tilskud til statsligt finansierede selvejende.

Der er budgetteret med 154.000 kr. heraf befordring med 29.000 til ungdomsuddannelser, og der er afsat 109.000 kr. for 4 elever på Husholdningsskoler og 16.000 kr. til en elev på ungdomshøjskole.

Anlæg

	Budget 2016
Økonomi- og Erhvervsudvalget	9.000.000
Energi projekt Rådhus	400.000
Svingdør Rådhusgade 2, Lemvig	500.000
Teknik- og Miljøudvalget	20.544.000
Områdefornyelse Bøvling	262.000
Områdefornyelse Lemvig	2.000.000
Kystsikring	4.533.000
Offentlige toiletter	500.000
Ordinær Bygningsforbedring	8.074.000
Sti Christinelyst området	500.000
Naturprojekt Gjellerodde	100.000
Lemvig Dyrepark	75.000
Naturpark Nissum Fjord	300.000
Cykelstier Anlæggelse	1.500.000
Lemvig Marina Landarealer	1.000.000
Røde Fiskehuse renovering Lemvig Havn	200.000
West Coast Center i Thyborøn	1.500.000
Familie- og Kulturudvalget	21.150.000
Handelsskolen Etape 2	11.600.000
IT plan Børne og Unge området	6.000.000
Lemvig Bibliotek – renovering af elevator	550.000
Degneparken – Lokaler på Nr. Nissum Skole	3.000.000
I alt anlæg 2015	42.594.000

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Energiprojekt Rådhus

Der afsættes 400.000 kr. til udarbejdelse og deltagelse i nye energiprojekter.

Svingdør Rådhusgade 2, Lemvig

Der er i budget 2016 afsat 500.000 til en svingdør ved hovedindgang A for at udbedre trækgener.

Teknik- og Miljøudvalget

Områdefornyelse Bøvling

Til det videre arbejde med områdefornyelse i Bøvling er der afsat følgende beløb fra 2016 og frem:

(I hele 1.000 kr.)

2016	2017	2018	2019
262	299	163	139

Områdefornyelse – Lemvig på bagsiden

Der er et samlet budget for områdefornyelse Lemvig på bagsiden på 18.000.000 kr. Der er fra statens side givet tilsagn om et tilskud på 6.000.000 kr. under forudsætning af, at kommunens udgift er på mindst det dobbelte. Der er afsat 12.000.000 kr. til områdefornyelse fra kommunens side.

Fra budget 2016 og fremover er der afsat følgende beløb:

(I hele 1.000 kr.)

2016	2017	2018	2019
2.000	4.000	4.000	2.000

Kystsikring

Det budgetterede beløb på 4.533.000 kr. vedrører Lemvig Kommunes forventede andel af udgifter til kystsikring i 2016.

Offentlige toiletter

Der er i budget 2016 afsat 500.000 kr. til nye offentlige toiletter. Der er endnu ikke truffet politisk beslutning om, hvilke projekter, der prioriteres i 2016. Bruttolisten vil blive fremlagt politisk som beslutningsgrundlag i 2016.

Ordinær Bygningsforbedring

Der afsættes 8.074.000 kr. til fortsættelse af den boligsociale indsats, som har til formål at sikre gode og sunde boligforhold til specielt familier med børn. Indsatsen består både af genhusning af familier og til nedrivning af ejendomme. På grund af den demografiske udvikling forventes der at opstå op mod 100 tomme boliger hvert år.

Sti Christinelyst området

Der er afsat 500.000 til anlæggelse af sti i området omkring Christinelystskolen, Idræts- og Kulturcentret, Dag- og Døgncentret m.m.

Naturprojekt Gjellerodde

Til genbeplantning af skov m.m. på Gjellerodde, er der i budget 2016 afsat 100.000. Området har stort potentiale for interesserede i natur- og friluftoplevelser. I den forbindelse ønskes det, at den nuværende shelterplads enten flyttes eller, at der opføres en ny, da den nuværende placering ofte er oversvømmet og skoven, som gav læ, er gået ud eller væltet. Forudsætter ekstern finansiering på ca. 100.000 kr.

Lemvig Dyrepark

Der afsættes 75.000 kr. til indhegning af større område omkring Nr. Vinkel og Lemvig Strand Camping, således at får og geder kan græsse frit, derudover vil det være oplagt at anlægge en sti gennem området samt borde og bænke, som borgere kan benytte. Forudsætter ekstern finansiering på 75.000 kr.

Naturpark Nissum Fjord

Bevilliget 300.000 kr. hvert år i en tre årig periode(2016 – 2018) til udvikling af området omkring Nissum Fjord til en Naturpark under Friluftsrådets nye mærkningsordning Danske Naturparker.

Cykelstier anlæggelse

Der afsættes pulje på 1.500.000 til det videre arbejde med cykelstier i kommunen. Det er endnu ikke fastlagt hvilke cykelstiprojekter som puljen skal bruges til.

Lemvig Marina Landarealer

Der afsættes 1.000.000 kr. til forbedring af områderne omkring Lemvig Marina. Det vedrører bl.a. en renovering af tilkørselsvejen til Marinaen samt, at vejen til Sejlklubben skal hæves for at modvirke oversvømmelser. Endelig skal stenkastningen ved det sydlige molehoved renoveres, og der skal tilføres flere sten.

Røde Fiskehuse renovering Lemvig Havn

I budget 2016 er der afsat 200.000 til renovering af belægningen i området omkring de Røde Fiskehuse på Lemvig Havn.

West Coast Center i Thyborøn

2. etape vedr. West Coast Center i Thyborøn. Bl.a. renovering af tag og facader på flere af De Røde Barakker.

Familie- og Kulturudvalget**Handelsskolen Etape 2**

I forbindelse med budgettet for 2016 blev der afsat 11.600.000 til renovering af den gamle Handelsskole etape 2, som vedrører samling af hele Børne- og Familiecentret på Handelsskolen. Det betyder, at BFC's funktioner og Daglejen samles i samme bygning, og at de bliver forbundet til Center for Sociale Tilbud.

IT plan Børne og Unge området

Til udarbejdelse af IT-plan og indkøb af IT-udstyr afsættes 6.000.000 kr. i 2016. Målet med investeringen er en videreførsel af den ambitiøse plan om, at IT skal være et vigtigt og værdiskabende element i den daglige undervisning.

Lemvig Bibliotek – renovering af Elevator

Til renovering af elevator på Lemvig Bibliotek er der afsat 550.000.

Degneparken – Lokaler på Nr. Nissum Skole

Til flytning af Degneparken til lokaler på Nr. Nissum Skole er der i budgettet afsat 3.000.000 kr. Der er forventes en besparelse på driften i Degneparken på 484.000 kr. i 2016, voksende til 968.000 kr. i 2017 og frem.

Ændringer i forhold til basisbudgettet

Oversigt over ændringer til basisbudget for 2016 og overslagsår 2017 -2019

Samlet oversigt over type 1-3

(1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Type 1: Tekniske ændringer	9.132	7.200	6.318	9.749
Type 2: Demografiske ændringer	-1.722	-1.537	-1.091	-1.130
Type 3: Konsekvenser af lovændringer	4.656	6.606	9.817	9.817
I alt type 1-3	12.066	12.269	15.044	18.436

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Type 1: Tekniske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
06.45.53	Arkivering - KMD sag (se budgetopflg. Pr. 31/3-15)	50	50	50	50
06.48.67	Enjoy Limfjorden - Berigtigelse af bevilling	200	200	200	200
06.48.67	Eventmanager 2015-2017.	317	317	0	0
06.48.67	Væksthuse, tilpas budget til forbrug	-60	-60	-60	-60
00.58.95	Sammenlægning af beredskab	396	79	79	79
06.45.51					
00.25.10	Fællesbygningsvedligeholdelse - brandstationer	-43	-43	-43	-43
06.52.72	Tjenestemandspension - forhøjelse af afregningsats	909	909	909	909
05.32.30	Tomgangsleje - nedrivning af bygninger Klinkbyvænget	-228	-228	-228	-228
05.32.30	Tomgangsleje - merudgifter i forhold til budgetteret	961	961	961	961
Alle	Lov- og Cirkulæremidler - tidligere år	-3.238	-3.324	-3.324	-3.324
	I alt tekniske ændringer drift	-736	-1.139	-1.456	-1.456
07 - 08	tilpasning af renter og afdrag	-1.738	-921	-1.543	-200
	I alt tekniske ændringer finansiering	-1.738	-921	-1.543	-200
	I alt	-2.474	-2.060	-2.999	-1.656

Type 2: Demografiske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
	I alt	0	0	0	0

Type 3: Konsekvenser af lovændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
Alle	Lov- og Cirkulære	4.656	6.606	9.817	9.817
	I alt	4.656	6.606	9.817	9.817

Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget

Type 1: Tekniske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
05.46.60	Integrationsprogram/Introduktionsforløb. Der budgetteres med en tilgang i 2016 svarende til tilgangen i 2015 (69 efter kvoten). Ændringen er med udgangspunkt i oprindelig budget 2015, hvilket betyder, at beløbet dækker forventet ændring i 2015 og 2016.	-1.713	-1.713	-1.713	-1.713
05.46.61	Kontanthjælp til udlændinge under integrationsprogrammet. Der budgetteres med en tilgang i 2016 svarende til tilgangen i 2015 (69 efter kvoten). Ændringen er med udgangspunkt i oprindelig budget 2015, hvilket betyder, at beløbet dækker forventet ændring i 2015 og 2016.	10.780	10.780	10.780	10.780
05.48.68	Førtidspension med 50 % medfinansiering. Ingen tilgang, kun afgang. Afgang grundet alder iflg. budgetstøttelister indregnes.	-950	-1.332	-1.735	-1.500
05.48.69	Førtidspension med 35 % medfinansiering (efter gammel lovgivning). Ingen tilgang, kun afgang. Afgang grundet alder iflg. budgetstøttelister indregnes.	-862	-1.195	-1.998	-1.650
05.48.70	Førtidspension med 35 % medfinansiering (efter ny lovgivning). Alle nye tilkendelser føres her. Der er i 2016 og overslagsårene indregnet en tilgang af 3 nye sager pr. måned. Derudover er afgang grundet alder iflg. budgetstøttelister indregnet.	-5.660	-5.397	-3.765	-2.980
05.58.81	Fleksjob. Udvidelse af fleksjob-området. KUN for 2019 (udvidelse er indregnet de øvrige år).	0	0	0	800
flere	Ressourceforløb samt Jobafklaringsforløb. Der forventes 2,5 nye Ressourceforløb pr. måned, hvilket forventes at medføre nedgang til udgifter til LY samt kontanthjælp. Endvidere tilgang af 3 nye Jobafklaringsforløb pr. md., der alle kommer fra sygedagpengeområdet.	7.494	7.494	7.494	7.494
05.68.97	Seniorjob. I 2016 forventes der igen tilgang af seniorjobbere, men faktisk afgang har været større end hidtil budgetteret.	-500	-500	-500	-500
flere	Konsekvenser af budgetopfølgningen pr. 31. marts 2015.	1.178	1.178	1.178	1.178

ÆNDRINGER I FORHOLD TIL BASISBUDGETTET

flere	Konsekvenser af budgetopfølgningen pr. 30. juni 2015.	-4.077	-4.077	-4.077	-4.077
	I alt	5.690	5.238	5.664	7.832

Type 2: Demografiske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
	I alt	0	0	0	0

Type 3: Konsekvenser af lovændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
	I alt	0	0	0	0

Social- og Sundhedsudvalget

Type 1: Tekniske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
03.30.46	Budgetopfølgning pr. 31.03.2015: STU Undervisning	1.908	1.908	1.908	1.908
05.32.32	Social- og sundhedshjælpereleverne skal have 7 ugers ekstra praktik i deres uddannelsesforløb. Den manglende AUB indtægt er opgjort, med udgangspunkt i nuværende elevsammensætning og normering	1.019	1.019	1.019	1.019
05.32.32	Udvidelse af normering af Social- og sundhedshjælperelever på Handicap og Psykiatri området, med 1.	144	144	144	144
05.32.32	Lemvig Centralkøkken, mindre indtægt pga. færre leverede portioner. Der er i beregningen reguleret for mindre udgifter til emballage og råvare	379	379	379	379
05.34.40	Budgetopfølgning pr. 31.03.2015: Rådgivende og rådgivningsinstitutioner	50	50	50	50
	I alt	3.500	3.500	3.500	3.500

Type 2: Demografiske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
05.32.32	Demografi: Ældreområdet (+70 år, 10 årsintervaller)	-1.095	-1.393	-1.456	1.509
05.32.32	Demografi: Sund aldring (-25 %)	274	348	364	-377
04.62.82	Demografi: Rehabilitering (+4 %)	-44	-56	-58	60
04.62.88	Demografi: Sundhedsfremme og forebyggelse (+2 %)	-22	-28	-29	30
	I alt	-887	-1.129	-1.179	1.222

Type 3: Konsekvenser af lovændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
	I alt	0	0	0	0

Teknik- og Miljøudvalget

Type 1: Tekniske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
02.22.03	Indtægt på salg af salt, er ikke korrigeret på den rammestyrede ramme. I forbindelse med at udgifterne til vintertjeneste er flyttet til den kalkulatoriske ramme, er den manglende indtægt ikke blevet fjernet/reguleret fra den rammestyrede ramme.	600	600	600	600
00.25.11 m.fl.	Udstillingscenter Thyborøn bygninger og udeareal, Kommunalbestyrelsen den 9. oktober 2014 - Tillægsbev. i 2015	240	240	240	240
00.25.13	Møborg Skole, Holmgårdvej 156 solgt ingen passiv drift	-234	-234	-234	-234
02.28.11	Afvandingsbidrag - regulering i forhold til forventet anlæg	810	-151	-231	-311
00.25.13	Nørlem Børnehave passiv drift	100	100	100	100
	I alt	1.516	555	475	395

Type 2: Demografiske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
	I alt	0	0	0	0

Type 3: Konsekvenser af lovændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
	I alt	0	0	0	0

Familie- og Kulturudvalget

Type 1: Tekniske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
03.35.64	Århus Fonden 2017 - tilskud ophører fra 2018			-189	-189
00.32.31	Regulering moms - nye regler	17	17	17	17
00.32.31	Betaling for offentlig svømning - mindre prisstigning	-29	-29	-29	-29
03.22.02	Leje skolesvømning mindre prisstigning end forventet	-90	-90	-90	-90
03.22.02	Leje idrætsundervisning mindre prisstigning end forventet	-7	-7	-7	-7
03.35.64	Lokalhistorisk Arkiv i Harboøre - budgettet reguleres i forhold til faktiske udgifter	-20	-20	-20	-20
03.22.01	1,6 mio. ekstra til Folkeskolerne i skoleåret 2015-16	933	0	0	0
03.22.01	Christinelystskolen - sag om opnormering af modtageklasser til undervisning af	930	930	930	930

ÆNDRINGER I FORHOLD TIL BASISBUDGETTET

	tosprogede elever				
03.22.01	Nr. Nissum Skole - mindre varmeudgift efter fusion	-200	-200	-200	-200
05.25.14	Degneparken - mindre varmeudgift efter fusion	-37	-37	-37	-37
05.25.10	Pau-elever - uddannelse reduceret fra 2 år og 4 måneder med 7 uger fra 2016 (8 elever a 7 uger i 2018)			-100	-100
03.30.44	Produktionsskoler - forventet færre elever (2014 niveau = 4,025 elever under 18 år 13,342 elever over 18 år)	-500	-500	-500	-500
03.22.14	UU Centeret i Holstebro. Regulering i forhold til fordelingsnøgle mellem kommunerne: Struer-Holstebro-Lemvig	-97	-97	-97	-97
	I alt	900	-33	-322	-322

Type 2: Demografiske ændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
05.25.14	Regulering børnehavesteder på grund af ny prognose	0	-179	-533	-973
05.25.14	Regulering materialer og aktivitetsudgifter og inventar	-241	-241	-241	-241
03.22.05	Skolefritidsordninger - regulering demografi på grund af minimumsnormering	256	412	412	412
03.22.01	Demografi folkeskolerne - faldende elevtal	-1.700	-1.100	200	-900
03.22.01	Demografi specialelever fra andre kommuner - (faldende elevtal 34 til 23)	1.750	1.750	1.750	1.750
03.22.12	Demografi efterskoler - faldende elevtal	-800	-750	-950	-1.550
03.22.10	Demografi friskoler - faldende elevtal	-100	-300	-550	-850
	I alt	-835	-408	88	-2.352

Type 3: Konsekvenser af lovændringer

Konto	Tekst	2016	2017	2018	2019
	I alt	0	0	0	0

Budgetkataloget - vedtagne besparelser og udvidelser 2016 - 2019

Generelle besparelser

Nr.	Tekst	2016	2017	2018	2019
	Mobiltelefoni - besparelse som følge af udbud	-500	-500	-500	-500
	Reduktion af udgifter til 3 partsaftalen	-406	-406	-406	-406
	Ingen prisfremskrivning	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
	I alt	-3.906	-3.906	-3.906	-3.906

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Nr.	Tekst	2016	2017	2018	2019
Ø-1	Schultz lovinformation	-77	-77	-77	-77
Ø-2	Besparelse på kopiering	-50	-50	-50	-50
Ø-3	Nedlæggelse af pulje ifbm. hjemtagelsen af lønoppågangen	-41	-41	-41	-41
Ø-4	Lukning af Borgerservice i Thyborøn	-71	-71	-71	-71
Ø-5	Besparelse på porto	-200	-200	-200	-200
Ø-8	Reduktion af pulje til uddannelse (Placeret under direktionen)	-100	-100	-100	-100
Ø-11	Pulje under ØE	-226	-226	-226	-226
Ø-13	Projekt: Din jobfremtid ligger i Vestjylland (ØE 18.08.15)	109	110		
Ø-14	Medieovervågning	50	50	50	50
P-2U	Pulje til ung iværksætteri - blev forslået af Konservativ Folkeparti jf. P-1U i budgetkataloget.	125	125	125	125
	I alt	-481	-480	-590	-590

Social- og Sundhedsudvalget

Nr.	Tekst	2016	2017	2018	2019
S-1	Sociale ydelser § 100 (merudgifter)	-150	-150	-150	-150
S-2	KKR rammebesparelse (3 %)	-252	-505	-764	-764
S-3	Labyrinten - omlægning af pladser	-828	-828	-828	-828
S-5	Stof- og Alkohol behandling - døgnbehandling	-200	-200	-200	-200
S-7	Sygeplejeartikler	-300	-300	-300	-300
S-8	Tilskud til privat ansættelse	-500	-500	-500	-500
S-10	PB: Middagsmad timer til Lemvig Dagcenter ophører	-380	-380	-380	-380
S-12	Ældre og Sundhed, sammenlægning af rehabiliteringsområderne	-300	-300	-300	-300
S-13	Hjælpebidler - rammebesparelse	-500	-500	-500	-500
	I alt	-3.410	-3.663	-3.922	-3.922

Teknik- og Miljøudvalget

Nr.	Tekst	2016	2017	2018	2019
T-1	Faste ejendomme, besparelse	-300	-300	-300	-300
T-2	Idrætsanlæg, serviceharmonisering	-50	-50	-50	-50
T-3	Vandløb, analyser	-75	-75	-75	-75
T-4	Badevandsanalyser, udbud	-40	-40	-40	-40

ÆNDRINGER I FORHOLD TIL BASISBUDGETTET

T-5	Svømmehalsanalyser, viderefakturering	-165	-165	-165	-165
T-6	Gadelys, driftsoptimering	-445	-445	-445	-545
T-7	Kørsel Vej & Park, driftsoptimering	-150	-150	-150	-150
T-20	Afledt drift af anlægforslag: Ordinær bygningsforbedring	100	100	100	100
T-21	Afledt drift af anlægforslag: Områdefornyelse Lemvig		0	0	100
I alt	I alt	-1.125	-1.125	-1.125	-1.125

Familie og Kulturudvalget

Nr.	Tekst	2016	2017	2018	2019
F-1	Dagplejen - Ændret tildeling fra antal dagplejere til antal børn. (Lønsumsstyring) og ændring af aldersgruppen for tilskud til privat børnepasning	-565	-565	-565	-565
F-2	Rullende indskoling, børn flytter i SFO, når de fylder 6 år, gennemsnit 10 børn (Frivillig ordning)	-200	-200	-200	-200
F-3	Strukturændringer - dagtilbud - Nedlæggelse af Bøgespiren - bygninger + pedel og ledelse	-400	-798	-798	-798
F-4	Strukturændringer dagtilbud - Degneparken flytter på Nr. Nissum Skole - besparelse bygninger + pedel + renter og afdrag	-484	-968	-968	-968
F-5	Lærkereden i Harboøre reduceres med 3 pladser, og er fremover normeret til 4 pladser.	-497	-497	-497	-497
F-10	Børn, Familie og Sundhed. Rammebesparelse: Udgiftsområder: Bl.a. Anbringelsesområdet/den forebyggende indsats	-2.500	-5.100	-6.700	-6.700
P-1U	Udviklingspulje til anbringelsesområdet - Foreslået af SF jf. P-1U i budgetkataloget	1.000	1.500	1.000	0
F-13	Strukturændringer - Skoler - Asgård flytter på skolen	-783	-783	-783	-783
F-14	Strukturændringer - skoler - Harboøre Børnehus flytter på skolen 1. august 2016. Der afsættes 30.000 kr. til passiv drift	-330	-790	-790	-790
F-18	Skoler -Rammebesparelse	-500	-500	-500	-500
F-21	Skoler-Rammeaftalen (KKR)-taksterne på specialtilbud nedsættes med 3 % fra 2016	0	-112	-335	-335
F-23	Ungdomsskolen	-70	-70	-70	-70
F-27	Lemvig Museum - Betaling af husleje for magasin på Klinkby skole	-65	-65	-65	-65
F42	Lemvig Museum - Betaling for skoleelevers besøg, der indtil nu har været gratis	165	165	165	165
F-28	Lemvig Bibliotek	-220	-220	-220	-220
F-32	Sundhedspuljen - bortfalder	-50	-50	-50	-50

ÆNDRINGER I FORHOLD TIL BASISBUDGETTET

F-38	Foreningssvømning Nr. Nisum Seminarium, Nr. Nisum efterskole og Lemvig Feriecenter - Lovens minimum	-155	-155	-155	-155
F-40	Pulje til mere personale på dagtilbudsområdet finansieret af staten og fastlæggelse af normeringen i 2016	878	878	878	878
F-41	Statstilskud til mere personale på dagtilbudsområdet og forældrebetaling efter fradrag af friplads og søskenderabat	-878	-878	-878	-878
I alt		-5.654	-9.208	-11.531	-12.531

Besparelser i alt

-14.576 -18.382 -21.074 -22.074

OVERSIGTER

Bevillingsoversigt til Budget 2016

Funktion			
	Økonomi- og Erhvervsudvalget		140.705
	Kommunalbestyrelse og administration	B	116.677
	Rammestyring		127.583
064240	Fælles formål		88
064241	Kommunalbestyrelsesmedlemmer		6.546
064242	Kommissioner, råd og nævn		165
064243	Valg m.v.		347
064550	Administrationsbygninger		4.159
064551	Sekretariat og forvaltninger		58.373
064552	Fælles IT og telefoni		13.013
064553	Jobcentre		15.269
064554	Naturbeskyttelse		372
064555	Miljøbeskyttelse		1.076
064556	Byggesagsbehandling		1.155
064557	Voksen-, ældre- og handicapområdet		3.450
064558	Det specialiserede børneområde		8.328
065270	Løn- og barselspuljer		3.686
065272	Tjenestemandspension		11.306
065274	Interne forsikringspuljer		250
	Kalkulatoriske udgifter		-10.906
064551	Sekretariat og forvaltninger	B/D	-191
064559	Administrationsbidrag til UdbetalingDanmark	B	3.109
053230	Ældreboliger	B	-13.824
	Erhverv og turisme	B	11.376
	Rammestyring		11.306
005895	Redningsberedskab		5.966
064860	Diverse indtægter og udgifter efter forskellige love		-24
064862	Turisme		1.198
064867	Erhvervsservice og iværksætter		3.965
064868	Udvikling af yder- og landdistriktsområder		201
	Kalkulatoriske udgifter		70
005895	Redningsberedskab	B	70
	Borgerservice	B	12.652
	Rammestyring		13
057299	Øvrige sociale formål		13
	Kalkulatoriske udgifter		12.639
046290	Andre sundhedsudgifter	B	1.320
055776	Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	B	8.502
055777	Boligsikring - kommunal medfinansiering	B	2.817

BEVILLINGSOVERSIGT

	Arbejdsmarked- og Integrationsudvalget*		255.946
	Forsørgelse	B	240.262
	Rammestyring		33
054660	Integrationsprogram og introduktionsforløb mv.		33
	Kalkulatoriske udgifter		240.229
054660	Integrationsprogram og introduktionsforløb mv.	B	-1.678
054661	Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	B	14.083
054867	Personlige tillæg m.v.	B	2.390
054868	Førtidspension med 50 pct. kommunal medfinansiering	B	11.163
054869	Førtidspension med 65 pct. kommunal medfinansiering	B	15.282
054870	Førtidspension med 65 pct. kommunal medfinansiering	B	61.966
055771	Sygedagpenge	B	29.814
055772	Sociale formål	B	228
055773	Kontant- og uddannelseshjælp	B	8.150
055774	Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	B	-8
055775	Aktiverede kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere	B	14.856
055778	Dagpenge til forsikrede ledige	B	24.236
055880	Revalidering	B	6.442
055881	Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntilskud	B	35.448
055882	Ressourceforløb og jobafklarings- forløb	B	17.857
	Beskæftigelsesordninger	B	15.684
	Rammestyring		6.758
056890	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats		5.079
056898	Beskæftigelsesordninger		1.679
	Kalkulatoriske udgifter		8.926
056895	Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige ud	B	310
056896	Servicejob	B	-105
056890	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	B	2.419
056891	Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	B	3.342
056897	Seniorjob til personer over 55 år	B	2.638
056898	Beskæftigelsesordninger	B	322
	Social- og Sundhedsudvalget		378.002
	Sociale ydelser i øvrigt	B	1.058
	Rammestyring		1.455
057299	Øvrige sociale formål		659
055772	Sociale formål		796
	Kalkulatoriske udgifter		-397
055772	Sociale formål	B	-397
	Handicap og social psykiatri	B	97.866
	Rammestyring		97.714
032217	Specialpædagogisk bistand til voksne		422
033046	Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov		5.479
046290	Andre sundhedsudgifter		31
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede		8.380
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede		54.115

BEVILLINGSOVERSIGT

053540	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner		2.125
053842	Botilbud for personer med særlige sociale problemer		-2.174
053844	Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede		937
053845	Behandling af stofmisbrugere		1.008
053850	Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)		8.198
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)		3.928
053853	Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45, 97-99)		791
053858	Beskyttet beskæftigelse (§ 103)		1.503
053859	Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)		12.942
057299	Øvrige sociale formål		29
	Kalkulatoriske udgifter		152
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	B	514
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	B	666
053842	Botilbud for personer med særlige sociale problemer	B	2.820
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning	B	-3.848
	Ældre og omsorg	B	176.144
	Rammestyring		163.786
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	D	1.117
046290	Andre sundhedsudgifter		171
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede		139.810
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede		12.467
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring		10.221
	Kalkulatoriske udgifter		12.358
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	B	8.860
053237	Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning	B	1.190
053540	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	B	2.308
	Sundhed	B	102.934
	Rammestyring		22.197
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning		10.675
046285	Kommunal tandpleje		9.315
046288	Sundhedsfremme og forebyggelse		2.207
	Kalkulatoriske udgifter		80.737
046284	Vederlagsfri behandling hos fysioterapeut	B	5.582
046285	Kommunal tandpleje	B	407
046290	Andre sundhedsudgifter	B	425
046281	Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	B	74.323
	Teknik- og Miljøudvalget		58.317
	Byudvikling, bolig og miljø	B	10.942
	Rammestyring		10.942
002205	Ubestemte formål		-668
002510	Fælles formål		3.875
002511	Beboelse		-1.049
002513	Andre faste ejendomme		-462
002515	Byfornyelse		281
002517	Anvisningsret		75

BEVILLINGSOVERSIGT

002518	Driftssikring af boligbyggeri		582
002820	Grønne områder og naturpladser		152
003850	Naturforvaltningsprojekter		1.860
003854	Sandflugt		56
004870	Fælles formål		255
004871	Vedligeholdelse af vandløb		1.816
005280	Fælles formål		3.672
005285	Bærbare batterier		42
005287	Miljøtilsyn - virksomheder		-199
005289	Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.		622
005591	Skadedyrsbekæmpelse		32
	Veje, havne, trafik og grønne områder	B	47.375
	Rammestyring		44.485
002201	Fælles formål		29
002510	Fælles formål		789
002820	Grønne områder og naturpladser		3.844
003231	Stadion og idrætsanlæg		657
022201	Fælles formål		-902
022203	Arbejder for fremmed regning		1.523
022205	Driftsbygninger og -pladser		546
022811	Vejvedligeholdelse m.v.		14.053
022812	Belægnings m.v.		11.525
023230	Fælles formål		257
023231	Busdrift		9.434
023233	Færgedrift		1.416
023234	Lufthavne		124
023235	Jernbanedrift		421
023540	Havne		992
023541	Lystbådehavne m.v.		-223
	Kalkulatoriske udgifter		2.890
022814	Vintertjeneste	B	2.890
	Forsyningsvirksomheder	B	0
	Rammestyring		0
013860	Generel administration		0
013861	Ordninger for dagrenovation - restaffald		0
013862	Ordninger for storskrald og haveaffald		0
013863	Ordninger for glas, papir og pap		0
013865	Genbrugsstationer		0
013866	Øvrige ordninger og anlæg		0

BEVILLINGSOVERSIGT

	Familie- og Kulturudvalget		358.759
	Dagtilbud til børn og unge	B	70.011
	Rammestyring		70.011
052510	Fælles formål		5.303
052511	Dagpleje		13.636
052514	Daginstitutioner (institutioner kun for børn indtil skolestart)		28.298
052516	Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud		9.899
052519	Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fr		12.875
	Børn, familie og sundhed	B	60.263
	Rammestyring		60.263
032204	Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.		3.733
032208	Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud		829
046289	Kommunal sundhedstjeneste		2.340
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning		-1.421
052510	Fælles formål		3.348
052820	Opholdssteder mv. for børn		21.720
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge		17.415
052823	Døgninstitutioner for børn og unge		8.279
052824	Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge		1.352
057299	Øvrige sociale formål		268
055772	Sociale formål		2.400
	Undervisning	B	193.812
	Rammestyring		193.812
032201	Folkeskoler		151.973
032202	Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen		3.678
032203	Syge- og hjemmeundervisning		106
032204	Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.		1.605
032205	Skolefritidsordninger		6.464
032206	Befordring af elever i grundskolen		1.694
032207	Specialundervisning i regionale tilbud		114
032208	Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud		2.977
032210	Bidrag til statslige og private skoler		12.043
032212	Efterskoler og ungdomskostskoler		8.929
032214	Ungdommens Uddannelsesvejledning		2.280
032216	Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen		330
033044	Produktionsskoler		934
033045	Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold		285
033045	Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold		400

BEVILLINGSOVERSIGT

	Kultur, fritid og folkeoplysning	B	34.673
	Rammestyring		34.673
003231	Stadion og idrætsanlæg		1.744
033250	Folkebiblioteker		9.157
033560	Museer		2.973
033561	Biografer		60
033562	Teatre		250
033563	Musikarrangementer		2.455
033564	Andre kulturelle opgaver		1.595
033870	Fælles formål		202
033872	Folkeoplysende voksenundervisning		105
033873	Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde		599
033874	Lokaletilskud		9.791
033875	Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven		1.687
033876	Ungdomsskolevirksomhed		3.901
033878	Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende uddannelse		154

* På overførselsområdet vil der ske forskydninger mellem de enkelte funktioner, når Social- og Indenrigsministeriets kontoplan er indarbejdet

Nettodriftsudgifter i alt	1.191.729
----------------------------------	------------------

Anlæg

	Økonomi- og Erhvervsudvalget		900
064550	Administrationsbygninger		500
064551	Sekretariat og forvaltninger		400
	Teknik- og Miljøudvalget		20.544
002513	Andre faste ejendomme		1.500
002515	Byfornyelse		10.336
003850	Naturforvaltningsprojekter		475
023542	Kystbeskyttelse		4.533
002510	Fælles formål		500
022822	Vejanlæg		2.000
023540	Havne		200
023541	Lystbådehavne m.v.		1.000
	Familie- og Kulturudvalget		21.150
052514	Daginstitutioner (institutioner kun for børn indtil skolestart)		3.000
002513	Andre faste ejendomme		11.600
032201	Folkeskoler		6.000
033250	Folkebiblioteker		550

Der er som udgangspunkt givet en anlægsbevilling til de enkelte projekter

Anlægsudgifter i alt	42.594
-----------------------------	---------------

BEVILLINGSOVERSIGT

Kapitalposter			
0722	Renter af likvide aktiver	B	-1.663
0728	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	B	-21
0732	Renter af langfristede tilgodehavender	B	-59
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	B	-1.067
0750	Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	B	250
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	B	200
0755	Renter af langfristet gæld	B	10.294
0758	Kurstab og kursgevinster	B	570
0822	Forskydninger i likvide aktiver	B	-3.534
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender	B	-9.641
0835	Udlæg vedrørende forsynings- virksomheder	B	-6.123
0851	Forskydninger i kortfristet gæld til staten	B	-150
0855	Forskydninger i langfristet gæld	B	24.028
0762	Tilskud og udligning	B	-320.516
0765	Refusion af købsmoms	B	200
0768	Skatter	B	-910.219
0855	Forskydninger i langfristet gæld	B	-16.872

Kapitalposter i alt**-1.234.323**

BEVILLINGSOVERSIGT

Bevillingsregler i Lemvig Kommune

1.1 Budgetprocedure

I forbindelse med dannelsen af den nye politiske og administrative organisation er der etableret et nyt økonomisk styringssystem med højere grad af decentralisering og selvforvaltning til enheder og institutioner i Lemvig Kommune.

Lemvig Kommune anvender mål- og rammestyring som budgetteringsmetode. Målstyringen skal sikre, at kommunen leverer de rigtige ydelser til borgerne. Det er altså en styring af aktiviteter, indhold og serviceniveau. Styringen er ikke detaljeret, men foregår på et overordnet niveau. Rammestyring indebærer, at der udstikkes en økonomisk ramme for hvert enkelt område. Rammer må som udgangspunkt ikke overskrides, så hermed sikres, at der bruges det planlagte beløb på det pågældende område. Det er en ren økonomisk styring.

Mål- og rammestyring betyder altså, at der udarbejdes mål for hver økonomiske ramme. Mål skal formuleres i sammenhæng med den økonomiske ramme, så der sikres et realistisk forhold mellem mål og rammer.

Såvel mål- som rammestyring tilsigter styring på relativt højt niveau og suppleres derfor godt af andre styringstiltag. Dialog- og aftalestyring kan opfattes som en udbygning af mål- og rammestyring, hvor målsætninger, succeskriterier og opfølgning gøres til genstand for dialog mellem bevillingsgivere og bevillingsforvaltere.

Mål- og rammestyring anvendes såvel for Kommunalbestyrelsens tildeling af bevillinger ved årsbudgettets vedtagelse, som for bevillingernes udmøntning i form af budgetter for de udførende enheder.

Budgettet er opdelt på 17 politikområder. Politikområderne omfatter det samlede kommunale driftsbudget og er entydigt fordelt på fagudvalgene. Politikområderne er omdrejningspunktet for fastlæggelse af politiske målsætninger, handlingsorienteret politik, fastlæggelse af kvalitetsstandarder og aftaler med involverede aktører/partner.

Kommunalbestyrelsen bevilger en økonomisk ramme for de enkelte politikområder, samtidig med at den godkender målsætninger for politikområderne. Hermed skabes sammenhæng mellem ressourceforbrug og de overordnede mål for områderne. Politikområderne fordelt på udvalg er således:

Politikområder	Indhold
Økonomi- og Erhvervsudvalg:	
Kommunalbestyrelse og administration	00.25.18.004 Lejetab 05.32.30 Ældreboliger 06.42 Politisk organisation 06.45 Administrativ organisation 06.52 Lønpuljer
Erhverv og turisme	06.48 Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter 00.58 Redningsberedskab 02.32.35 Jernbanedrift
Økonomi	07.68 Skatter 07.62 Generelle tilskud og udligning 07.4 Renter 08.55 Lån 08.22 Likvide aktiver
Borgerservice	04.62.90 Andre sundhedsudgifter 05.57.76-7 Boligstøtte 05.68.99 Tinglysningsafgift vedr. lån til betaling af ejendomsskatter

BEVILLINGSOVERSIGT

Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalg:	
Forsørgelse	05.57 Kontante ydelser 05.48 Førtidspension 05.58 Revalidering, flexjob m.v. Tilbud til udlændinge
Beskæftigelsesordninger	05.68 Arbejdsmarkedsforanstaltninger
Social- og Sundhedsudvalg:	
Sociale ydelser i øvrigt	05.57.72 Sociale formål (010,800) 05.72.99.003 Støtte til frivilligt socialt arbejde
Handicap og social psykiatri	03.22.17 Specialpædagogisk bistand til voksne (001,002,021) 03.30.46 Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov 04.62.90 003. Andre sundhedsudgifter 05.32.32 Pleje og omsorg m.v. af ældre (003,011,093,095 m.fl.) 05.32.33 Forebyggende indsats for ældre og handicappede 05.35.40 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner 05.38.42 Botilbud for personer med særlige sociale problemer 05.38.44 Alkoholbehandling 05.38.45 Behandling af stofmisbruger 05.38.50 Botilbud til længerevarende ophold 05.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold 05.38.53 Kontaktperson- og ledsagerordninger 05.38.58 Beskyttet beskæftigelse 05.38.59 Aktivitets- og samværstilbud 05.72.99.023 Handicapråd
Ældre og omsorg	32 Tilbud til ældre og handicappede (ekskl. 05 32.30 Ældreboliger, 05.32.37 Plejevederlag, 05.32.30.210, 05.32.32.570, 05.32.32.571, 05.32.32.572 (bofællesskaber, mv)) 04.62.90.003 Takst for færdigbehandlede patienter
Sundhed	04.62 Sundhedsudgifter, mv (ekskl. kommunal sundhedstjeneste og andre sundhedsudgifter)
Teknik- og Miljøudvalg:	
Byudvikling, bolig og miljø	00.22 Jordforsyning 00.25 Faste ejendomme 00.38 Naturbeskyttelse 00.48 Vandløbsvæsen 00.52 Miljøbeskyttelse, mv 00.55 Diverse udgifter og indtægter (skadedyrsbekæmpelse) 01.22.06 Andre forsyningsvirksomheder
Veje, havne, trafik og grønne områder	02.22 Fælles funktioner (driftsafdelingen) 02.28 Kommunale veje 02.32 Kollektiv trafik (ekskl. 02.32.35 Jernbanedrift) 02.35 Havne 00.28 Fritidsområder 00.32 Fritidsfaciliteter
Forsyningsvirksomheder	01.22 Forsyningsvirksomheder (vandforsyning, mv) 01.35 Spildevandsanlæg 01.38 Affaldshåndtering

BEVILLINGSOVERSIGT

Familie- og Kulturudvalg:	
Dagtilbud til børn og unge	05.25 Dagtilbud til børn og unge (ekskl. 05.25.10 Spec. pædag.)
Børn, familie og sundhed	03.22.04 PPR 05.28 Tilbud til børn og unge med særlige behov (døgnophold, forebyggende foranstaltninger) 04.62.89 Kommunal sundhedstjeneste 05.25.10 Specialpædagoger 05.57.72 009 og 015 kontante ydelser 05.72.99.021 SSP-arbejde
Undervisning	03.22 Folkeskolen (ekskl. 03.22.04 PPR og 03.22.07 Specialpædagogisk bistand til voksne) 03.30 Ungdomsuddannelser
Kultur, fritid og folkeoplysning	00.32.31 Stadion og idrætsanlæg 03.32 Folkebiblioteker 03.35 Kulturel virksomhed 03.38 Folkeoplysning og fritidsaktiviteter 05.72.99.022 Gjellergård - servicemedarbejder 05.72.99.024 Ungdomsråd

1.2 Bevillingsregler i Lemvig Kommune i 2016

Bevillingsniveauet for Lemvig Kommune er som hovedregel på politikområdeniveau. Dog udgør de kalkulatoriske rammer hver sit bevillingsniveau.

Det betyder at:

- ændringer i bevillingerne på politikområdeniveau samt de kalkulatoriske rammer skal forelægges Kommunalbestyrelsen

Hvert fagudvalg forvalter et antal politikområder, og kan som udgangspunkt selv overføre midler indenfor politikområder, men ikke mellem politikområder. Fagudvalgene har ansvaret for, at bevillingerne ikke overskrides. Fagudvalgene skal altså bestyre et antal rammer i modsætning til tidligere, hvor hvert fagudvalg havde én samlet ramme (ekskl. kalkulatoriske rammer) at bestyre.

Rammestyring:

Rammestyring anvendes, når Kommunalbestyrelsen har mulighed for at fastlægge den samlede udgift, ved en kombination af styring af hhv. antal/mængde (f.eks. via etablering af ventelister) samt pris/serviceniveau for en aktivitet.

Rammestyrede udgifter kan - udover den generelle P/L fremskrivning/Lov- og cirkulære-programmet - alene reguleres ved forelæggelse af særskilt sag i Kommunalbestyrelsen. I forbindelse med budgetvedtagelsen foretages en årlig samlet politisk prioritering af de økonomiske ressourcer mellem de kommunale aktiviteter, og der kan som udgangspunkt ikke gives kassefinansierede tillægsbevillinger i løbet af budgetåret. Der kan foretages budgetomplaceringer fra/til en rammestyret konto/bevilling.

Kalkulatoriske bevillinger:

Kalkulatoriske bevillinger forekommer i de tilfælde hvor Kommunalbestyrelsen har få og/eller begrænsede muligheder - eller kun indirekte styringsmuligheder. Det gælder såvel antallet/mængden af aktiviteten som serviceniveauet. En indirekte styringsmulighed kan f.eks. være aftaler, som forhandles gennem Kommunernes Landsforening.

Kalkulatoriske konti reguleres i forbindelse med de tekniske reguleringer af budgettet i tilfælde af fornyede skøn for den samlede udgift. Reguleringen skal sikre en realistisk budgetlægning. Der kan som udgangspunkt ikke foretages budgetomplaceringer fra/til kalkulatoriske bevillinger, og besparelser/omstillinger kan kun forekomme som følge af grundlæggende strukturelle ændringer eller lignende. De kalkulatoriske bevillinger fremgår af bevillingsoversigten.

BEVILLINGSOVERSIGT

I valget af kalkulatoriske rammer har der været anvendt en meget stram afgrænsning af, hvad der kan betragtes som vanskeligt styrbart. Samtidig er det forudsætningen, at det er muligt at styre områderne. Der er derfor stadig en administrativ og politisk forpligtigelse til at styre udgifterne også på de kalkulatoriske områder.

Bevillinger fremgår af bevillingsoversigten. Det gælder generelt, at bevillinger og rammebudgetter skal anvendes i overensstemmelse med budgettets materielle forudsætninger, herunder eventuelt særlige bevillingsmæssige bindinger i henhold til budgetbemærkningerne.

1.3 Procedure for beregning af merudgifter som følge af lov- og cirkulæreprogrammet:

Der foreslås følgende procedure for beregning af merudgifter som følge af lov- og cirkulæreprogrammet:

1) Hvor det på budgetlægningstidspunktet er muligt, udarbejdes der en konkret beregning af merudgifterne ved love og cirkulære, og merudgiften indarbejdes på fagudvalgets/politikområdets budget.

Forudsætninger for beregningen beskrives, og beregningen forelægges Kommunalbestyrelsen.

2) Hvor det ikke er muligt, beregnes bloktilskuddet med en generel bloktilskudsfordelingsnøgle. Det angives samtidig:

- om loven eller cirkulæret forventes at give væsentlige mere - eller mindreudgifter i forhold til basisbudgettet for 2016-2019
- hvilke udvalg og politikområde, som forventes at få merudgiften.

3) De merudgifter, der kun kan beregnes med en generel fordelingsnøgle, og hvor der i forhold til basisbudgettet for 2015-2018 forventes mere - eller mindreudgifter, afsættes på puljer på de hovedkonti hvor de senere forventes at skulle udmøntes. Fra 2012 er hele puljen budgetteret på hovedkonto 06. Der kan ikke bevilges midler fra denne konto uden Økonomi- og Erhvervsudvalgets godkendelse.

4) Beløbene til dækning af merudgifter som følge af love - og cirkulære udmøntes endeligt til udvalg og politikområder, når de kan beregnes konkret. Det er væsentligt, at der også ved beregning af merudgifter som følge af love - og cirkulære foretages en vurdering af serviceniveauet. Ved udmøntningen sker der derfor følgende:

- der udarbejdes 2 beregninger: 1) den billigste løsning og 2) den dyreste løsning, og der gøres rede for forudsætningerne for begge beregninger.
- beregningsforudsætningen forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget inden det udmøntes til fagudvalgene.

2. Regler for den decentrale styring af aftaleenhederne

Den enkelte aftaleenhed råder over de afsatte budgetmidler. Aftaleenheden skal anvende midlerne, så man løser arbejdsopgaverne bedst muligt inden for rammerne af den årlige aftale, der indgås mellem den enkelte aftaleenhed og Kommunalbestyrelsen. Det giver aftaleenhederne frihed til at træffe beslutning om, hvordan personalet skal sammensættes mest hensigtsmæssigt og i hvilket omfang, der skal bruges midler på inventar, kontorhold, uddannelse mv.

Det medfører, at ansvaret for budgettet i den enkelte aftaleenhed er hos aftaleenheden. Målet hermed er, at der skal være overensstemmelse mellem kompetencen til at ansætte personale og ansvaret for at budgettet overholdes. Aftaleenheden har også ansvar for, at det ansatte personale, har de kvalifikationer, der er brug for i aftaleenheden.

BEVILLINGSOVERSIGT

Grundlæggende bygger Dialog & Aftaler på tillid til lederen af aftaleenheden. Det er basalt, at aftaleenheden agerer med Lemvig Kommunes værdigrundlag i tankerne. Derfor vil de nedenstående frihedsgrader ikke være en lang liste over, hvad aftaleenheden må og ikke må.

Ansættelser og afskedigelser

Lederen af aftaleenheden har den fulde kompetence med hensyn til ansættelser og afskedigelser (Jf. Lemvig kommunes fælles personalepolitik). Ved afskedigelser og personalesanktioner skal HR inddrages.

Ny løn, herunder ny løn til lederen

Lederen af aftaleenheden har ansvaret for at forhandle og prioritere midlerne til ny løn, inden for rammerne af Lemvig Kommunes lønpolitik. Men det er oplagt at gøre brug af kompetencen hos de økonomiske konsulenter og i HR. Ny løn til lederen forhandles af områdetets direktør.

Ansvar for bygningsvedligeholdelse

Ansvar for vedligeholdelse af bygningerne er delt. Teknik og Miljø har ansvar for den udvendige vedligeholdelse ('tag og fag'). Efter budgetvedtagelsen afholdes et årligt byggetilsyn, hvor de udvendige bygningsarbejder prioriteres i en flerårig planlægning. Arbejderne finansieres af en pulje til fælles bygningsvedligeholdelse.

De enkelte aftaleenheder har ansvar for den indvendige vedligeholdelse og service af tekniske anlæg, inkl. vand, varme og el, idet det forventes, at der løbende sker et passende vedligehold. Teknik og Miljø rådgiver gerne om den indvendige vedligeholdelse.

Større renoverings- og ombygningsprojekter kræver særskilt anlægsbevilling.

Særligt om IT-udstyr, IT-systemer, kopimaskiner mv.

Der er ikke frihed til valg af IT-systemer, indkøb af hardware. Man skal benytte centralt valgte systemer. Anskaffelse af fagsystemer og andre individuelle løsninger skal ske efter dialog med IT-afdelingen.

Indkøb

Aftaleenhederne er omfattet af Lemvig Kommunes indkøbspolitik, som omfatter samtlige indkøb af varer og tjenesteydelser, herunder også leje- og leasingaftaler eller afbetalingskøb. Alle indkøbere skal således benytte de centralt indgåede aftaler.

Indgåelse af lejekontrakter og leasing

Økonomaafdelingen skal indgå alle leasingaftaler efter en generel bemyndigelse fra Økonomi- og erhvervsudvalget. Det betyder, at aftaleenheden altid skal kontakte Økonomaafdelingen, når man overvejer at indgå leasingaftaler. Teknik og Miljø inddrages, når aftaleenheden skal indgå lejeaftale om bygninger.

Andre begrænsninger af friheden

De politiske udvalg, Kommunalbestyrelsen og Direktionen kan træffe beslutninger, der gælder for alle aftaleenheder indenfor de enkelte aftaleenheder. Centralt fastsatte bindinger og overenskomster skal fortsat overholdes.

Dialog med personale og brugere

Lederen af aftaleenheden skal involvere sine medarbejdere i, hvordan budgettet anvendes. I dagligdagen skal lederen indgå i et tæt samarbejde med personalet og tillidsrepræsentanter om

BEVILLINGSOVERSIGT

implementering af de politiske målsætninger og retningslinjer, udarbejdelse af lokale målsætninger, mv. for at sikre klarheden i anvendelsen af de afsatte midler. Relevante opgaver drøftes med f.eks. bestyrelsen for aftaleenheden.

Støtte og sparring fra stabe og fagområder

Det er muligt at hente støtte og sparring hos områdets fagchef, fagområdet, HR, Økonomiafdelingen, Teknik og Miljø, Direktionssekretariatet og IT. Det er fagområdets ansvar at sikre, at aftaleenheden kan få den nødvendige og relevante faglige sparring.

Fagområdet

Ved spørgsmål i forbindelse med aftalens og evalueringens udformning, brug for faglig sparring osv. kontaktes fagchefen eller fagområdet. Fagområdet koordinerer de interne aftaler, og det er derfor her, aftaleenheden skal henvende sig med spørgsmål af denne art.

HR

HR er konsulent i forhold til overenskomstmæssige spørgsmål, løntekniske spørgsmål, lønforhandlinger, opsigelser/ansættelser og øvrige personalemæssige spørgsmål.

Økonomiafdelingen

Ved spørgsmål af økonomisk karakter kontaktes Økonomiafdelingen, som er konsulent i forhold til bogføringsmæssige spørgsmål, økonomistyringsmæssige spørgsmål, budgetmæssige spørgsmål, økonomiske hjælpeværktøjer, indkøb og ved forsikringsspørgsmål.

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø er konsulent i forbindelse med den indvendige vedligeholdelse af bygninger og tekniske anlæg. Aftaleenheden gennemfører brand- og evakueringsøvelser efter planer udarbejdet på aftaleenheden. Planerne skal kunne dokumenteres ved brandtilsyn.

Regulering af budget

Budgetansvaret knytter sig til nettobeløbet, det vil sige udgifter minus indtægter, for eksempel gennem indtægtsdækket virksomhed.

Budgettet fastlægges for et år ad gangen. Det reguleres for mængder (for eksempel skiftende børnetal) og fremskrives til det kommende års pris- og lønniveau. Endelig reguleres det for beslutninger vedtaget i forbindelse med vedtagelsen af det politiske forlig.

På Handicap og psykiatriområdet styres den effektive drift for de gamle amtsinstitutioners ved at der bruges en belægningsprocent på 100 (jfr. rammeaftalen med Region Midtjylland) For Borgerskolen er der indlagt et belægningsspænd på 95-105 %. Hvis belægningen ligger indenfor belægningsprocentområdet, korrigeres budgettet ikke. Hvis belægningen afviger udover korrigeres budgettet med halvdelen af den godkendte takst pr. dag.

I løbet af året vil budgettet kunne ændres som følge af overførsel fra centrale puljer eller andre beslutninger i de politiske udvalg og Kommunalbestyrelsen.

Løn og øvrig drift

Den enkelte aftaleenhed har fri råderet over det samlede budget (inkl. udgifter til energi) og kan frit omflytte mellem egne konti, også mellem øvrig drift og løn (indenfor de enkelte politikområder). Dog er personaleforsikringer undtaget idet de er medtaget under den kalkulatoriskramme.

BEVILLINGSOVERSIGT

Overførselsadgang og mulighed for opsparing

Der er adgang til at overføre overskud til næste år indenfor en ramme på 5 % af aftaleenhedens korrigerede nettodriftsbudget.

Det er ikke hensigten, at aftaleenheden skal præstere opsparing som et mål i sig selv. Det er meningen, at budgettet skal bruges i løbet af året til de formål, der er for aftaleenheden.

Aftaleenheden har et grundlæggende ansvar for, at budgettet overholdes, men specielle omstændigheder kan begrunde, at der overføres underskud. Underskud skal afvikles over maksimalt 2 år og skal i særlige tilfælde ledsages af en beskrivelse af en handlingsplan.

Følgende gælder for indtægter på det specialiserede socialområdet: I henhold til rammeaftalen for Region Midtjylland på det specialiserede socialområde og special-undervisningsområdet, skal en kommune, der opnår overskud eller underskud, som ligger ud over en aftalt procentsats (pt. 5 %) indenfor tilbudstyper, foretage efterregulering af taksterne 2 år efter. Overskud eller underskud på +/- 0-5 % efterreguleres ikke i taksten 2 år efter, idet over/underskud af den størrelsesorden, skal indgå i opgørelsen af over/underskud i det efterfølgende drifts år.

Netto over- og underskud på budgetterede indtægter som følge af afvigende belægning som ligger ud over en aftalt procentsats (pt. 5 %), på tværs af tilbuddene indenfor målgrupperne i egen organisation, kan ikke anvendes i det pågældende budgetår men skal i stedet overføres til året efter.

Frihed til at opnå indtægter

Aftaleenhederne kan drive indtægtsdækket virksomhed. Det vil sige forretningsmæssig virksomhed, der udøves som en udløber af den ordinære drift, hvor udgifterne dækkes af indtægterne. Nye ydelser skal aftales med fagområdet. Takstberegningen og afregning af ydelsen foretages af Økonomiafdelingen.

Ønsker en aftaleenhed at skaffe andre indtægter end de normalt forekommende, skal gældende love, overenskomster og aftaler, herunder kommunalfuldmagten overholdes.

Alternative indtægtskilder, der ikke er en naturlig udløber af den ordinære drift, skal godkendes af fagudvalget. Salg og udlejning af fast ejendom og større anlæg skal godkendes af Kommunalbestyrelsen. Indtægter ved salg af reklamer skal følge Lemvig Kommunes retningslinjer for reklamering på kommunens ejendom og løsøre.

Sygdом

Aftaleenhederne skal selv dække udgifter til vikarer ved længerevarende sygdom. Eksisterende centrale vikarpuljer udkonteres derfor til aftaleenhedens egne budgetter, og aftaleenheden modtager den fulde dagpengerefusion ved sygdom. Der gøres opmærksomhed på, at negativ lønsum kan overføres efter gældende regler - hermed forstået, at de følgende år kan være med til at finansiere et evt. merforbrug til vikar - aftaleenheden har med udkontering af vikarpuljer en bruttonormering, som skal kunne dække et vist omfang af sygdom.

Barsel

Ved barsel tilføres aftaleenheden compensation svarende til lønnen for den, som går på barsel (jf. aftale om udligning af udgifter til barsels- og adoptionsorlov). Refusion fra dagpengefonden i forbindelse med barsel medgår til finansiering af ovenstående pulje og må ikke anvendes af institutionen.

Ansættelse af personale i fleksjob

Ved alle fremtidige ansættelser i fleksjob finansierer aftaleenheden selv nettolønudgiften.

Variierende opgaver

Det gælder generelt, at budgetter skal anvendes i overensstemmelse med de forudsætninger, hvorunder de blev besluttet. Det betyder eksempelvis, at dispositioner, som væsentligt påvirker kapacitet eller måden, hvorpå opgaver udføres, fortsat skal forelægges Kommunalbestyrelsen.

BEVILLINGSOVERSIGT

3 Rådighedsbeløb til anlæg

Der skal gives en særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsarbejde. Denne regel kan dog fraviges ved rammebevilling i følgende tilfælde:

Der gives rammebevilling til anlægsarbejder der:

- 1) beløbsmæssigt ikke overstiger 1 mio. kr. brutto.
  - 2) er nært beslægtede, det vil sige af samme projekttype, f.eks. én rammebevilling til asbestsanering og én til energibesparende foranstaltninger.
  - 3) enten alle afsluttes inden for det pågældende budgetår eller udgør veldefinerede projekter.
- (alle tre betingelser skal være opfyldt for den enkelte rammebevilling).

4 Finansielle konti

Hovedkonto 7, renteindtægter, én bevilling eksklusiv kurstab/kursgevinster (funktionerne 7.77 - 7.78), renteudgifter, én bevilling eksklusiv kurstab/kursgevinster.

Hovedkonto 7, tilskud og udligning. Mindstekravet betyder, at udligning af moms (funktion 7.87) og udligning og tilskud (funktionerne 7.80 til 7.86) bevillingsmæssig behandles under ét.

INVESTERINGSOVERSIGT

Investeringsoversigt

Beløb angives i 1.000 kr.

Funktion 1. 2. 3.	Sted, arbejdets art	Bevilling		Igang- sætnings- tidspunkt	Regn- skab	Opr. budget	Forventes afholdt i (rådgighedsbeløb)				Efter- følgende år	Prisbasis År	
		Dato	Beløb				2016	2017	2018	2019			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	2016	11.
	Rådigh.beløb vedr. skatteudskrivningen												
002510	Offentlige toiletter						500						
002513	Genanvendelse af den tidligere Handelsskole, etape 2						11.600						
002513	West Coast Center Thyborøn						1.500						
002515	Områdeformyelse Bøvling						262	299	163	163			
002515	Områdeformyelse Lemvig på bagsiden						2.000	4.000	4.000	2.000			
002515	Ordinær bygningsforbedring						8.074						
003850	Naturprojekt Gjellerodde						100						
003850	Naturpark Nissum Fjord						300	300					
003850	Lemvig Dyrepark						75						
022822	Sti Christinelyst-området						500						
022822	Anlæggelse af cykelstier 2016						1.500						
023540	Renovering området Røde fiskehuse Lemvig						200						
023541	Landarealer Lemvig Marie						1.000						
003854	Kystsikring						4.533	4.533	4.533	4.533			
032201	It-plan på børne- og ungeområdet						6.000						
033250	Lemvig Bibliotek - renovering af elevator						550						
052514	Degneparken - lokaler på Nr. Nissum Skole						3.000						
064550	Svingdør - trækgener - Rådhusgade 2						500						
064551	Energiprojekt						400						
064551	Pulje til senere prioritering - Ø&E						0	12.868	13.304	15.304			
	I alt netto						42.594	22.000	22.000	22.000			
	Forventet låneoptagelse						-16.872	-4.075	-3.955	-2.032			

Brugerbetalinger for 2015 og 2016**Takster for brugerbetaling på de væsentligste områder.**

(inkl. evt. moms)	2015	2016
Dagpleje		
Fuldtid	2.755,00	2.782,00
Vuggestuer		
Fuldtid	3.302,00	3.379,00
35 timer	2.707,00	2.771,00
25 timer	2.145,00	2.197,00
Kommunal frokosttakst	475,00	491,00
Børnehaver		
Børnehaver 3 - 6 årige		
Fuld tid	1.995,00	2.039,00
35 timer	1.636,00	1.672,00
25 timer	1.297,00	1.326,00
Kommunal frokosttakst	475,00	491,00
Skolefritidsordninger (67 % af driftsudgifterne)		
Heldagsplads (budgetforlig)	1.725,00	1.753,00
Morgen	590,00	600,00
Eftermiddagsplads efter 15.30 (specialbørn) Udgår i 2016	510,00	-
Seniorplads	1.215,00	1.235,00
Feriemodul	2.315,00	2.352,00
Klubber		
Lemvig Ungdomsgård - fritidsklub 4 kl.	590,00	450,00
Lemvig Ungdomsgård - fritidsklub 5 - 6 kl.	420,00	450,00
Lemvig Ungdomsgård - juniorklub årligt	1.125,00	1.153,00
Lemvig Ungdomsgård - ungdomsklub - årligt	1.560,00	1.585,00
Thyborøn Ungdomsgård og Harboøre Ungdomsklub- årligt	1.250,00	1.270,00
Thyborøn Ungdomsgård - 6. kl. og elever på efterskole	320,00	325,00
Harboøre Ungdomsklub - elever på efterskole årligt	320,00	325,00
Forældrebetalingstakster opkræves over 11 måneder.		
Idrætsfaciliteter (haltakster)		
Tilskud pr. time til hallejen		
Minihal	167,71	168,96
Hal	251,42	253,31
Svømmehal	574,79	579,10
Wellness	486,57	490,24
Foreningernes egen andel pr. time (33 % i 2015 og 2016)		
Minihal	82,60	83,22
Hal	123,84	124,77
Svømmehal	283,11	285,23
Wellness	239,66	241,46

BRUGERBETALING

Lemvig Musikskole		
Takster gældende fra	1.8.14- 31.7.15	1.8.15- 31.7.16
Under 25 år (betaling pr. mdr. i 10 mdr.)		
Enetime i 30 minutter	580,00	584,00
Enetime i 25 minutter	492,00	496,00
Enetime i 20 minutter	400,00	404,00
2 elever i 30 minutter	312,00	316,00
Instrumental forskole	248,00	252,00
MusikZoo	148,00	152,00
Musikværksted (8 mdr.)		
Mindre sammenspilsgrupper og bands (Hold på 4-6 elever) ½ sæson	325,00	350,00
Større etablerede grupper, kor og orkestre ½ sæson	325,00	350,00
Over 25 år (betaling pr. mdr. i 10 mdr.)		
Enetime i 30 minutter	676,00	692,00
Enetime i 25 minutter	588,00	600,00
Enetime i 20 minutter	488,00	496,00
2 elever i 30 minutter	376,00	384,00
Mindre sammenspilsgrupper og bands (Hold på 4-6 elever) ½ sæson	650,00	700,00
Større etablerede grupper, kor og orkestre ½ sæson	650,00	700,00
Ældreområdet		
Betaling for mad pr. portion leveret	65,00	65,00
Betaling for mad ved ophold på gæstestuer og § 140 plejehjem pr. dag	107,00	107,00
Gæstestuer pris pr. dag:		
Morgenmad	17,00	17,00
Middag:	61,00	61,00
Aften:	29,00	29,00
I alt	107,00	107,00
Dagcenter pris pr. dag:		
Middag:	61,00	61,00
Kaffe med brød	11,00	11,00
Kaffe uden brød	7,00	7,00
Plejehjem pris pr. måned:		
Morgenmad	517,00	517,00
Middagsmad	1.855,00	1.855,00
Aftensmad	882,00	882,00
I alt	3.254,00	3.254,00
Egenbetaling for fremstilling af middagsmad		
Beboere i leve bo miljø pr. dag	37,00	37,00
Beboere i leve bo miljø pr. måned	1.126,00	1.138,00

Øvrige takster på ældreområdet		
Drikkevarer	432,00	436,00
Leveret mad – pensionister	65,00	65,00
Leveret mad - pensionister hovedret	46,00	46,00
Leveret mad - pensionister bired	19,00	19,00
Mad der spises på plejehjemmet – pensionister	61,00	61,00
Madpakker	29,00	29,00
Proteindrik - Tilskud til måltid	11,00	11,00
Leveret mad - ikke pensionister	80,00	81,00
Mad der spises på plejehjemmet - ikke pensionister	76,00	77,00
Leveret mad - pensionister ej berettiget til mad	80,00	81,00
Leveret mad - pensionister ej berettiget mad hovedret	57,00	58,00
Leveret mad - pensionister ej berettiget til mad bired	23,00	23,00
Mad der spises på plejehjemmet - pensionister ej berettiget	76,00	77,00
Mad til gæster på plejehjemmet - eks Drikkevarer	83,00	84,00
Mad til gæster på plejehjemmet - inkl. Drikkevarer	96,00	97,00
Kørsel til dagcentre - pr. tur	52,00	52,00
Renovationsafgift:		
140 l beholder 26 tømninger pr. år	435,00	435,00
190 l beholder 26 tømninger pr. år	455,00	455,00
240 l beholder 26 tømninger pr. år	480,00	480,00
360/370 l beholder 26 tømninger pr. år	495,00	495,00
400 l beholder 26 tømninger pr. år	495,00	495,00
770/800 l beholder 26 tømninger pr. år	575,00	575,00
Tillæg pr. kilo udover 5 kilo frivægt pr. tømning	1,00	1,00
Miljøgebyr - private husstande og fritidshuse, årligt gebyr til dækning af genbrugspladser, storskrald farligt affald m.v.	1.325,00	1.250,00
Erhvervsgebyrer for virksomheders adgang til de kommunale genbrugspladser.		
Bil med erhvervsaffald pr. besøg	125,00	125,00
Bil m/trailer med erhvervsaffald pr. besøg	250,00	250,00
Farligt affald pr. kg.	8,00	8,00
Kloakafgift:		Kommer senere
Vandafledningsbidrag pr. m ³ inkl. statsafgift	33,25	
Fast afgift pr. installation	731,09	
Tilslutningsbidrag (kun spildevandsafledning)	36.350,94	
Tilslutningsbidrag (spildevands- og regnvandsafledning)	60.584,90	
Obligatorisk tømningsordning for bundfældningstanke pr. år	679,45	
Vandforsyning:		Kommer senere
Vandafgift pr. m ³	5,48	
Statsafgift pr. m ³ (lovbestemt)	7,33	
Statsafgift til drikkevandsbeskyttelse	0,84	
Fast afgift pr. installation	892,05	
Anlægsbidrag pr. grundenhed - byområde (Ø32)	14.097,00	
Anlægsbidrag pr. grundenhed - landområde (Ø32)	34.544,00	

BRUGERBETALING

Taxagebyr:		Kommer senere
Behandling af ansøgning	585,00	
Udstedelse af tilladelse eller godkendelse	1.280,00	
Udstedelse af førerkort	95,00	
Påtegning af toldattest	160,00	
Udlevering af trafikbog, tillæg til fremstillingspris	22,00	
Udlevering af tilladelsesnummerplade, tillæg til Fremstillingspris	22,00	
Oplysninger m.m.:		
Byggesagsgebyr pr. medgået time	643,00	655,00
Lokalplan pr. stk.	30,00	30,00
Adresseoplysninger pr. stk.	75,00	75,00
Ejendomsoplysninger pr. stk. (max.)	400,00	400,00
Abonnementer:		
Byrådsdagsorden og udskrift/år	100,00	afskaffet
Byrådsdagsorden eller udskrift/år	100,00	afskaffet
Øvrige:		
Årsbudgettet	75,00	75,00
Årsregnskabet	75,00	75,00
Årsberetning (regnskab)	50,00	50,00
Rykkergebyr med udpantningsret	250,00	250,00
Rykkergebyr uden udpantningsret (max. 100 kr.)	100,00	100,00
Nyt sygesikringsbevis	190,00	ej kendt
Bibliotek – reserveringsafgift via. brev (Gratis via E-mail)	10,00	10,00
Lille knallertbevis (personer 18+)	120,00	120,00
ID-kort til unge	150,00	150,00
Trafikbøger	85,00	85,00
Diverse skatteprocenter		
Kommuneskat	25,20	25,20
Kirkeskat	1,27	1,27
Grundskyldspromille	28,00	28,00
Grundskyldspromille af landbrugsjord, max.	7,20	7,20
Dækningsafgiftspromille af andre offentlige ejendommers grundværdi (maks.28,00 x ½) (maks. er 15,00 i flg. loven)	14,00	14,00
Dækningsafgiftspromille af offentlige ejendommers forskelsværdi	8,75	8,75

De kommunale serviceudgifter 2015 og 2016

Beløb i 1.000 kr.

Serviceramme beregnet af KL, Tabel G. 1.12

	2015	2016
	890.347	878.324
Kommunens netto driftsudgifter	1.166.476	1.191.729
Fragår konto 01 (underskud)	501	
Drift ekskl. forsyning	1.165.975	1.191.729
Fragår overførsler	298.225	325.774
Kommunens serviceudgifter	867.750	865.955
Udgifter til overførsler jf. KL`s def. af 14. august 2015	209.216	215.973
3.30.45: Erhvervsgrunduddannelser	677	685
3.38.77: Daghøjskoler (kun dranst 1, grp. 001)	0	0
4.62.81: Aktivitetsbestemt medfinansiering *	73.305	74.323
5.22.07: Indtægter fra den centrale refusionsordning*	-5.196	-5.269
5.32.30: Ældreboliger*	-13.655	-13.824
5.46.60: Introduktionsprogram mv.	124	-1.645
5.46.61: Introduktionsydelse	2.763	14.083
5.46.65: Repatriering	0	0
5.46.66: Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	-	15.847
5.48.67: Personlige tillæg m.v.	2.355	2.390
5.48.68: Førtidspension med 50 pct. refusion	9.219	146.139
5.48.69: Førtidspension med 35 pct. refusion - før 1. januar 2003	17.207	-73.575
5.48.70: Førtidspension med 35 pct. refusion - efter 1. januar 2003	65.035	0
5.57.71: Sygedagpenge	30.097	29.814
5.57.72: Sociale formål	4.643	3.027
5.57.73: Kontanthjælp	8.037	23.006
5.57.74: Kontanthjælp vedr. flygtninge	-7	-8
5.57.75: Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	10.927	0
5.57.76: Boligyldelse til pensionister	8.385	8.502
5.57.77: Boligsikring	2.778	2.817
5.57.78: Dagpenge til forsikrede ledige*	29.479	24.236
5.57.79: Uddannelsesordning for ledige, der har opbrugt deres dagpengernet.	0	0
5.58.80: Revalidering, undtagen dr.1 grp. 004 og 005	3.981	6.442
5.58.81: Løntilskud til personer i fleksjob mv.	29.865	24.302
5.58.82: Ressourceforløb	1.660	17.857
5.58.83: Ledighedsydelse	-	11.146
5.68.90: Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	7.718	7.498
5.68.91: Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige*	5.076	3.342
5.68.97: Seniorjob til personer over 55 år	2.462	2.638
5.68.98: Beskæftigelsesordninger	1.290	2.001
I alt overførsler	298.225	325.774

*) Er ikke defineret som egentlige overførsler, men behandles beløbsmæssigt på samme måde som overførsler (dvs. henregnes ikke til kommunens serviceudgifter)